

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Історичний факультет

Кафедра історії Східної Європи

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до дипломної роботи

бакалавра

на тему «Поховання-кремації на могильниках пшеворської та черняхівської культур: порівняльна характеристика»

Виконала: студентка IV курсу
денної форми навчання
напряму підготовки (спеціальності)
032 «історія та археологія»
Пащенко Владислава
Володимирівна

Керівник: д. і. н., проф.
Любичев Михайло Васильович

Рецензент: к. і. н., доц.
Скирда Валерій Володимирович

Харків – 2023

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ПОХОВАННЯ-КРЕМАЦІЇ НА МОГИЛЬНИКАХ ЧЕРНЯХІВСЬКОЇ КУЛЬТУРИ	12
1.1. Загальні характеристики поховань-кремацій на могильниках черняхівської культури	13
1.2. Досвід виведення типології черняхівських поховань-кремацій.....	21
1.3. Висновок.....	26
РОЗДІЛ 2. ПОХОВАННЯ-КРЕМАЦІЇ НА МОГИЛЬНИКАХ ПШЕВОРСЬКОЇ КУЛЬТУРИ	30
2.1. Загальні характеристики поховань-кремацій на могильниках пшеворської культури.....	31
2.2. Досвід виведення типології пшеворських поховань-кремацій	38
2.3. Висновок	41
РОЗДІЛ 3. ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ПОХОВАНЬ-КРЕМАЦІЙ НА МОГИЛЬНИКАХ ПШЕВОРСЬКОЇ ТА ЧЕРНЯХІВСЬКОЇ КУЛЬТУР	44
3.1. Підстави для порівняльної характеристики поховань-кремацій на могильниках пшеворської та черняхівської культури	45
3.2. Порівняльний аналіз конструктивних особливостей поховань-кремацій на могильниках пшеворської та черняхівської культур.	47
3.3 Порівняльний аналіз поховального інвентарю	51
3.4. Висновок	54
ВИСНОВОК	58
СПИСОК ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ	61
КАТАЛОГ ПОХОВАНЬ-КРЕМАЦІЙ НА МОГИЛЬНИКАХ ПШЕВОРСЬКОЇ КУЛЬТУРИ	68

КАТАЛОГ ПОХОВАНЬ-КРЕМАЦІЙ НА МОГИЛЬНИКАХ ЧЕРНЯХІВСЬКОЇ КУЛЬТУРИ.....	120
РЕЗЮМЕ	170

ВСТУП

Актуальність дослідження ґрунтується на безпосередній важливості поховального обряду, як джерела з духовного життя давніх суспільств, та окремих поховань, як закритих археологічних комплексів, вивчення яких сприяє глибшому розумінню хронології певних культур.

Об'єктом даної роботи є поховання-кремації на могильниках пшеворської та черняхівської культури у римську добу та епоху Великого переселення народів.

Предметом даного дослідження є особливості поховань-кремацій на могильниках пшеворської та черняхівської культур, специфіка їх конструкції, місце поховального обряду в житті носіїв даних культур, а також особливості поховального інвентарю.

Хронологічними межами дослідження виступають римська доба та епоха Великого переселення народів, що відповідає ступеням В – D за шкалою абсолютної хронології Еггерса-Годловського. Таким чином дослідження вивчає період першої половини I тисячоліття нашої ери.

Територіальні межі зумовлені поширенням пшеворської та черняхівської культури. Для пшеворської культури характерний поділ на наступні зони: Центральна Польща та західна Мазовія; Східна Мазовія та Підляшшя; Люблінський регіон; Малопольща; Сілезія; Великопольща та Куяви¹. Однак пам'ятки пшеворської культури відомі і на території України. Для черняхівської культури виділяють наступні регіони: Верхній Дністер, Східна Україна, Західна Україна, Молдова, Мунтенія, Нижній Дніпро, Північне Причорномор'я,

¹ Andrzejowski J. The Przeworsk Culture. A Brief Story (for the Foreigners)// Worlds Apart? Contacts across the Baltic Sea in the Iron Age/ U. Lund Hansen, A. Bitner-Wróblewska. København-Warszawa: Det kongelige Nordiske Oldskriftselskas. Pánstwowe Muzeum Archeologiczne, 2010. P. 39-41.

Трансильванія, Центральна Україна¹. Таким чином зазначені культури поширені на території сучасних Білорусі, Молдови, Польщі, Росії, Румунії та України.

Історія вивчення питання сягає початку дослідження пам'яток всіх з культур, що розглядаються в даній роботі. Дослідження поховального обряду пшеворської культури почалося з розкопок Карелом Гадачеком могильника у селі Гать, поблизу міста Пшеворська, який і став епонімною пам'яткою². Відкриття пам'яток нового типу ініціювало початок досліджень в цій галузі. Невдовзі почали створюватись праці спеціально присвячені поховальному обряду.

Серед перших слід виділити працю Юзефа Костшевського “Die ostgermanische Kultur der Spätlatenenzeit”, де він охарактеризував та класифікував відомі на той час поховання-кремації пшеворської культури³. Він виділив три основні групи: урнові спалення; урнові спалення, обсипані залишками вогнища; спалення, вміщене в яму. Пізніше у 1955 році Костшевський, до попередньої своєї класифікації додав ще одну групу - “спалення в ґрунті” або “плоско розсипаний шар спалення”, відносячи її до пізньоримського періоду⁴.

У 1925 році Курт Такенберг вніс доповнення до системи Ю. Костшевського, виділяючи ще один тип трупоспалень - урнові спалення з кістками, очищеними від залишків вогнища, характеризуючи його як найдавніший⁵.

Першою роботою присвяченою виключно аналізу погребального обряду було дослідження Т. Гживачика 1961 року, у якому він узагальнив основні типи поховального обряду та виділив власну типологію: 1. Ямні поховання; 2. Урнові поховання - а) чисті, б) з залишками вогнища. 3. Поховання в ґрунті - плоско

¹ Магомедов Б. В. Черняховская культура. Проблема этноса./ Б. В. Магомедов// - Lublin, 2001. – с. 17 -18.

² Nadacek K. Smentarzysko ciałopalne koło Przeworska, z epoki Cesarstwa Rzymskiego. Lwów, 1909. 21 s.

³ Kostrzewski J. Die ostgermanische Kultur der Spätlatenezeit// Mannus-Bibliothek. 1918-1919. № 18-19.

⁴ Kostrzewski J. Wielkopolska w pradziejach. Warszawa. 1955. 348 s.

⁵ Tackenberg K. Die Wandalen in Niederschlesien. Berlin. 1925.

розсипаний прошарок спалень, а) ґрунтові, б) підкурґінні. 4. Інґумація¹. І хоча праця є доволі ґрунтовною, вона опиралась на матеріали лише семи пам'яток Великопольщі.

Зґрупувати данні усієї території поширення пшеворської культури намагалась Аліна Кетлінська у своїй праці 1963 року, де надала основні типи поховань: урнові, ямні, інґумації, поховання з каменем та без камня².

З досліджень присвячених поховальному обряду Верхньої Сілезії, слід згадати працю Єжи Шидловського, де був зроблений детальний аналіз поховального обряду данної території, а також спроба його реконструювання³. Для регіону Мазовії одним з найбільш ґрунтованих досліджень є праця Анджея Кемпісти “Obrządek pogrzebowy w okresie rzymskim na Masowszu”⁴.

Також слід виділити працю Галини Федорівни Нікітіної 1974 року “Погребальный обряд племен Северной и Средней Европы”, де вона надає коротку історіографію питання⁵. Також дослідниця поділяє археологічні джерела поховального обряду на певні категорії: характер могильника, характер поховання, конструкція поховання, деталі поховання, супутній матеріал. Опираючись на ці категорії дослідниця описала та узагальнила поховальний обряд пшеворської культури.

Похоронний обряд пізнього доримського та раннього римського періоду всебічно обговорює Анджей Невенгловський⁶. Щодо пізнього римського періоду є лише загальна дискусія Казимира Ґодловського⁷ та Катажини Чарнецької⁸.

¹ Grzywaczyk T. Sposoby grzebania zmarłych w okresie poznańskim i rzymskim na terenie Wielkopolski// Archeologia-etnografia. 1961. 2.

² Kietlińska A. Struktura społeczna ludności kultury przeworskiej// Mat. St. 1963. T. 9.

³ Szydłowski J. Obrządek pogrzebowy na Górnym Śląsku w okresie wpływów rzymskich. Bytom. 1964.

⁴ Kempisty A. Obrządek pogrzebowy w okresie rzymskim na Masowszu// Światowid. T. XXVI. 1965.

⁵ Никитина Г. Ф. Могильников В. А. Погребальный обряд племен Северной и Средней Европы в I тысячелетии до н. э. – I тысячелетии н. э. Москва: Наука, 1974. С. 55-132.

⁶ Niewęłowski A. Obrządek pogrzebowy ludności kultury przeworskiej na przełomie er. Warszawa – Wrocław – Kraków – Gdańsk – Łódź: Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 1981. 177 s.

⁷ Godłowski K. Kultura przeworska// Późny okres lateński i okres rzymski. Prahistoria Ziemi Polskiej V/ Wielowiejski. Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk, 1981. S. 57-135.

⁸ Czarnańska K. Zum Totenritual der Bevölkerung der Przeworsk-Kultur// Die Vandalen. Nordstern: Trigena/ A. Kokowski, Ch. Leiber. 2003. S. 273-294.

Артур Блажеєвський досліджував похоронні обряди пшеворської культури у Сілезії¹.

Таким чином, більш ніж за сто років вивчення поховального обряду пшеворської культури були розглянуті його основні елементи. Існує велика кількість праць що розглядають його, як на всій території, так і в її окремих регіонах. Підводячи підсумки, сучасна наука має достатньо матеріалів для розуміння змін у поховальному обряді пшеворської культури у часі та просторі.

Питання вивчення кремацій на могильниках черняхівської культури виникло з дослідженням В. В. Хвойкою епонімного пам'ятника на початку ХХ століття. На основі даних, отриманих при розкопках могильника Черняхів, описуючи поховання-кремації, В. В. Хвойка зробив першу спробу типологізації трупоспалень черняхівської культури².

Наступною віхою у вивченні поховань-кремацій на могильниках черняхівської культури стало дослідження могильника поблизу с. Гаврилівка, проведене Е. А. Симонович. Тут автор виділив три типи кремацій. Однак, ця типологія неповноцінна і застосовна лише в межах могильника Гаврилівка³.

У тому ж випуску «Матеріалів та досліджень з археології» опубліковано матеріали дослідження Малаєштського могильника Г. Б. Федоровим, в якому він також запропонував свою типологію⁴. Але слід зазначити, що так само як і попередня типологія, дана має недолік у плані вузького спектра застосування, а саме - можливість використання її тільки в межах пам'ятника, що розглядається автором.

Через 11 років Е. В. Махно розробила типологію для кремацій могильника Компанійці. Дослідницею було виділено три типи: 1) Урнові; 2) Трупоспалення

¹ Włajewski A. Obrządek pogrzebowy kultury przeworskiej na Śląsku. Wrocław. 1998.

² Петров В. П. Черняховский могильник // МИА. 1984. № 116. С. 53-117.

³ Симонович Э. А. Раскопки могильника у овчарни совхоза Приднепровского на Нижнем // МИА. 1960. № 82. С. 192-238.

⁴ Федоров Г. Б. Малаештский могильник // МИА. 1960. № 82. С. 253-301.

з компактно складеним у невеликій ямці розбитим посудом; 3) Поховання з розсіяними кісточками¹. Однак, дана типологія, подібно до попередніх, може бути застосована лише по відношенню до одного конкретного пам'ятника, що унеможлиблює її використання на інших могильниках.

Велику територію, в порівнянні з попередніми класифікаціями, охоплює типологія трупоспалень Е. А. Рікмана. Слід зазначити, що поширюється вона виключно на регіон Подністров'я та Подунав'я². Дослідник виділяє загальну типологію і, отже, заглиблень до основних рис кремацій не було зроблено. Крім того, вузький регіон і неможливість обліку нових даних роботою 1975 р. не дають можливості загалом охарактеризувати черняхівські трупоспалення.

Першу спробу створення типології кремацій для всього ареалу черняхівської культури було здійснено М. М. Кравченко. Ця класифікація відома у двох варіантах. Перший ділиться на два великі відділи: урнові та безурнові. Дослідницею виділено цілих 28 типів, що може викликати складності у застосуванні, проте вона охоплює широкий спектр черняхівських трупоспалень³.

Другий варіант був представлений дослідницею через 13 років. Тут виділяється 3 групи, 5 підгруп та 9 типів⁴. Підгрупи характеризуються наявністю чи відсутністю покриття. Слід зазначити, що порівняно з попереднім варіантом типології цей менш розгалужений. Однак, дослідниця загострує увагу на поодиноких випадках, що не мають підтвердження про широке поширення.

В обох випадках М. М. Кравченко наголошує на способах приміщення залишків спалення в землю і характері похоронного інвентарю. Однак, якщо в основі першого варіанта стоїть поділ на урнові та безурнові поховання, то другий

¹ Махно Є. В. Типи поховань та планування Компаніївського могильника // Середні віки на Україні. К., Вип. 1. 1971. С. 87-95.

² Рикман Э. А. Этническая история населения Поднестровья и прилегающего Подунавья: в первых веках нашей эры// М.: Издательство «Наука», 1975. С. 267-270.

³ Кравченко Н. М. К вопросу о происхождении некоторых типов погребального обряда трупосожжения на черняховских могильниках// КСИА. 1970. Вып. 121. С. 44-52.

⁴ Кравченко Н. М. Погребения с сожжениями на черняховских могильниках// САИ. 1983. Вып. Д1-22. С. 41-51.

ґрунтується на характері інвентарю. Це зумовлено висновком дослідниці у тому, що загальною ознакою всім кремаціям є обрядовий інвентар.

Слід детальніше зупинитися на типології О. В. Петраускаса, яка була розроблена в 2002 році і враховує нові публікації¹. Дослідник виділяє дев'ять типів трупоспалення черняхівських могильників:

1) Урнові трупоспалення. Цей тип становить 13% з усіх трупоспалень і поширений по всіх регіонах черняхівської культури:

2) трупоспалення в урнах, накритих кришкою. Поховання даного типу становлять 9% від усіх поховань, найбільше сконцентровані в лісо-степовій зоні і повністю відсутні на Волині;

3) трупоспалення в урнах, поміщених в іншій посудину або накритих кількома посудинами. Розповсюдження цього типу кремацій становлять менше 1% від усіх кремацій, проте розташовуються у всіх регіонах черняхівської культури;

4) трупоспалення в урнах, перекритих шаром фрагментів битої кераміки. Загальна частина всіх поховань становить менше 7%. Поширена на Середньому Подніпров'ї та повністю відсутня на Побужжі;

5) трупоспалення з компактним розташуванням кальцинованих кісток, перекритих шаром битої кераміки. У середньому становить 9% від усіх трупоспалень. Найбільша концентрація спостерігається у Наддніпрянщині;

6) трупоспалення з компактним розташуванням кальцинованих кісток. Як і в попередньому типі, поруч можуть розташовуватися скупчення кісток різного розміру. Складає 16% від загальної кількості трупоспалень та поширені у всіх регіонах.

¹ Петраускас О. В. Типи археологічних комплексів трупоспалень черняхівської// Археологія. К., 2002. № 3. С. 40-65.

7) трупоспалення з розсіяним розташуванням перепалених кісток у заповненні ям великих розмірів. Цей тип поховання становить 17 % від загальної кількості та концентрується в районі Волині та Верхнього Побужжя;

8) трупоспалення з розсіяними кальцинованими кістками на рівні древнього горизонту. Цей тип займає 28% всіх кремацій і поширений по всій території черняхівської культури;

9) трупоспалення з залишками спалення на місці. Даний тип поховань простежується лише на території чотирьох могильників та представлений п'ятьма кремаціями. Могильники з представленим типом кремацій розташовуються в районі Дніпровських порогів та Сіверського Дінця.

Ця типологія зачіпає практично всі різновиди трупоспалень на могильниках черняхівської культури та враховує новіші, порівняно з попередніми типологіями, публікації. Проте, вона торкається лише могильників, розташованих на території України.

Таким чином, ми бачимо, що історія вивчення та систематизації черняхівських трупоспалень налічує понад сто років. Перші спроби класифікації належали ще досліднику епонімної пам'ятки цієї культури і не припиняються до цього дня.

Джерельну базу дослідження складають матеріали розкопок могильників пшеворської та черняхівської культури. На основі даних публікацій було складено каталоги поховань кремацій. Пшеворські поховання-кремації занесені до каталогу походять з таких могильників: Цебловіце-Дуже (Cieślówice Duże)¹, Глогув-Нососіце (Głogów-Nosocice)², Надколе 2 (Nadkole 2)³, Карів I⁴, Хмелюв

¹ Dziegielewska M., Kulczyńska M. Cieślówice Duże: ein Gräberfeld der Przeworsk-Kultur im südwestlichen Masowien// Monumenta Archaeologica Barbarica. Warszawa, 1995. T. XIV. 216 S.

² Błażejowski A., Bohr M., Chrzanowska A. Cmentarzyska kultur pomorskiej i przeworskiej w Głogowie-Nosocicach. Cemeteries of the Pomeranian and Przeworsk cultures at Głogów-Nosocice. Wrocław 2020. 274 s.

³ Andrzejowski J. Nadkole 2: A Cemetery of the Przeworsk Culture in Eastern Poland// Monumenta Archaeologica Barbarica. Kraków, 1998. T. V. 268 p.

⁴ Онищук Я. І. Дослідження могильника римського часу Карів I у Західному Побужжі в 2019—2020 роках// Археологія і давня історія України. Київ: ІА НАН України, 2022. Вип. 1 (42). С. 141-154.

Пясковий (Chmielów Piaskowy)¹, Бжезьце (Brzeźce)², Біляви-Луби (Bielawy-Łuby)³, Неміров (Niemirów)⁴, Домбек (Dąbek)⁵, Зглічин-Пободзи (Zgliczyn Pobodzy)⁶.

Черняхівські поховання-кремації занесені до каталогу походять з таких могильників: Велика Бугаївка⁷, Романковці⁸, Малиновці⁹, Ружичанка¹⁰, Оселівка¹¹, Будешти¹², Лохвиця¹³, Гаврилівка¹⁴, Баїв¹⁵, Маслове¹⁶, Косаново¹⁷, Ханска-Лутерія II¹⁸.

Метою дослідження є вивчення особливостей поховань-кремацій на могильниках пшеворської та черняхівської культури та їх різновидів, систематизація даних, отриманих у ході дослідження. Також, серед цілей дослідження слід зазначити вивчення існуючих робіт, присвячених даній тематиці, а також порівняльний аналіз поховань-кремацій даних культур.

¹ Godłowski K., Wichman T. Chmielów Piaskowy. Ein Gräberfeld der Przeworsk-Kultur im Świętokrzyskie-Gebirge// Monumenta Archaeologica Barbarica. Kraków. 1998. Tom VI. 190 s.

² Balke B. Kultura przeworska nad dolną Pilicą : cmentarzysko w Brzeźcach, pow. Białobrzegi Radomskie osada w Dziarnowie, pow. Grójec. Warszawa: Instytut Archeologii i Etnologii PAN, 2004. 109 s.

³ Nowakowski Z. Cmentarzysko kultury przeworskiej w miejscowości Bielawy-Łuby, pow. łowicki, stan. 2// Wiadomości Archeologiczne, 2005. LVII. S. 177-196.

⁴ Rusin K. Cmentarzysko kultury przeworskiej w Niemirówce, gmina Mielnik, woj. Podlaskie// Wiadomości Archeologiczne, 2001. LIV(57). S. 101-108.

⁵ Mistewicz A. Cmentarzysko ludności kultury przeworskiej z wczesnego okresu wpływów rzymskich na stan. 29 w Dąbku, pow. mławski// Wiadomości Archeologiczne, 2005. LVII. S. 197-239.

⁶ Szela A. Zgliczyn Pobodzy. Niepozorna nekropola z północnego Mazowsza// Wiadomości Archeologiczne, 2018. LXIX. S. 121-147.

⁷ Петраускас О.В., Шишкин Р.Г. Могильник и поселение черняховской культуры у с. Великая Бугаевка. Оіум. Киев, 2013, № 2. 412 с.

⁸ Никитина Г. Ф. Могильник у станції Романковці// Могильники черняховської культури в Северній Буковині і Бессарабії. Москва: Наука, 1996. С. 70-171.

⁹ Пачкова С. П. Яковенко Э. В. Черняховський могильник у с. Малиновці на Дністрі// Археологічні пам'ятники Середнього Подністрів'я. Київ, 1956. С. 55-61.

¹⁰ Винокур І. С. Ружичанський могильник// Могильники черняховської культури. Москва: Наука. С. 112-135.

¹¹ Никитина Г. Ф. Могильник у с. Оселівка Кельменецького району Чернівецької області// Могильники черняховської культури. Москва: Наука. С. 5-97.

¹² Рикман Э. А. Пам'ятник епохи Великого переселення народів: по розкопкам поселення і могильника черняховської культури у села Будешти. Кишинів: «Карта Молдовеняск», 1967. 136 с.

¹³ Березовец Д. Т., Петров В. П. Лохвицький могильник// МИА. 1960. 82. С. 84-99.

¹⁴ Сьмонович Э. А. Розкопки могильника у овчарні совхоза Придніпровського на Нижньому Дніпрі// МИА. 1960. 82. С. 192-238.

¹⁵ Кухаренко Ю. В. Баївський могильник// Археологія. 1975. 18. С. 51-60.

¹⁶ Петров В. П. Масловоцький могильник на р. Товмач// МИА. 1964. 116. С.118-167.

¹⁷ Кравченко Н. М. Косановський могильник (по матеріалам розкопок В. П. Петрова і Н. М. Кравченко)// МИА. 1967. 139. С. 77-135.

¹⁸ Никулиць І. Т., Рикман Э. А. Могильник Ханска-Лутерія II перших століть н. е.// КСИА. 1973. 133. С.116-123.

Виходячи зі сформованої мети дослідження були висунуті наступні **задачі**:

- Створення каталогу поховань-кремацій на могильниках пшеворської та черняхівської культури в римську добу та епоху великого переселення народів;
- виділення основних особливостей поховань-трупоспалень;
- досвід створення типологізації поховань-кремацій на могильниках пшеворської та черняхівської культури в римську добу та епоху великого переселення народів;
- створення порівняльної характеристики поховань-кремацій зазначених культур.

Методологія даного дослідження ґрунтується як на методах притаманних археології, так і на загальнонаукових. Широко застосовуються методи статистичної обробки фактів та порівняльного аналізу, еволюційно-типологічний метод. Також важливу роль відіграють картографічний метод та метод синтезу.

Наукова новизна даного дослідження полягає у тому, що тут:

- виведено нові типологізації поховань-кремацій на могильниках пшеворської та черняхівської культур;
- аналізуються взаємовпливи зазначених культур;
- описується історія вивчення поховань-кремацій зазначених культур.

Апробація результатів роботи не була проведена.

РОЗДІЛ 1. ПОХОВАННЯ-КРЕМАЦІЇ НА МОГИЛЬНИКАХ ЧЕРНЯХІВСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

Біригуальність могильників є однією з характерних ознак черняхівської археологічної культури. Незважаючи на цілісність могильників як археологічних пам'яток, обряди трупоположення та трупопалення мають розглядатися окремо. Це сприяє доцільній систематизації даних та вивченню поховань як окремих комплексів. Однак при цьому важливим залишається питання співвідношення поховань-кремацій та інгумацій, оскільки це дозволяє робити висновки щодо місця певного способу захоронення в системі поховального обряду.

Кількісне співвідношення поховань індивідуальне для кожного могильника. Однак можливо виділити деякі закономірності. Таким чином Г. Ф. Нікітіна висуває припущення щодо нерівномірної кореляції поховального обряду кремацій та інгумацій. За підрахунками дослідниці, яка звертає особливу увагу на румунські пам'ятки, поховання-інгумації значно переважають за кількістю¹. Б. В. Магомедов також відмічає подібну тенденцію, але припускає можливість існування поховань кремацій які з певних причин не могли бути зафіксовані². Так наприклад у культовому шарі виключно або майже виключно інгумаційних могильників, таких як Курники та Синтана де Муреш, виявлені поодинокі знахідки кальцинованих кісток та обпаленої кераміки, що може вказувати на наявність на подібних пам'ятках зруйнованих земляними роботами поховань-кремацій³⁴.

¹ Никитина Г. Ф. Систематика погребального обряду племен черняховской культуры. Москва: «Наука», 1985. С. 31-33.

² Магомедов Б. В. Черняховская культура.... С. 25-26.

³ Магомедов Б. В. Черняховский могильник Курники на Южном Буге// Stratum Plus. 1999. № 4. С. 102.

⁴ Kovács I. A marosszentannai népvándorlaskori temető// Dolgozatok az Erdélyi Nemzeti Múzeum Érem- és Régiségtárából - 3. kötet. 1912. 2. füzet. O. 327-330.

На більшості з досліджуваних нами пам'яток переважають поховання-кремації. В середньому вони складають 54,91% від загальної кількості поховань. При цьому найменший показник спостерігається на могильнику Романковці – 17%, а найбільший на пам'ятці Ханска-Лутерія – 100%. Така моноритуальність даного могильника може пояснюватися його відношенням до предчерняхівського горизонту. Таким чином поховання-кремації є постійною і характерною рисою черняхівського поховального обряду, яка присутня на всіх етапах розвитку культури, від зародження до зникнення.

1.1. Загальні характеристики поховань-кремацій на могильниках черняхівської культури

Однією з характерних ознак поховань-кремацій є наявність або відсутність урни. Зазвичай переважають безурнові поховання. Так на досліджуваних нами пам'ятках подібні поховання складають 323 від загальної кількості, тобто 59,59%. Таким чином урнові трупоспалення складають 217 одиниць від загальної кількості, або 40,03%. Схожу тенденцію відмічають інші дослідники. Так Г. Ф. Нікітіна зазначає що співвідношення урнових і безурнових поховань-кремацій становить 41,6% і 58,4% відповідно¹. Для кожного з розглянутих нами могильників маємо наступну кількість урнових поховань: Велика Бугаївка – 36 (39,13%); Романковці – 4 (23,52%); Малиновці – 6 (100%); Ружичанка – 2 (5,55%); Оселівка – 37 (54,41%); Будешти – 86 (65,64%); Лохвиця – 7 (87,5%); Гаврилівка – 10 (40%); Баїв – 1 (5,26%); Маслове – 23 (46%); Косаново – 3 (4%); Ханска-Лутерія - 2 (13,33%).

¹ Нікітіна Г. Ф. Систематика погребального обряду... С. 61.

Урновим кремаціям черняхівської культури притаманні певні види поховального посуду. Найпоширеніші поховання в горщику які становлять 163 посудин від загальної кількості урнових поховань, це 75,11%. Для кожного з розглянутих нами могильників маємо наступну кількість горщиків-урн: Велика Бугаївка – 30 (83,33%); Романковці – 3 (75%); Малиновці – 6 (100%); Ружичанка – 1 (50%); Оселівка – 34 (91,89%); Будешти – 52 (60,46%); Лохвиця – 6 (85,71%); Гаврилівка – 18 (80%); Баїв – 1 (100%); Маслове – 22 (95,65%); Косаново – 0 (0%); Ханска-Лутерія – 0 (0%). З них 14 (6,45%) ліпних, на могильниках Оселівка – 1, Будешти – 9, Гаврилівка – 3, Баїв – 1. Також зустрічаються поховання у фрагменті горщика, таких зафіксовано 11. В одиничному випадку зустрічається урна що складена з двох різних горщиків, тобто являє собою двоскладений горщик (Оселівка). Подібні поховання можуть свідчити про доцільний підхід до використання ресурсів під час проведення поховальних обрядів. Ймовірно що у звичайних могилах як правило використовували менш якісні предмети посуду¹.

Другим за поширенням типом посуду є миски, які становлять 7,83% від урнових поховань. Даний вид посудин виявлений на могильниках: Велика Бугаївка – 5(13,88%); Ружичанка – 1 (50%); Оселівка – 2 (5,4%); Будешти – 4 (4,65%); Гаврилівка – 2 (20%); Косаново – 2 (66,66%); Ханска-Лутерія 1 (50%). На могильниках Романковці, Малиновці, Лохвиця і Маслове мисок-урн не виявлено. В одиничному випадку зустрічається поховання в ліпній мисці (Велика Бугаївка).

Доволі рідко в якості урн використовували глечики 1,84% (Велика Бугаївка – 2, Оселівка – 1, Будешти – 1). У більшості випадків глеки трапляються в комплекті з кубками і триручними вазами, що може свідчити про їх спільне призначення для подачі напоїв під час «потойбічного бенкету». Особливо це

¹ Никитина Г. Ф. Могильник у с. Оселівка ... С. 86.

стосується кубків та глеків функціональне призначення яких є більш однозначним ніж у ваз¹.

Також зустрічається поховання в скриньці 1,38 (Оселівка – 2, Косаново – 1), та у кубку 0,92% (Будешти – 1 ліпний, Гаврилівка – 1). Ймовірно, що наявність глиняного кубка в похованні вказує на особливий соціальний статус небіжчика². Подібну до глечиків та кубків функцію відігравали і вази³. Вони в якості урни зустрічається лише на могильнику Будешти у трьох похованнях. Досить часто вид посудини не вдається визначити з тих чи інших причин. Вони становлять 15,66% від загальної кількості урнових кремацій, з них ліпних – 3,22%. Такі поховання відомі на могильниках: Будешти – 29 з них 5 ліпних, Лохвиця – 2, Маслове – 1, Косаново – 1, Ханска-Лулерія – 1.

За положенням безурнові поховання поділяються на компактні, які складають 64,7%, та розосереджені – 34,05% від загальної кількості безурнових поховань. Таким чином ми бачимо що поховання з компактним положенням кількісно переважають. Для кожного з розглянутих нами могильників маємо наступну кількість поховань з компактним положенням: Велика Бугаївка – 41 (75,92%); Романковці – 7 (53,84%); Ружичанка – 1 (2,94%); Оселівка – 17 (54,83%); Будешти – 40 (88,88%); Лохвиця – 1 (100%); Гаврилівка – 9 (60%); Баїв – 17 (94,44%); Маслове – 23 (85,18%); Косаново – 44 (61,11%); Ханска-Лутерія – 9 (69,23%). Залишок становлять поховання з розосередженим положенням.

Урнові трупоспалення здебільшого мають положення на дні. Такі поховання складають 200 (92,16%) від загальної кількості урнових поховань. Доволі рідко зустрічаються кремації з положенням урни на боці - усього 4 поховання. Подібні поховання простежено на могильниках Велика Бугаївка,

¹ Рейда Р. М., Гейко А. В., Сапегін С. В. «Потойбічний банкет»: набори глеків у похованнях черняхівської культури// Археологія. 2015. 1. С. 36-37.

² Варачёва К. Г. Место стеклянных и глиняных кубков в «сервизе» погребений на могильниках черняховской культуры днепро-донецкой лесостепи// ОІУМ. 2011. № 1. С. 61-65.

³ Авраменко М.А. К вопросу о функциональных особенностях ваз черняховской культуры// ОІУМ. 2011. № 1. С. 53-60.

Романковці, Оселівка, Лохвиця. Положення догори дном зустрічається на п'яти похованнях на могильниках Велика Бугаївка – 2, Будешти – 2 та Ханска-Лутерія - 1.

Важливим конструктивним елементом поховань-кремацій є покриття. Його наявність простежується у 191 (35,23%) трупоспаленні. Серед них урнові складають 128 (67,07%) від загальної кількості кремацій з покриттям. На могильниках Ружичанка, Баїв та Ханска-Лутерія покриття зовсім відсутнє. Враховуючи високу частоту покритих урнових поховань-кремацій, можна припустити що у випадках, коли урна була не покрита, передбачається, що вона могла мати органічне покриття, яке не залишило жодних слідів¹.

В більшості випадків в якості покриття використовували фрагменти кераміки – 75 поховань-трупоспалень (39,26%). Частіше таке покриття зустрічається на могильниках Велика Бугаївка – 16 (69,56%), Романковці – 3 (75%), Гаврилівка – 5 (55,55%), Косаново – 7 (87,5%) та Оселівка – 21 (42%). Не так часто покриття фрагментами кераміки зустрічається на могильниках Будешти – 15 (27,27%), та Маслове – 2 (5,55%). На могильниках Малиновці та Лохвиця такий вид покриття відсутній.

Також зустрічаються поховання покриті горщиком які зафіксовані в 31 випадку (16,23%) від загальної кількості. Подібні покриття частіше зустрічаються на могильниках Будешти – 9 (16,36%) та Маслове – 18 (50%). Доволі рідко покриття-горщик можна спостерігати на могильниках Велика Бугаївка, Оселівка і Лохвиця.

Миска в якості покриття зустрічається у 21 похованні (10,99%). На могильниках Будешти – 4 (7,25%), Маслове – 14 (38,88%), Велика Бугаївка – 2 (8,69%) та Лохвиця – 1 (25%). В декількох випадках зустрічаються покриття у вигляді частини горщика або іншої посуду такі поховання присутні на

¹ Никитина Г. Ф. Могильник у с. Оселівка... С. 87.

могильниках Будешти (6), Гаврилівка (2), Велика Бугаївка (2) та Оселівка (1). В одиничному випадку зустрічається покриття вазою (Маслове).

Доволі часто зустрічаються покриття з невизначеним типом посудини, такі випадки зустрічаються на могильниках Оселівка, Будешти та Гаврилівка. Трапляються також нехарактерні кам'яні покриття на могильниках Оселівка в 12 випадках, Будешти, Малиновці та Косаново в одиничному випадку. Окрім того виявлені покриття з декількома посудинами, присутні на могильниках Велика Бугаївка, Будешти та Лохвиця. Трапляються і змішані покриття, де наявні як фрагменти кераміки, так і посудина або інше.

Що до положення покриття то зазвичай посуд знаходиться в перевернутому догори дном стані, але трапляються випадки коли посудина-покриття стоїть на дні (Оселівка), або на боці (Будешти). Цілком імовірно що посудини могли перевернутися на бік в процесі поховання.

Іноді поховання мали супутні посудини які спостерігаються на 31 похованні (5,71%). Так на могильнику Велика Бугаївка таких поховань 10 (10,86%), а на могильнику Будешти – 7 (5,34). Найбільший відсоток поховань з супутніми посудинами складає могильник Малиновці – 4 (66,66%), а найменший могильник Оселівка – 3 (0,04%). На інших же могильниках відсоток складає: Гаврилівка – 3 (12%), Романковці – 1 (5,88%), Ханска-Лутерія – 1 (6,66%), Баїв – 1 (5,26%), Маслове – 1 (2%). На могильниках Ружичанка, Лохвиця і Косаново супутніх посудин не спостерігається. Кількісні підрахунки даних поховань показують що урнових поховань з супутніми посудинами більше ніж безурнових. Але така статистика стосується лише досліджуваної нами вибірки поховань. Так наприклад Г. Ф. Нікітіна визначає що безурнових поховань з супутніми посудинами простежується значно більше ніж урнових¹.

¹ Нікітіна Г. Ф. Систематика погребального обряду... С. 69.

Важливим джерелом визначення соціально-економічних питань є поховальний інвентар. Загалом на досліджуваних могильниках інвентарних поховань налічується значно більше ніж безінвентарних. Перші становлять 365 поховань (67,34%). Для кожного з розглянутих нами могильників маємо наступну кількість інвентарних поховань-кремацій: Велика Бугаївка – 86 (93,47%); Романковці – 14 (82,35%); Малиновці – 4 (66,66%); Ружичанка – 11 (30,55%); Оселівка – 51 (75%); Будешти – 76 (58,01%); Лохвиця – 1 (12,5%); Гаврилівка – 15 (60%); Баїв – 7 (36,84%); Маслове – 29 (58%); Косаново – 56 (74,66%); Ханска-Лутерія - 15 (100%). Значну частину інвентарних поховань складають безурнові поховання – 232 (63,56). Для кожного з розглянутих нами могильників маємо наступні результати: Велика Бугаївка – 52 (60,46%); Романковці – 12 (85,71%); Ружичанка – 9 (81,81%); Оселівка – 24 (47,05%); Будешти – 32 (42,1%); Гаврилівка – 10 (66,66%); Баїв – 6 (85,71%); Маслове – 19 (65,51%); Косаново – 55 (98,21%); Ханска-Лутерія - 13 (86,66%).

Загалом поховальний інвентар черняхівської культури можна поділити на наступні групи: речі особистого ужитку, знаряддя ремесла та праці, військово-знаряддя, імпортні предмети, плавлені речі, кераміка, замки та ключі, мушлі, унікальні знахідки.

Перша категорія - речі особистого ужитку. Сюди можна віднести пряжки, фібули, намистини, гребні, підвіски, браслети, кільця та інші. Вони становлять 47,94% від загальної кількості інвентарних поховань. Для кожного з розглянутих нами могильників маємо наступні результати наявності знахідок даної категорії: Велика Бугаївка – 33 (38,37%); Романковці – 5 (35,71%); Малиновці – 1 (25%); Оселівка – 26 (50,98%); Будешти – 41 (53,94%); Лохвиця – 1 (100%); Гаврилівка – 8 (53,33%); Баїв – 6 (85,71%); Маслове – 16 (55,17%); Косаново – 31 (55,35%);

Ханска-Лутерія - 7 (46,66%); Ружичанка – 0; На основі речей з цієї категорії можливо висловлювати деякі припущення щодо соціальної стратифікації¹.

Наступна категорія - знаряддя ремесла та праці. Сюди відносять ножі, прясла, голки, цвяхи, шила, проколки, крючки, кресала та інше. Таких поховань налічується 71 (19,45%). Для кожного з розглянутих нами могильників маємо такі данні: Велика Бугаївка – 9 (10,46%); Романковці – 3 (21,42%); Малиновці – 2 (50%); Оселівка – 14 (27,45%); Будешти – 23 (30,26%); Гаврилівка – 2 (13,33%); Маслове – 6 (20,68%); Косаново – 7 (12,5%); Ханска-Лутерія - 5 (33,33%); Ружичанка – 0; Лохвиця – 0; Баїв – 0.

Окремо слід виділити елементи військового убранства які зустрічаються не часто. До них відносять мечі, вістря, вудила, шпори, щити і таке інше. Поховання зі зброєю становлять лише 3,28% від загальної кількості інвентарних поховань. Вони зустрічаються на могильниках Велика Бугаївка – 3 (3,48%), Оселівка – 2 (3,92%), Будешти – 4 (5,26%), Косаново – 2 (3,57%) та Ханска-Лутерія – 1 (6,66%). Подібні поховання можуть бути віднесені до германської військової верхівки, оскільки професійна зброя не притаманна автохтонному населенню регіону².

Речі що походили з теренів Римської імперії також складають частку поховального інвентарю. Цю категорію складають такі речі як бронзовий посуд та гральні жетони. Такі знахідки виявлені на восьми похованнях на могильниках Велика Бугаївка (поховання 4), Романковці (поховання 1), Оселівка (поховання 1) і Ханска-Лутерія (поховання 2).

На значній частині поховального інвентаря можна прослідкувати дії поховального вогнища Це оплавлені речі, деякі з яких неможливо ідентифікувати. Загалом це скляні, бронзові або металеві предмети. В одиничних

¹ Гопкало О.В. Аксессуары костюма как показатель социальной стратификации (на основе погребений черняховской культуры)// ОІУМ. 2014. № 4. С. 23-33.

² Магомедов Б. В. Левада М. Е. Оружие черняховской культуры// Материалы по Археологии, Истории и Этнографии Таврии. 1996. Выпуск 5. С. 313.

випадках зустрічається срібло або золото. Вони становлять 10,41% від загальної кількості інвентарних поховань. Їх можна прослідкувати на могильниках Велика Бугаївка (поховання 9), Романковці (поховання 1), Малиновці (поховання 1), Оселівка (поховання 10), Будешти (поховання 7), Баїв (поховання 1), Маслове (поховання 3), Косаново (поховання 6).

Більшу частину поховального інвентаря складає кераміка. Вона становить 61,09% від усієї кількості поховального інвентаря. Для кожного з розглянутих нами могильників маємо наступні результати з відповідної категорії: Велика Бугаївка – 77 (89,53%); Романковці – 11 (78,57%); Малиновці – 3 (75%); Оселівка – 14 (27,45%); Будешти – 41 (53,94%); Лохвиця – 0; Гаврилівка – 9 (60%); Баїв – 2 (28,57%); Маслове – 16 (55,17%); Косаново – 28 (50%); Ханска-Лутерія - 12 (80%); Ружичанка – 10 (90,90%).

Іноді на похованнях зустрічаються ключі та фрагменти замка. Даних поховань лише сім. Їх можна простежити на могильниках Велика Бугаївка (1), Оселівка (1), Будешти (2), Гаврилівка (1), Косаново (1) та Ханска-Лутерія (1). Загалом подібні поховання відносять до жіночих¹.

Крім того в похованнях іноді можна виявити мушлі які зустрічаються вкрай рідко. Вони простежені лише в шести похованнях. Мушлі знайдені на могильниках Велика Бугаївка (1), Ружичанка (2), Будешти (2) та Маслове (2). Найбільш вірогідно вони характерні для дівочих поховань або використовувалися в магічних цілях².

Також можна виділити унікальні знахідки які зустрічаються в одиничних випадках. Такі знахідки прослідковуються на могильниках Велика Бугаївка (ікло підвіска), Романковці (фрагмент золотої обкладки), Ружичанка (обмазка),

¹ Кухаренко, Ю.В. Могильник Брест-Тришин. Москва: «Наука», 1980. С. 24-25.

² Супруненко О.Б., Гопкало О.В. Дівочий костюм фінального етапу черняхівської культури// Від венедів до Русі. Збірник наукових праць на пошану доктора історичних наук, професора Дениса Никодимовича Козака з нагоди його 70-ліття. Харків: Майдан, 2014. С. 205-224.

Оселівка (фрагмент охри), Косаново (коалін), Ханска-Лутерія (залізний гребінь, бронзовий посуд).

Окрім того в деяких черняхівських похованнях простежується наявність або відсутність залишків поховального вогнища. Вони виявлені у 110 похованнях (20,29%). Так для кожного з розглянутих нами могильників маємо наступні результати поховань з залишками поховального вогнища: Велика Бугаївка – 25 (69,44%); Романковці – 8 (47,05%); Малиновці – 0; Оселівка – 18 (26%); Будешти – 7 (5,34%); Лохвиця – 1 (12,5%); Гаврилівка – 0; Баїв – 2 (10,52%); Маслове – 2 (4%); Косаново – 6 (8%); Ханска-Лутерія - 5 (33,33%); Ружичанка – 36 (100%).

Загалом залишки поховального вогнища частіше зустрічаються в безурнових похованнях, вони становлять 71,81% від загальної кількості подібних поховань. Для кожного з розглянутих нами могильників маємо наступні результати безурнових поховань з залишками поховального вогнища: Велика Бугаївка – 16 (64%); Романковці – 7 (87,5%); Малиновці – 0; Оселівка – 9 (50%); Будешти – 3 (42,85%); Лохвиця – 0; Гаврилівка – 0; Баїв – 1 (50%); Маслове – 0; Косаново – 5 (83,33%); Ханска-Лутерія - 4 (80%); Ружичанка – 34 (94,44%).

1.2. Досвід виведення типології черняхівських поховань-кремацій

Враховуючи складність черняхівських поховань-кремацій дане явище потребує типологізації. Перші спроби її виведення відносяться до початку вивчення черняхівських пам'яток. В даній роботі нами пропонується власна типологія черняхівських поховань-кремацій, базована на конструктивних особливостях поховань. В основі представленої типологізації закладений поділ на три таксономічні рівні. Перший з них відображає наявність або відсутність

урни. Другий визначається положенням урни або залишків. Третій обумовлюється наявністю або характером покриття. Таким чином можливо виділити наступні типи:

Тип І.1.а. Урнове поховання на дні, покриття відсутнє. Подібні поховання простежуються на всіх зазначених могильниках окрім Маслове. Вони характерні для всіх періодів розвитку черняхівського поховального обряду.

Тип І.1.б. Урнове поховання на дні, покрито фрагментами кераміки. Такі поховання зустрічаються на могильниках Велика Бугаївка, Романковці, Оселівка, Будешти, Гаврилівка, Косаново. Через безінвентарність деяких поховань цього типу початок його існування слід співвідносити з загальним часом існування могильника Будешти.

Тип І.1.в. Урнове поховання на дні, покрите посудиною. Дані комплекси відкриті на могильниках Велика Бугаївка, Оселівка, Будешти, Лохвиця, Маслове. Подібно до попереднього типу час виникнення даного визначається за могильником Будешти.

Тип І.1.г. Урнове поховання на дні, покрите кількома посудинами. Даний тип простежений на могильниках Велика Бугаївка та Будешти. Як і у попередніх типів, час побутування цього співвідноситься з пам'яткою Будешти

Тип І.1.г. Урнове поховання на дні, покрите фрагментом однієї посудини. Простежуються на могильниках Велика Бугаївка, Будешти, Гаврилівка. Хронологічно також визначається за могильником Будешти.

Тип. І.1.д. Урнове поховання на дні, покрите цілою посудиною і фрагментами кераміки. Цей тип простежено на могильниках Велика Бугаївка, Маслове, Оселівка, Будешти, Гаврилівка. Хронологічно слід співвідносити з загальним часом існування могильника Будешти.

Тип. І.1.е. Урнове поховання на дні, покрите кам'яною плитою. Два такі поховання відкриті на могильниках Будешти та Малиновці. Поховання № 7 з

могильника Малиновці не має датуєчого матеріалу. Поховання ж № 41 могильника Будешти містить бронзову фібулу з підв'язним приємником та ромбовидний щиток фібули з рельєфною орнаментациєю. Обидві фібули відносяться до типів що були поширені у IV ст¹. Таким чином нижня хронологічна межа побутування цього типу встановлюється за початком функціонування могильника Малиновці, що відповідає фазі С₁.

Тип. I.1.є. Урнове поховання на дні, покрите каменем. Виявлено на могильнику Оселівка, хронологія встановлюється за часом побутування цієї пам'ятки.

Тип. I.1.ж. Урнове поховання на дні, покрите камінням і фрагментами кераміки. Зустрічаються на могильниках Косаново та Оселівка. Даний тип зустрічається починаючи з фази С₁.

Тип. I.1.з. Урнове поховання на дні, каміння над похованням. Могильник Оселівка єдиний на якому виявлено даний тип. Хронологія відповідно визначається за цією пам'яткою.

Тип. I.2.а. Урнове поховання догори дном, без покриття. Подібні комплекси виявлені на могильниках Велика Бугаївка, Будешти, Ханска-Лутерія. Виникнення даного типу можна віднести до фази В₁.

Тип. I.3.а. Урнове поховання на боці, без покриття. Відстежено на могильниках Велика Бугаївка, Романковці, Оселівка. Вірогідно даний тип з'являється на фазах С₂-С₃.

Тип. I.3.б. Урнове поховання на боці, покрите фрагментами кераміки. Зустрічається на могильнику Лохвиця. Відповідно хронологічно співвідноситься з даним могильником.

¹ Амброз А.К. Фибулы юга Европейской части СССР II в. до н.э.–IV в. н.э. Москва: Наука, 1966. С. 33, 61-64.

Тип. I.4.a. Урнове поховання, урна знахиться в одній або кількох посудинах на дні, без покриття. Виявлено на лохвицькому могильнику і хронологічно йому відповідає.

Тип. I.4.б. Урнове поховання, урна знахиться в одній або кількох посудинах на дні, покрита кількома посудинами. Могильник Велика Бугаївка єдиний на якому простежено подібні поховання. Його ж час існування визначає хронологію даних комплексів.

Тип. I.5.a. Урнове поховання, урна знаходиться на дні на камені, покрита фрагментами кераміки. Знайдено лише на могильнику Оселівка та визначається за ним.

Тип. I.6.a. Урнове поховання, урна знаходиться на дні на попелі, вкрита кам'яною плитою та посудиною. Територіально і хронологічно ідентичне попередньому.

Тип. I.7.a. Урнове поховання, урна поміщена на урну на дні, без покриття. Виявлене на пам'ятці Велика Бугаївка. Хронологічно співвідноситься з даним могильником.

Тип. II.1.a. Безурнове поховання, залишки розміщені компактно, без покриття. Простежено на всіх зазначених могильниках окрім Малиновці. Даний тип поховань характерний для всього часу існування черняхівської культури.

Тип. II.1.б. Безурнове поховання, залишки розміщені компактно, вкриті фрагментами кераміки. Даний тип виявлено на могильниках Велика Бугаївка, Романковці, Оселівка, Будешти, Гаврилівка, Косаново. Хронологія типу виначається за пам'яткою Будешти.

Тип. II.1.в. Безурнове поховання, залишки розміщені компактно, вкриті посудиною. Простежено на могильниках Велика Бугаївка, Будешти, Маслово. Хронологічно ідентично попередньому типу.

Тип. II.1.г. Безурнове поховання, залишки розміщені компактно, вкриті кількома посудинами. Даний тип представлений похованням № 55 з могильника Будешти. Хронологічно ідентично попереднім типам.

Тип. II.1.г. Безурнове поховання, залишки розміщені компактно, вкриті посудиною і фрагментами кераміки. Тип представлений безінвентарним похованням № 67 з могильника Гаврилівка. Хронологія визначається за часом існування могильника.

Тип. II.1.д. Безурнове поховання, залишки розміщені компактно, вкриті фрагментами однієї посудини. Зустрічається на могильниках Оселівка та Маслове. Даний тип виникає на фазах С₁-С₂.

Тип. II.1.е. Безурнове поховання, залишки розміщені компактно, вкриті каменем. Даний тип виявлено на могильнику Оселівка, який і визначає його хронологію.

Тип. II.1.е. Безурнове поховання, залишки розміщені компактно, вкриті камінням та фрагментами кераміки. Територіально і хронологічно ідентичне попередньому.

Тип. II.1.ж. Безурнове поховання, залишки розміщені компактно, вкриті фрагменти кераміки та дно посудини яке стоїть на дні. Територіально і хронологічно ідентичне попередньому.

Тип. II.1.з. Безурнове поховання, залишки розміщені компактно, вкриті камінням над похованням. Територіально і хронологічно ідентичне попередньому.

Тип. II.2.а. Безурнове поховання, залишки розміщені розосереджено, без покриття. Простежено на всіх зазначених могильниках окрім Малиновці та Лохвиця. Даний тип характерний для всіх етапів розвитку черняхівської культури.

Тип. П.2.б. Безурнове поховання, залишки розміщені розосереджено, вкрите фрагментами кераміки. Даний тип зустрічається на могильниках Оселівка, Будешти, Косаново. Хронологія даного типу визначається за часом існування пам'ятки Будешти.

Тип. П.2.в. Безурнове поховання, залишки розміщені розосереджено, вкрите камінням і фрагментами кераміки. Поховання даного типу простежені на могильниках Оселівка та Косаново. Вони відносяться до фаз С₂-D.

Тип. П.2.г. Безурнове поховання, залишки розміщені розосереджено, вкрите посудиною. Могильник Маслове єдиний на якому трапляється цей тип і він визначає його хронологію.

З описаного вище можна зробити висновок що до типологічної різноманітності могильників Велика Бугаївка, Оселівка та Будешти. Окремо слід виділити могильник Оселівка де простежується значна кількість поховань з камінням 23,52%.

1.3. Висновок

Таким чином можна зробити висновок щодо співвідношення поховань-кремацій. Враховуючи дані зазначених могильників більшість поховань кремаційні, серед них переважають безурнові. Для кожних з наведених могильників виводиться окрема кількість безурнових поховань. Серед поховального посуду зачасту використовували горщики, не так часто трапляються миски, рідко можна прослідити наявність глечиків, ваз, кубків. Цікавими є трупоспалення які трактуються як поховання в скинці. Іноді трапляються ліпні урни що є не типовим для черняхівської культури. Що до положення поховання то у безурнових трупоспаленнях пере На більшості з

досліджуваних нами пам'яток переважають поховання-кремації вважають компактні. В урнових кремаціях більшість поховань на дні, але іноді трапляються поховання на боці, або догори дном.

Подекуди поховання-кремації мали певне покриття. Зачасту використовували в якості покриття фрагменти кераміки. Також моли покривати посудинами: горщики, миски, вази. Не так часто трапляються кам'яні покриття, що не являється характерною рисою черняхівських поховань-кремацій. Рідко зустрічаються поховання-кремації з наявністю супутніх посудин. Більшість таких поховань урнові.

Що до поховального інвентарю черняхівської культури то він поділяється на речі особистого ужитку, знаряддя ремесла та праці, військове знаряддя, імпортовані предмети, плавлені речі, кераміка, замки та ключі, мушлі, унікальні знахідки. Окремо слід виділити поховання зі зброєю особливо ритуально зіпсованою (могильник Оселівка). Деякі трупоспалення мають залишки поховального вогнища, серед них більшу кількість займають безурнові поховання.

За даними зазначених могильників була виділена типологія поховань-кремацій, яка враховує конструктивні особливості наявних кремацій та хронологічні рамки.

Отже урнові поховання є характерною рисою поховань-кремацій, при цьому безурнові поховання переважають. В досліджуваних пам'ятках безурнові поховання переважають а ніж урнові. Схожу тенденцію спостерігають інші дослідники. Головним видом поховального посуду для урнових кремацій є горщики, які використовували неодноразово. Нечасто зустрічаються миски та глечики. Глечики часто зустрічаються в комплекті з кубками і триручними вазами, що може свідчити про їх використання для подачі напоїв під час похоронного обряду. Часто виявити точний вид посуду неможливо.

У безурнових похованнях переважають компактні положення яких значно більше а ніж розосереджених. На кожному з розглянутих могильників спостерігається значна кількість поховань з компактним положенням. Урнові трупоспалення переважно мають положення на дні, рідко зустрічаються положення на боці або догори дном. Важливим елементом урнових поховань є покриття, яке спостерігається в значній кількості трупоспалень. Більшість покритих урнових поховань використовували фрагменти кераміки, а також покривали горщиками та мисками. Загалом, покриття різного виду посуду зустрічається на різних могильниках у різних пропорціях.

Положення посудин в похованнях зачасти в перевернутому стані, а перевернуті або розташовані на боці посудини можуть бути результатом процесу поховання. Іноді в похованнях спостерігаються супутні посудини, при цьому їх відсоток може змінюватися залежно від могильника. Поховання з інвентарем переважають над безінвентарними похованнями, причому кількість інвентарних поховань варіюється для кожного могильника. Поховальний інвентар включає речі особистого ужитку, знаряддя ремесла та праці, військово знаряддя, імпорتنі предмети, плавлені речі, кераміку, замки та ключі, мушлі та унікальні знахідки. Речі особистого ужитку складають значну частину поховального інвентарю і можуть вказувати на соціальну стратифікацію. Знаряддя ремесла та праці також присутні в похованнях, їх кількість залежить від характеру поховання.

Інвентарні поховання зі зброєю становлять лише невелику частку від загальної кількості поховань. Також виявлено предмети, що походять з територій Римської імперії, такі як бронзовий посуд і гральні жетони. Ці знахідки свідчать про високий рівень розвитку ремесла та торгівлі в досліджуваному регіоні. Деякі речі в похованнях мали сліди поховального вогнища, в результаті чого були оплавлені. Туди можна віднести, зокрема скло, бронза або метал, іноді зустрічаються срібло або золото. Їх виявлено на декількох могильниках.

Найбільшу частку поховального інвентаря становить кераміка, яка присутня у більшості досліджених могильників. Також у деяких похованнях зустрічаються ключі та фрагменти замка, що відносять до жіночих поховань. Надзвичайно рідко зустрічаються мушлі, які можуть бути пов'язані з дівочими похованнями або магічними цілями. Деякі унікальні знахідки були виявлені в окремих могильниках, такі як скляна підвіска, фрагмент золотої обкладки, обмазка, фрагмент охри, коалін, залізний гребінь та бронзовий посуд. Загалом залишки поховального вогнища частіше зустрічаються в безурнових похованнях, а ніж в урнових.

У даній роботі була запропонована типологія, заснована на конструктивних особливостях поховань. Типологія містить три таксономічні рівні, які враховують наявність урни, положення урни або залишків, а також наявність або характер покриття. У результаті було виділено різні типи поховань залежно від цих критеріїв. Аналіз показав, що різні типи поховань-кремацій спостерігаються на різних могильниках черняхівського археологічного комплексу. Крім того, хронологічна визначеність деяких типів пов'язана з часом існування конкретних могильників. Отже, типологізація черняхівських поховань-кремацій дозволяє систематизувати та вивчати ці складні явища залежно від їх конструкційних особливостей і хронології.

РОЗДІЛ 2. ПОХОВАННЯ-КРЕМАЦІЇ НА МОГИЛЬНИКАХ ПШЕВОРСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

Однією з характерних ознак пшеворської культури являються поховання за обрядом трупоспалення. Поховання-інгумації зустрічаються в поодиноких випадках. Найбільш імовірно це явище зумовлено кельтськими впливами¹. Загалом кельтські впливи характерні для пшеворської культури, особливо в латенський період².

Пшеворські ліпні керамічні форми натхненні кельтським металевим посудом³. Гончарство що з'являється серед носіїв пшеворської культури достатньо пізно зумовлено явищем «кельтського ренесансу»⁴. Основою пшеворського господарства були скотарство та землеробство, які виконувалися з використанням інструментів, зроблених за кельтськими зразками. Воїни були забезпечені зброєю, що імітувала кельтське бойове спорядження. Прикраси та предмети особистого убранства також виготовлялися за кельтськими стилями⁵.

Пшеворські поховання були щедро укомплектовані зброєю, прикрасами та керамікою. Часто, інвентар поховання, зокрема зброя, був навмисно пошкоджені - зігнуті або зламані, що є практикою, відомою з кельтських поховань⁶.

З початком римського часу кельтські впливи слабшають. Завдяки інтенсивним контактам римлян з пшеворською культурою римські імпорти

¹ Kostrzewski J. Groby szkieletowe późnolateńskie w Wielkopolsce// Sprw. PAN. 1936. T. 41. S. 180-183.

² Dąbrowska, T. Wczesne fazy kultury przeworskiej. Chronologia – zasięg – powiązania. Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1988. S. 308-311.

³ Ciesielski M. Pottery from the earliest phases of the Przeworsk culture from site 3 in Gniewowo// Settlements Pottery of the pre-Roman Iron Age in Central European Barbaricum – new research perspectives. Poznań: Biblioteka Telgte, 2017. P. 121.

⁴ Вакуленко Л. В. Возникновение гончарства и кельтский Ренессанс у племенного населения Европы// Вестник Санкт-Петербургского университета. 2009. Сер. 2. Вып. 1. С. 235-240.

⁵ Dąbrowska, T. Wschodnie tereny kultury przeworskiej w młodszym okresie przedrzymskim// Wiadomości Archeologiczne. 2001. LIV. S. 25-36.

⁶ Łuczkiwicz P. Miecze lateńskie z obszaru kultury przeworskiej// Kultura przeworska. 1997. t. III. S. 169-225.

поширилися її територією¹. Серед зафіксованих знахідок були монети, скляні намистини, фібули та посуд – амфори та terra sigillata, які надходили великими партіями.

Таким чином пшеворська культура сформувалася на основі поморської культури та культури кльошових поховань із значними кельтськими, а згодом і римськими впливами². Трупоспалення складали основу її поховального обряду. Незважаючи на велику кількість запозичених елементів пшеворські поховання-кремації є унікальним явищем та археологічним джерелом яке дозволяє реконструювати особливості життя носіїв даної культури.

2.1. Загальні характеристики поховань-кремацій на могильниках пшеворської культури

Пшеворські поховання-кремації поділяються на ті де рештки померлого поміщені в урну і ті в яких урна відсутня. За спостереженнями Г.Ф. Нікітіної частота наявності урни змінюється відповідно періоду³. Тобто в латенську добу переважають безурнові поховання. З початком же римського часу - навпаки, а в пізньоримську добу кількість урнових поховань знову зменшується.

З даних поховань які відносяться до римської та пізньоримської доби, можна помітити що переважають урнові поховання які становлять 274 тобто (64,92%) від загальної кількості досліджуваних кремацій. Таким чином безурнові складають 148 (35,07%) від загальної кількості. Для кожного з розглянутих нами

¹ Dąbrowska, T. Jeszcze raz o najwcześniejszych wpływach rzymskich na ziemiach polskich// Antyk i barbarzyńcy. Księga dedykowana Profesorowi Jerzemu Kolendo w siedemdziesiątą rocznicę urodzin, Warszawa: Instytut Archeologii Uniwersytetu Warszawskiego, 2003. S. 153-160.

² Andrzejowski J. The Przeworsk Culture. A Brief Story ... P. 1-2.

³ Никитина Г. Ф. Погребальный обряд культур полей погребений Средней Европы в I тысячелетии до н. э. – первой половине I тысячелетия н. э.// Погребальный обряд племен Северной и Средней Европы Европы в I тысячелетии до н. э. – I тысячелетии н. э., Москва: «Наука», 1974. С. 64

могильників маємо наступну кількість урнових поховань: Цебловіце-Дуже – 88 (60,68%), Глогув-Носоціце – 27 (79,41%), Надколе 2 – 84 (79,24%), Карів I – 3 (25%), Хмелюв Пясковий – 58 (81,69%), Бжезьце – 3 (37,5%), Біяви-Луби – 2 (33,33%), Неміров – 2 (20%), Домбек – 6 (33,33%), Зглічин-Пободзи – 1 (8,33%).

На зазначених пшеворських могильниках виділяється певний вид поховального посуду. Слід підкреслити що в пшеворській культурі переважає ліпний посуд, вкрай рідко можна виявити гончарний. В більшості випадках в якості урни використовували горщики. Вони знайдені у 67,76% від загальної кількості урнових поховань. Для кожного з розглянутих нами могильників маємо наступну кількість горщиків-урн: Цебловіце-Дуже – 76 (86,36%), Глогув-Носоціце – 13 (48,14%), Надколе 2 – 33 (39,28%), Карів I – 2 (66,66%), Хмелюв Пясковий – 52 (89,65%), Бжезьце – 3 (100%), Біяви-Луби – 2 (100%), Неміров – 2 (100%), Домбек – 5 (83,33%), Зглічин-Пободзи – 1 (100%).

Також часто в якості урни використовували вази і вазовидні горщики, які виявлені у 22,99% від загальної кількості урнових поховань. Такий вид посудин зустрічаються на могильниках Цебловіце-Дуже – 1 (1,13%), Глогув-Носоціце – 10 (37,03%) та Надколе 2 – 48 (57,14%), Хмелюв Пясковий – 3 (5,17%), Домбек – 1 (16,66%).

Не так часто в якості урни можна спостерігати чаші – 4 (1,45%). Такі поховання виявлені на могильниках Цебловіце-Дуже – 3 (3,40%), Домбек – 1 (16,66%). Миски використовувалися у похованнях з могильників Цебловіце-Дуже – 1 (1,13%) та Хмелюв Пясковий – 3 (5,17%).

Досліджуючи урнові поховання деякі дослідники звертають особливу увагу не на морфологію посудини, а на фактуру її поверхні¹. Таким чином виділяються два типи урн – тонкостінні добре обпалені лощені посудини та товстостінні посудини з шорсткою поверхнею. Різниця у поховальному посуді

¹ Szydłowski J. Obrządek pogrzebowy na Górnym Śląsku w okresie wpływów rzymskich// Rocznik Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu. Archeologia. 1964. 2. S. 34-36

вірогідно викликана соціальною диференціацією померлих або впливами ельбського культурного кругу¹. Гіпотетично вона могла являти собою «убрання померлого»². Однак таке припущення видається хибним на фоні частих знахідок елементів костюму в пшеворських похованнях. Наявність звичного одягу робить незрозумілою можливість використання в його якості поховального посуду.

В одиничному випадку зустрічається урна-щит. Вона виявлена у похованні № 99 з могильника Цебловіце-Дуже. Під питанням залишається наявність органічної урни у похованні № 29 з могильника Надколе 2. Окремо слід виділити рештки спалення у бронзовому казані виявлені на могильнику Карів I. Таке поховання може свідчити про особливий статус небіжчика, оскільки такий посуд використовувався переважно у військовому середовищі³. Часто зустрічаються зруйновані поховання, або в невідомій посудині. Вони присутні на могильниках Цебловіце-Дуже – 9 (10,22%), Глогув-Носоціце – 3 (11,11%), Надколе 2 – 5 (5,95%), Хмелюв Пясковий – 7 (12,06%).

Важливим конструктивним елементом являється положення урни або залишків померлого. Для урнових поховань характерним є положення на дні. Воно спостерігається у 265 випадках (96,71%) від загальної кількості урнових поховань. Рідко можна спостерігати положення догори дном – 2 (Надколе 2, Хмелюв Пясковий) та на боці – 2 (Надколе 2, Неміров).

Безурнові ж поховання за положенням можливо розділити на компактні та розосереджені. На досліджуваних пшеворських могильниках виявлено 63 поховання з розосередженими залишками спалення (42,56%). Такі поховання присутні на всіх зазначених могильниках окрім Немірова. Розосереджених же поховань спостерігається більше. Вони становлять 72 (48,64%) поховання від

¹ Niewęglowski A. Obrządek pogrzebowy ludności kultury przeworskiej na przełomie er... S. 31-62.

² Żychliński, D. Popielnica – ubranie zmarłego? Stratyfikacja społeczna ludności Wielkopolski w świetle istnienia dwóch odmian urn w okresie wpływów rzymskich// Folia Praehistorica Posnaniensia. 2016. 21. S. 505–519.

³ Onyshchuk J. Kariv I – nowo odkryte cmentarzysko z okresu wczesnorzymskiego na Zachodnim Pobużu. Wstępna analiza kulturowo-historyczna // Kultura przeworska. Procesy przemian i kontakty zewnętrzne. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2019. S. 366-371.

загальної кількості безурнових поховань. Залишок складають зруйновані поховання або приналежність яких встановити важко.

Іноді поховання мали певне покриття. Таких поховань виявлено 24 (5,68%) від загальної кількості поховань. Взагалі відсутнє покриття на могильниках Біляви-Луби, Неміров, Домбек, Зглічин-Пободзи. Часто в якості покриття використовували фрагменти кераміки. Такі поховання присутні на могильниках Цебловіце-Дуже, Надколе 2, Хмелюв Пясковий. Також зустрічалось покриття посудиною миска, горщик або чаша, такі покриття зустрічаються на могильниках Цебловіце-Дуже, Надколе 2, Хмелюв Пясковий, Бжельце. Не так часто трапляються покриття щитом, яке виявлене у 2 випадках (Надколе 2, Карів I). Також на могильнику Цебловіце-Дуже зафіксовано два поховання що були покриті камінням.

Часом в похованнях присутні супутні посудини що виявлені у 27,01% від загальної кількості поховань. Серед них урнові становлять 83,33%, безурнові – 16,67%. Таким чином для кожного з розглянутих нами могильників маємо наступну кількість поховань з супутніми посудинами: Цебловіце-Дуже урнових – 22 (25%), безурнових – 3 (5,26%); Глогув-Носоціце урнових – 9 (33,33%), безурнових – 2 (28,57%); Надколе 2 урнових – 36 (42,85%), безурнових – 8 (36,36%); Карів I урнових – 2 (66,66%), безурнових – 2 (22,22%); Хмелюв Пясковий урнових – 20 (34,48%), безурнових – 1 (7,69%); Бжельце урнових – (0) безурнових – 1 (20%); Біляви-Луби урнових – 2 (100%), безурнових – (0); Неміров урнових – (0), безурнових (0); Домбек урнових – 3 (50%), безурнових – 1 (8,33%); Зглічин-Пободзи урнових – 1 (100%), безурнових – 1 (9,09%).

Важливу роль у визначені хронології, соціально-економічних питань та релігійних уявлень давніх суспільств становить поховальний інвентар. На пшеворських могильниках майже усі поховання інвентарні. Можливо це певним чином відбиває уявлення германців про перехід похованих разом з померлим

речей до потойбічного світу¹. Слід зазначити що більшість безінвентарних поховань зруйновані, тому наявність або відсутність інвентарю в них доволі важко визначити. Таким чином урнових поховань налічується 408 (96,68%).

Для поховального інвентарю пшеворської культури ми виділили наступні категорії: речі особистого ужитку, знаряддя ремесла та праці, військове знаряддя, плавлені речі, кераміка, замки та ключі, та залишки рослин мушлі, унікальні знахідки.

До речей особистого ужитку відносяться фібули, поясна фурнітура, гребні, підвіски, намистини, кільця та інше. Вони виявлені у 244 випадках(57,81%) від загальної кількості поховань. Так для кожного з розглянутих нами могильників маємо наступні результати з даної категорії: Цебловіце-Дуже – 65 (44,82%), Глогув-Носоціце – 18 (52,94%), Надколе 2 – 86 (81,13%), Карів I – 6 (50%), Хмелюв Пясковий – 50 (70,42%), Бжельце – 3 (37,5%), Біляви-Луби – 0, Неміров – 6 (60%), Домбек – 7 (38,88%), Зглічин-Пободзи – 3 (25%).

До категорії знаряддя ремесла та праці входять прясла, гачки, голки, рубанок, скобель, ніж, долото, шило, точила і так далі. Таких поховань налічується 171 (40,52%) від загальної кількості поховань. Для кожного з розглянутих нами могильників маємо наступні результати з даної категорії: Цебловіце-Дуже – 54 (37,24%), Глогув-Носоціце – 12 (35,29%), Надколе 2 – 48 (45,28%), Карів I – 7 (58,33%), Хмелюв Пясковий – 45 (63,38%), Бжельце – 1 (12,5%), Біляви-Луби – 1 (16,66%), Неміров – 1 (10%), Домбек – 1 (5,55%), Зглічин-Пободзи – 1 (8,33%).

Наступна категорія військового знаряддя до неї відносять вістря списа, вістря стріл, фрагменти кольчуги, залишки щитів, мечі, шпори та інше. Трупоспалення зі зброєю становлять 130 (30,80%) від загальної кількості поховань. Для кожного з розглянутих нами могильників маємо наступні результати з даної категорії:

¹ Błażejowski A. Obrządek pogrzebowy kultury przeworskiej na Śląsku. Wrocław: Katedra Archeologii Uniwersytetu Wrocławskiego, 1998. S. 173-177.

Цебловіце-Дуже – 36 (24,82%), Глогув-Носоціце – 13 (38,23%), Надколе 2 – 34 (32,07%), Карів I – 7 (58,33%), Хмелюв Пясковий – 36 (50,7%), Бжельце – 2 (25%), Біляви-Луби – 0, Неміров – 1 (10%), Домбек – 1 (5,55%), Зглічин-Пободзи – 0. Наявність і диверсифікованість зброї у похованнях підкреслює особливий соціальний статус похованого. Деякі дослідники простежують взаємозв'язок між комплектом покладеної до могили зброї та військовою ієрархією пшеворського суспільства¹.

Доволі часто серед інвентаря присутні плавлені речі які побували в поховальному вогнищі. Такі поховання складають 129 (30,56%). Так для кожного з розглянутих нами могильників маємо наступні результати з даної категорії: Цебловіце-Дуже – 19 (13,1%), Глогув-Носоціце – 2 (5,88%), Надколе 2 – 59 (55,66%), Карів I – 0, Хмелюв Пясковий – 43 (60,56%), Бжельце – 2 (25%), Біляви-Луби – 1 (16,66%), Неміров – 0, Домбек – 3 (16,66%), Зглічин-Пободзи – 0.

Значну частину інвентаря становить кераміка, яка присутня на 331 (78,43%) похованнях. Для розглянутих нами могильників маємо наступні результати з даної категорії: Цебловіце-Дуже – 133 (91,72%), Глогув-Носоціце – 26 (76,47%), Надколе 2 – 82 (77,35%), Карів I – 7 (58,33%), Хмелюв Пясковий – 41 (57,74%), Бжельце – 7 (87,5%), Біляви-Луби – 6 (100%), Неміров – 4 (40%), Домбек – 15 (83,33%), Зглічин-Пободзи – 10 (83,33%).

Іноді в похованнях присутні замкова фурнітура. Поховань з нею налічується 67 (15,87%) від загальної кількості поховань. Для кожного з розглянутих нами могильників маємо наступні результати з даної категорії: Цебловіце-Дуже – 25 (17,24%), Глогув-Носоціце – 4 (11,76%), Надколе 2 – 16

¹ Kontny B. Diversification of Burials With Weapons in the Przeworsk Culture in the Late Pre-Roman Period// Die Bewaffnung der Germanen und ihren Nachbarn in den letzten Jahrhunderten vor Christi Geburt, Lublin: Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, 2002. P. 59-80.

(15,09%), Карів I – 1 (8,33%), Хмелюв Пясковий – 19 (26,76%), Бжельце – 0, Біляви-Луби – 0, Неміров – 1 (10%), Домбек – 1 (5,55%), Зглічин-Пободзи – 0.

У невеликій кількості поховань зафіксовано рослинні залишки та мушлі усього 4. В дану категорію входять кріноідея (Цебловіце-Дуже), стебло лілії та інші залишки рослин (Хмелюв Пясковий), раковини (Біляви-Луби). Однак рідкість рослинних знахідок зумовлена їх органічністю. Вони збереглися лише в особливих ґрунтових умовах.

Деякі знахідки зустрічаються вкрай рідко, вони привертають особливу увагу. До унікальних знахідок відноситься фрагмент тканини, обгоріла деревина (Хмелюв Пясковий), кінцевик рогу для пиття (Карів I). Часто в похованнях присутні різні види каменю сланець, фрагмент вапняка (Хмелюв Пясковий), фрагмент кварца, фрагмент граніту (Надколе 2) та інше каміння (Біляви-Луби, Неміров, Зглічин-Пободзи).

Увагу також привертають поховання з залишками кінських кісток. Я. І. Онищук висуває припущення що наявність кінських залишок зумовлене балтійськими впливами¹, однак подібні знахідки деким розцінюються як сарматський елемент². Загалом подібні поховання доволі поширені і характерні для пшеворської культури. Серед досліджуваних могильників вони присутні на пам'ятках Карів-1, Надколе та Хмелюв Пясковий.

Більшість пшеворських поховань мають залишки поховального вогнища. Таких поховань налічується 202 (47,86%) від загальної кількості поховань. Так для кожного з розглянутих нами могильників маємо наступні результати поховань з залишками вогнища: Цебловіце-Дуже – 90 (60,06%), Глогув-Носоціце – 16 (47,05%), Надколе 2 – 56 (52,83%), Карів I – 5 (41,66%), Хмелюв Пясковий –

¹ Онищук Я. І. Населення Західної Волині та Західного Поділля у першій половині I тис. н. е: культурно-історичний аспект. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2018. С. 142.

² Kontny B. Horse and its Use in the Przeworsk Culture in the Light of the Archaeological Evidence// The Horse and Man in European Antiquity (Worldview, Burial Rites, and Military and Everyday Life), *Archaeologia Baltica*. 2009. vol. 11. P. 92-93.

22 (30,98%), Бжельце – 3 (37,5%), Біляви-Луби – 2 (33,33%), Неміров – 4 (40%), Домбек – 5 (27,77%), Зглічин-Пободзи – 0.

Часто залишки поховального вогнища можна прослідкувати в урнових похованнях. Данні поховання складають 136 одиниць (49,63%). Для кожного з розглянутих нами могильників маємо наступні результати урнових кремацій з залишками поховального вогнища: Цебловіце-Дуже – 52 (59,09%), Глогув-Носоціце – 12 (44,44), Надколе 2 – 50 (59,52%), Карів I – 1 (33,33%), Хмелюв Пясковий – 19 (32,75%), Бжельце – 1 (33,33%), Біляви-Луби – 0, Неміров – 1 (50%), Домбек – 1 (16,66%), Зглічин-Пободзи – 0.

2.2. Досвід виведення типології пшеворських поховань-кремацій

В представленій роботі нами пропонується власна типологія пшеворських поховань-кремацій, базована на конструктивних особливостях поховань. В основі даної типологізації закладений поділ на три таксономічні рівні. Перший з них відображає наявність або відсутність урни. Другий визначається положенням урни або залишків. Третій обумовлюється наявністю або характером покриття. Таким чином можливо виділити наступні типи:

Тип I.1.a. Урнове поховання на дні, покриття відсутнє. Такі поховання присутні на усіх зазначених могильниках окрім Неміров. Вони характерні для всіх періодів розвитку пшеворської культури.

Тип I.1.b. Урнове поховання на дні, покрито фрагментами кераміки. Дані поховання зустрічаються на могильниках Цебловіце-Дуже та Хмелюв Пясковий. Вони характерні для фаз В₂-В₂/С₁.

Тип І.1.в. Урнове поховання на дні, покриті посудиною. Присутні на могильниках Цебловіце-Дуже, Надколе 2, Хмелюв Пясковий, Бжельце. Дані поховання простежуються у період В₂-С_{1а}.

Тип І.1.г. Урнове поховання на дні, покриті фрагментом однієї посудини. Могильник Хмелюв Пясковий єдиний де виявлено такі поховання. Вони виявлені на фазі В₂.

Тип. І.1.г. Урнове поховання на дні, покриті цілою посудиною і фрагментами кераміки. Даний тип хронологічно і територіально ідентичний попередньому.

Тип. І.1.д. Урнове поховання на дні, покриті одним каменем або кількома. Даний тип виявлено на могильнику Цебловіце-Дуже. Він характерний для фаз В₂-С₁.

Тип. І.1.е. Урнове поховання на дні, покриті посудиною і каменем. Могильник Глогув-Носоціце єдиний де виявлено поховання цього типу. Він простежується у фазі В₂.

Тип. І.1.є. Урнове поховання на дні, покриті вістрям списа. Виявлено на могильнику Цебловіце-Дуже. Характерно для періоду В₂-С₁.

Тип І.1.ж. Урнове поховання на дні, покриті щитом. Виявлено на могильнику Цебловіце-Дуже. Хронологічно відповідає фазі В₂

Тип. І.2.а. Урнове поховання догори дном, без покриття. Простежено на могильниках Надколе 2 та Хмелюв Пясковий. Хронологічно ідентично попередньому.

Тип. І.3.а. Урнове поховання на боці, без покриття. Виявлено на могильниках Надколе 2 та Неміров. Даний тип простежується у фазі В₂-С₁.

Тип. I.4.a. Урнове поховання, урна поміщена на урну на дні, без покриття. Могильники Цебловіце-Дуже єдиний де виявлено подібні поховання. Вони відносяться до фаз В₂-В₂/С₁.

Тип. I.5.a. Урнове поховання, урна знаходиться на дні на камені. Даний тип виявлено на могильниках Надколе 2 та Неміров. Він відноситься до фази В₂.

Тип. I.6.a. Урнове поховання, урна знахиться в керамічній або дерев'яній посудині на дні. Даний тип виявлено на могильниках Глогув-Носоціце та Хмелюв Пясковий. Даний тип існує в період В₁-В₂/С₁.

Тип. I.7.a. Урнове поховання, урна знаходиться на дні без дна. Простежено на могильнику Надколе 2. Хронологічно відповідає фазі В₂.

Тип. I.8.a. Урнове поховання, урна знаходиться на дні на замку. Даний тип виявлено на могильнику Цебловіце-Дуже. Хронологічно ідентичний попередньому типу.

Тип. I.9.a. Урнове поховання, урна знаходиться на дні на дошці. Могильник Глогув-Носоціце єдиний де зустрічається даний тип. Хронологічно обмежується римською добою.

Тип. I.10.a. Урнове поховання, урна знаходиться на дні на інвентарі. Подібне поховання виявлено на могильнику Надколе 2. Даний тип хронологічно відповідає фазі В₂.

Тип. I.11.a. Урнове поховання, урна знаходиться на дні на кольчугі. Поховання цього типу виявлено на могильнику Цебловіце-Дуже. Воно відноситься до В₂.

Тип. II.1.a. Безурнове поховання, залишки розміщенні компактно, без покриття. Простежено на всіх зазначених могильниках окрім Біляви-Луби та Немірова. Характерно для всіх етапів розвитку пшеворського поховального обряду.

Тип. П.1.б. Безурнове поховання, залишки розміщені компактно, вкриті фрагментами кераміки. Даний тип виявлено на могильниках Хмелюв Пясковий та Надколе 2. Дані поховання характерні для фаз В_{2а}-С_{1а}.

Тип. П.1.в. Безурнове поховання, залишки розміщені компактно, покриті щитом. Поховання даного типу виявлено на могильнику Надколе 2. Вони співвідносяться з фазою В₂.

Тип. П.2.а. Безурнове поховання, залишки розміщені розосереджено, без покриття. Даний тип простежено на всіх зазначених могильниках. Він характерний для всіх етапів розвитку пшеворського поховального обряду.

Тип. П.2.б. Безурнове поховання, залишки розміщені розосереджено, покриті щитом. Даний тип представлений похованням з могильника Карів I. Його хронологія визначається фазою В₂/С₁.

2.3. Висновок

Отже загалом для пшеворських поховань-кремацій властиве існування двох типів поховань, урнових та безурнових. Спостереження показують, що частота використання урн змінюється залежно від періоду. Урнові поховання переважають у римську та пізньоримську добу, тоді як безурнові поховання переважають у латенську добу. Загалом, з досліджуваних кремацій, урнові поховання складають більшість від загальної кількості трупоспалень.

У пшеворській культурі переважає використання ліпного посуду. Значно перевищують поховання де в якості урни використовували горщики. Також в якості урни часто використовувалися вази і вазовидні горщики. Випадки використання чаш і мисок як урн є менш поширеними.

Загальні висновки з дослідження пшеворських поховань-кремацій вказують на різноманітність посуду та його розміщення в похованнях. Виявлено два типи урн - тонкостінні добре обпалені лощені посудини і товстостінні посудини з шорсткою поверхнею. Різниця у посуді може бути пов'язана з соціальною диференціацією померлих або впливами ельбського культурного кола.

Також виділяються поховання, такі як урна-щит, органічна урна та рештки спалення у бронзовому казані, які можуть свідчити про особливий статус певних поховань. Також зустрічаються зруйновані поховання або поховання у невідомій посудині.

Щодо розміщення посуду, урнові поховання мають характерне положення на дні поховальної ями, на боці, або догори дном. Безурнові ж поховання поділяються на компактні або розосереджені. Часто поховання мають певне покриття, серед такого зачасти трапляються фрагменти кераміки, миски, горщики, чаші або щит.

Більшість поховань є інвентарними, що свідчить про значення поховального інвентарю у віруваннях та ритуалах пшеворських суспільств. При цьому більшість інвентарних поховань урнові, що також може вказувати на соціальну диференціацію померлих.

Важливою частиною поховального інвентарю є знаряддя ремесла та праці, які представлені у багатьох похованнях і свідчать про ремісничу діяльність та високу розвиненість ремісничих навичок у пшеворському суспільстві. Поховання військового знаряддя, плавлені речі, кераміка та замкова фурнітура є поширеними елементами в пшеворських похованнях. Деякі унікальні знахідки, такі як фрагменти тканини, обгоріла деревина та камені різних видів, також привертають особливу увагу, однак такі предмети та рослинні залишки і мушлі зустрічаються рідко, оскільки їх збереження залежить від специфічних ґрунтових умов. Також привертають увагу поховання з залишками коня. Ці

знахідки можуть бути пов'язані як з балтійськими, так і з сарматськими впливами.

За даними представленими в каталозі поховань, нами була створена власна типологія пшеворських поховань-кремацій, яка базується на конструктивних особливостях поховань. Ця типологія включає три таксономічні рівні, що визначаються наявністю урни, положенням урни або залишків та наявністю або характером покриття. За допомогою цієї типології виділяються різні типи поховань, які спостерігаються на різних могильниках та відповідають певним періодам розвитку пшеворської культури. Наприклад, типи I.1.a, I.1.б, I.1.в, I.1.г, I.1.д, I.1.е, I.1.є та I.1.ж описують різні варіації урнових поховань з різними видами покриття, такими як фрагменти кераміки, посудина, камінь, вістря списа або щит. Ці типи поховань спостерігаються на різних могильниках та відповідають певним фазам розвитку пшеворської культури.

Також, типи I.2.a, I.3.a, I.4.a, I.5.a, I.6.a, I.7.a, I.8.a, I.9.a, I.10.a та I.11.a описують різні варіації урнових поховань з різними положеннями урни та покриттям, такими як камінь, керамічна або дерев'яна посудина, інвентар, кольчуга або без покриття. Дані типи поховань спостерігаються на різних могильниках та відповідають певним фазам розвитку пшеворської культури. Крім того, типи II.1.a, II.1.б, II.1.в, II.2.a та II.2.б описують безурнові поховання з розосередженими або компактно розташованими залишками і різними видами покриття, такими як фрагменти кераміки або щит. Ці типи поховань спостерігаються на різних могильниках та не мають конкретного хронологічного обмеження. Представлена типологія допомагає систематизувати та класифікувати пшеворські поховання-кремації з урахуванням їх структурних особливостей.

РОЗДІЛ 3. ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ПОХОВАНЬ-КРЕМАЦІЙ НА МОГИЛЬНИКАХ ПШЕВОРСЬКОЇ ТА ЧЕРНЯХІВСЬКОЇ КУЛЬТУР

Поховальний обряд є однією з найбільш консервативних рис будь якої археологічної культури, що дозволяє на основі його окремих елементів простежувати довготривалі культурні взаємовпливи. Серед таких елементів можна виокремити конструктивні особливості поховання, стан людських рештків. Особливу увагу також слід звернути на характер та вид поховального інвентарю.

Ці особливості дозволяють виявити не лише наступність тієї чи іншої культури у відношенні до другої, а й виявити точки дотику давніх суспільств. Важливо не абсолютизувати дані порівняльного аналізу двох окремих археологічних культур, оскільки певні риси можуть бути характерні для будь якого поховального обряду загалом, а інакші брати своє походження в інших групах матеріальних пам'яток. Тому варто звернути увагу і на інші культури що межували, у просторі та часі, з досліджуваними пам'ятками.

В цьому плані увагу слід спрямувати на пам'ятки зарубинецької та київської культур, які помітно вплинули як на пшеворську¹, так і на черняхівську культуру². Також значний інтерес становлять поховальні пам'ятки вельбарської культури, що також позначилися на характері поховального обряду досліджуваних культур³. Однак детальний аналіз впливів даних культур потребує окремого дослідження, тому не можливо особливо акцентувати на ньому в рамках даної роботи.

¹ Оницьук Я. І. Населення Західної Волині та Західного ... 215-216.

² Баран В. Д. До питання про підгрунтя черняхівської культури// Дослідження слов'яно-руської археології. Київ: «Наукова думка», 1976. С. 49-63.

³ Петраускас О. В., Шишкін Р. Г. Про черняхівські пам'ятки «змішаного» типу на Правобережжі Київського Подніпров'я// Етнокультурні процеси в Південно-Східній Європі в I тисячолітті н. е. Київ-Львів: РАС, 1999. С. 217-229.

3.1. Підстави для порівняльної характеристики поховань-кремацій на могильниках пшеворської та черняхівської культури

Питання взаємовпливів пшеворської та черняхівської культури доволі широко представлене в спеціальній літературі¹. Виявлення присутності північно-західних пшеворських елементів на черняхівських пам'ятках дозволяло висувати припущення щодо етнічного складу їх населення, що на той момент було однією з найдискусивніших тем у вивченні черняхівської культури².

Проведення подібного порівняння видається важливим і з огляду на майже суцільно кремаційний, моноритуальний характер пшеворських поховальних пам'яток. З одного боку це змушує відкинути ідею про пряму наступність поховального обряду черняхівської та пшеворської культур, а з іншого дозволяє легше виділити впливи північно-західних пшеворських традицій.

Окрім територіальної наближеності та хронологічної синхронності досліджуваних культур вчені наголошували на значній спорідненості їх речового комплексу, що нашттовхувало деяких на ідею про виникнення черняхівської культури на ґрунті пшеворських пам'яток³. Однак процес формування черняхівських старожитностей значно складніший і включає в себе наявність інших культурних компонентів. Поміж іншого, такий погляд не дозволяє пояснити розповсюдженість кружальної кераміки у середовищі яке начебто склалося на основі пшеворської культури, якій не властиве широке поширення гончарних посудин.

Слід зазначити, що серед пам'яток з найбільш помітними пшеворськими впливами, як от група Дем'янов-Черепин що розповсюджена на території

¹ Козак Д. Н. Пшеворська і черняхівська культури у Верхньому Подністров'ї і Західному Побужжі// Археологія. 1982. № 3. С. 31-48.

² Šćukin M. B. 1975. Das Problem der Černjachov-Kultur in der sowjetischen archäologischen Literatur// Zeitschrift für Archäologie. 1975. Jahrtag 9. S. 25-41.

³ Никитина Г. Ф. Население лесостепной полосы. Восточной Европы в первой половине I тыс. н. э. (проблема происхождения Черняховской культуры). Автореферат дисс... канд. наук., 1965. С. 11-16.

Верхнього Подністер'я та Західного Побужжя, майже не виявлено, могильників¹. Це можна пояснити формуванням пам'яток даної групи на основі зубрицької групи пшеворської культури². Дослідники висувають припущення про існування тут поховального обряду що не залишає по собі слідів, які можна простежити³. На основі цього фактору та тексту Повісті минулих літ висувається припущення про слов'янську приналежність населення зубрицьких поселень, що також може бути предметом дискусій⁴. Таким чином проводити порівняння на основі даних пам'яток не виявляється можливим. Отже увагу слід зосередити на пам'ятках інших регіонів розповсюдження досліджуваних культур.

Достатньо помітні пшеворські впливи вдається виявити на території Молдови. Розповсюджені вони також і на поховальних пам'ятках виявлених в регіоні Центральної України. Окрім того, пшеворські компоненти простежуються на могильниках Західної України⁵.

Певні елементи притаманні поховальним пам'яткам пшеворської культури зустрічаються в тому числі й на могильниках Лівобережної України, які віддалені від безпосередньої зони контакту⁶. Виявлення певних північно-західних компонентів серед комплексу знахідок на подібних пам'ятках дозволяє робити висновок про значну роль пшеворських традицій у черняхівському середовищі.

Цей фактор створює необхідність дослідження матеріалів могильників з усього ареалу розповсюдження черняхівської культури, що дозволить простежити глибину та обсяг впливів пшеворської культури і, можливо,

¹ Баран В. Д. Черняхівська культура. За матеріалами Верхнього Дністра та Західного Бугу. Київ: «Наукова думка», 1981. С. 62-74.

² Любичев М. В. Ранняя история днепро-донецкой лесостепи. Харьков: изд-во «Естет Принт», 2019. Ч. 1. С. 134-136.

³ Козак Д. Н. Венеди. Київ, 2002. С. 18.

⁴ Онищук Я. І. Населення Західної Волині ... С. 218-219.

⁵ Милашевський О. С. Північно-західний компонент черняхівської культури (за матеріалами ліпного посуду): дис. ... канд. іст. наук. Київ, 2017. С. 102-117.

⁶ Любичев М. В. Ранняя история днепро-донецкой лесостепи...С. 164-165.

визначити її роль у формуванні черняхівського поховального обряду та поховань-кремацій зокрема.

3.2. Порівняльний аналіз конструктивних особливостей поховань-кремацій на могильниках пшеворської та черняхівської культур.

Дослідження поховального обряду є важливим компонентом вивчення будь-якої археологічної культури. Це частково пояснюється тим, що археологічні матеріали, які знайдені в могильниках, є винятковими за їхньою різноманітністю та типологічними особливостями. Ці матеріали завжди слугували основою для наукових класифікацій. Наприклад, повнота, інформативність та збереженість матеріалів, які були знайдені в могильниках, значно перевершують ті, що були знайдені в поселеннях. Після років досліджень матеріал, що накопичився, надає можливість прямо звернутися до інтерпретації та реконструкції самого поховального обряду, а також до простеження певних сторонніх впливів в середовище археологічної культури.

Особливу увагу привертають конструктивні елементи поховань-кремацій на могильниках черняхівської культури, яким притаманні як спільні, так і відмінні риси з пшеворськими похованнями римської доби, що уможливило проведення порівняльного аналізу даного явища. До конструктивних елементів відносять наявність або відсутність урни, тип урни, положення урни або кісток, наявність покриття. Опираючись на каталоги поховань можна визначити основні характерні, або невластиві конструктивні елементи для пшеворської та черняхівської культур.

Головною конструктивною особливістю усіх поховань-кремацій являється наявність або відсутність урни. За матеріалами каталогу поховань-кремацій

вдається прослідкувати значні відмінності урнових поховань на черняхівських та пшеворських могильниках. Так на черняхівських кремаціях простежується вагомий відсоток безурнових поховань, що не спостерігається у пшеворських похованнях, де навпаки значно переважають урнові трупоспалення.

Основним типом який майже завжди присутній на могильниках пшеворської та черняхівської культур, являється урнове поховання на дні де покриття відсутнє. Також часто зустрічаються урнові поховання на дні, покриті фрагментами кераміки. Такі елементи характерні як для пшеворської так і для черняхівської культури. Однак більшість таких поховань безінвентарні. Наступним поширеним типом як для черняхівської так і для пшеворської культури є урнове поховання на дні що покриті посудиною.

Ще одним конструктивним елементом що присутній в черняхівській, але відсутній в пшеворській культурах є урнове поховання на дні, покриті кількома посудинами. Рідко зустрічається урнове поховання на дні, покриті фрагментом однієї посудини. Данний тип присутній в обох археологічних культурах.

Не так часто зустрічаються урнове поховання на дні, покриті цілою посудиною і фрагментами кераміки. Такі поховання частіше зустрічаються у черняхівської культури, що до пшеворських поховань то такі елементи зустрічаються рідко.

Також варто звернути увагу на урнові поховання на дні, що покриті кам'яною плитою. Такі трупоспалення не простежуються на пшеворських могильниках. Такий тип не характерний для черняхівських поховань. Іноді присутні урнові поховання на дні, покриті каменем, такі поховання присутні і в черняхівській і в пшеворській культурах, але не є притаманним елементом. Поховання покриті каменем широко відомі з вельбарських могильників і

наявність подібного елемента на пам'ятках досліджуваних культур вірогідно зумовлено вельбарськими впливами¹.

Також можна виділити урнове поховання на дні, покриті камінням і фрагментами кераміки які присутні в черняхівських, але відсутні у пшеворських могильниках у яких навпаки присутній тип урнове поховання на дні, покриті посудиною і каменем.

Варто відзначити урнове поховання на дні з камінням над похованням, що також є характерною рисою для вельбарських поховань². Такі поховання відсутні на пшеворських могильниках.

Характерним для пшеворських могильників є урнові поховання на дні, покриті вістрям списа, та урнові поховання на дні, покриті щитом але зустрічаються такі типи рідко. В черняхівських трупоспаленнях такої особливості не спостерігається.

Також доволі поширені урнові поховання догори дном, без покриття. Такий тип присутній в обох археологічних культурах. Не так часто зустрічаються урнові поховання на боці, без покриття. Даний тип присутній і в черняхівській і в пшеворській культурах. Однак це явище доволі поширене і зустрічається також, наприклад, на зарубинецьких пам'ятках³. Однак не можна виключати можливості переміщення початково вертикальної посудини у горизонтальне під впливом земляних мас. В черняхівських трупоспаленнях також зустрічаються урнові поховання на боці, покриті фрагментами кераміки. Такий тип відсутній на пшеворських могильниках.

Іноді можна зустріти типи які зустрічаються вкрай рідко, та відсутні на пшеворських могильниках. Це урнові поховання, де урна знахиться в одній або

¹ Wołagiewicz R. Lubowidz. Ein birituelles Gräberfeld der Wielbark-Kultur aus der Zeit vom Ende des 1. Jhs. v.Chr. bis zum Anfang des 3. Jhs. n.Chr.//Monumenta Archaeologica Barbarica. Kraków, 1995. T. I. 125 S.

² Там само.

³ Скиба Л. Є. Урнові поховання зарубинецької культури// Проблеми походження та історичного розвитку слов'ян: зб. наук. ст., присвячений 100-річчю з дня народження Віктора Платоновича Петрова. Київ ; Львів: РАС, 1997. С. 49-54.

кількох посудинах на дні, урнові поховання, де урна знахиться в одній або кількох посудинах на дні, покрита кількома посудинами, урнові поховання, де урна знаходиться на дні на камені та покрита фрагментами кераміки, урнове поховання, де урна знаходиться на дні на попелі та вкрита кам'яною плитою і посудиною. Також спільною конструктивною особливістю є урнові поховання, де урна поміщена на урну на дні, без покриття. Така особливість присутня і на пшеворських і на черняхівських могильниках.

Щодо безурнових поховань то головним конструктивним елементом являється положення кісток. У черняхівських похованнях нерідко можна прослідити компактні трупоспалення. В пшеворських навпаки частіше трапляються розосереджені кремації. Так зачасту трапляються безурнові поховання де залишки розміщені компактно та без покриття. Даний тип характерний і для пшеворської і для черняхівської культур.

Також можна прослідити безурнові поховання де залишки розміщені компактно та вкриті фрагментами кераміки. Такий тип зустрічається в обох культурах. В черняхівських похованнях іноді трапляються безурнові поховання де залишки розміщені компактно та вкриті посудиною, безурнові поховання, залишки розміщені компактно, вкриті кількома посудинами, безурнові поховання, залишки розміщені компактно, вкриті посудиною і фрагментами кераміки, безурнові поховання, залишки розміщені компактно, вкриті фрагментами однієї посудини, безурнові поховання, залишки розміщені компактно, вкриті каменем, безурнові поховання, залишки розміщені компактно, вкриті камінням та фрагментами кераміки, безурнові поховання, залишки розміщені компактно, вкриті фрагментами кераміки та дно посудини яке стоїть на дні, безурнові поховання, залишки розміщені компактно, вкриті камінням над похованням, що може свідчити про вельбарські впливи.

Для пшеворських поховань є характерним, але не розповсюдженим тип безурнових поховань, де залишки розміщені компактно та покриті щитом. На

розглянутих нами могильниках черняхівської культури таких поховань не просліджується.

Ще один поширений тип - безурнові поховання, де залишки розміщені розосереджено та без покриття. Такі трупоспалення притаманні як для черняхівських і для пшеворських могильників.

Наступні типи, які простежуються лише на черняхівських трупоспаленнях: безурнове поховання, де залишки розміщені розосереджено та вкриті фрагментами кераміки, безурнові поховання, де залишки розміщені розосереджено, вкриті камінням і фрагментами кераміки, безурнове поховання, де залишки розміщені розосереджено та вкриті посудиною.

Для пшеворських трупоспалень є характерним тип безурнових поховань де залишки розміщені розосереджено та покриті умбоном. Дана конструктивна особливість зустрічається рідко та не зустрічається на черняхівських могильниках.

3.3 Порівняльний аналіз поховального інвентарю

Аналіз поховального інвентарю є надзвичайно важливим для розуміння археологічної культури, оскільки цей інвентар містить безліч інформації про життя, вірування та технології носіїв археологічних культур. Зокрема, детальний аналіз знарядь праці, прикрас, зброї та інших речей, які були поховані разом з померлим, може розкрити відомості про релігійні переконання, соціальний статус, звичаї та взаємні впливи давніх суспільств. Таким чином, поховальний інвентар є важливим джерелом інформації для археологів, що допомагає реконструювати історію та культуру минулих цивілізацій.

Деякі з категорій інвентаря розповсюджені в пшеворській і черняхівській культурах однаково. До таких категорій належать речі особистого убранства

(пряжки, фібули, намистини, гребні, підвіски, браслети, кільця) та знаряддя ремесла та праці (ножі, прясла, голки, цвяхи, шила, проколки, крючки, кресала). Цікавими являються знахідки такі як ікло-підвіска (Велика Бугаївка поховання 27), кістяний футляр (поховання 140) та фрагмент срібної позолоченої фібули (поховання 16) та залізний гребінь (поховання 33) могильник Ханска-Лутерія. У пшеворській культурі також трапляється винятковий інвентар, серед такого виділяється кінцевик рогу для пиття (поховання 2), жорно (поховання 9) могильник Карів I, фрагмент тканини (поховання 39) могильник Хмелюв Пясковий.

Щодо військових знарядь, то для черняхівської культури не характерно класти зброю у поховання. Це явище притаманне для пшеворської культури. Серед черняхівських могильників у яких трапляється зброя виділяються Оселівка, де виявлений ніж зігнутий навмисно (поховання 20) та фрагменти залізних пластин, ручка щита, вістря списа, деформований меч (поховання 70), Будешти де знайдено бронзові піхви меча (поховання 105) та кинжал (поховання 196), Ханска-Лутерія де були виявлені вістря стріл та вістря дротики (пох. 14).

Також характерною рисою пшеворських поховань є наявність замків та ключів у трупоспаленнях. Подібні поховання також відомі на вельбарських могильниках. У черняхівських похованнях теж іноді трапляється замкова фурнітура, що можна трактувати як певний східногерманський компонент в поховальному обряді черняхівської культури. Даних черняхівських могильників що містять замки та ключі налічується шість: Велика Бугаївка, Оселівка, Будешти, Гаврилівка, Косаново та Ханска-Лутерія.

Серед інвентаря часто трапляються речі на яких можна прослідкувати дії поховального вогнища. За відсотковим співвідношенням плавлених речей у пшеворських похованнях трапляється частіше ніж у черняхівських. Така кореляція дозволяє зробити припущення щодо соціальної стратифікації населення пшеворської та черняхівської культури.

Іноді в похованнях зустрічаються імпорتنі речі. Серед таких можна виділити бронзовий посуд, який простежується і в пшеворській (могильник Карів I, поховання 2) і в черняхівській (могильник Ханска-Лутерія, поховання 12 та 14) культурах. Також на ченяхівських могильниках трапляються скляні жетони (Романковці, поховання 51), фрагменти амфор (Оселівка, поховання 69). Серед пшеворських поховань цікавими трапляються знахідки *terra sigillata* (могильник Хмелюв Пясковий, поховання 2В, 7, 11, 26, 37).

Цікавими є рослинні знахідки та мушлі. Таких поховань вкрай мало і простежені вони на могильниках Велика Бугаївка (поховання 108 - морська раковина), Ружичанка (поховання 5 - раковина равлика), Будешти (поховання 47, 53 – мушля) та Маслове (поховання 28, 48 – раковини) черняхівської культури. На пшеворських могильниках трапляються знахідки фрагменту скам'янілої кріноїдеї (Цебловіце-Дуже, поховання 8), стебло лілії (Хмелюв Пясковий, поховання 4), раковини (Біляви-Луби, поховання 16).

Важливим елементом культурних впливів виступає посуд. Для черняхівської культури характерно використання гончарного посуду, але іноді трапляється і ліпний. Чого не скажеш про пшеворську кераміку серед якої рідко трапляється гончарний посуд. Загалом носії пшеворської культури вкрай мало виготовлювали гончарної кераміки, і що з цим пов'язано викликає багато суперечок серед дослідників. Загалом комплекси із посудом пшеворських типів чітко простежуються в трупопокладеннях на могильнику Косаново. Що до інших могильників сказати складно, так як більшість авторів публікацій черняхівських поховань не дають розгорнутої інформації що до поховання загалом.

3.4. Висновок

Аналіз поховань-кремацій на могильниках черняхівської та пшеворської культури дозволяє робити висновки щодо взаємодії даних культур. Виявлення пшеворських елементів на черняхівських пам'ятках вказує на наявність впливу пшеворської культури на черняхівське населення. Хоча поховальні обряди цих двох культур відрізняються, порівняння між ними є важливим для визначення впливу пшеворських традицій на черняхівську культуру.

Порівняння проводиться з огляду на територіальну наближеність та хронологічну синхронність обох культур. Існує спорідненість речового комплексу цих культур, що спонукає до припущення про виникнення черняхівської культури на основі пшеворських пам'яток. Проте формування черняхівської культури включає й інші культурні компоненти.

Помітні пшеворські впливи виявлено на території Молдови, Центральної та Західної України. Деякі елементи пшеворської культури простежуються навіть на могильниках Лівобережної України, що далеко від зони прямого контакту. Це свідчить про значний вплив пшеворських традицій у черняхівському середовищі.

Конструктивні елементи поховань-кремацій на могильниках черняхівської культури привертають особливу увагу. Є як спільні, так і відмінні риси з пшеворськими похованнями римської доби, що дозволяє проводити їх порівняльний аналіз.

Урнові поховання є найбільш розповсюдженими. Існує різноманітність типів урнових поховань, які можна віднести до пшеворської та черняхівської культур. Черняхівські кремації частіше безурнові, тоді як у пшеворських похованнях переважають урнові трупоспалення. Зустрічаються також урнові поховання на дні, покриті фрагментами кераміки, але більшість таких поховань

безінвентарні. Урнові поховання на дні, покриті посудиною, є поширеними в обох культурах. Деякі елементи, такі як урнове поховання на дні, покриті кількома посудинами, зустрічаються в черняхівській, але не в пшеворській культурі.

Урнові поховання без покриття на дні є поширеними в обох культурах, але також зустрічаються урнові поховання на боці без покриття, які притаманні і черняхівській, і пшеворській культурах. Деякі рідкі типи урнових поховань спостерігаються лише в окремих випадках і відсутні на пшеворських могильниках. Виявлена різноманітність конструктивних елементів свідчить про можливість впливу і взаємодії різних археологічних культур.

Щодо безурнових поховань, основним конструктивним елементом є положення кісток. У черняхівських похованнях часто спостерігаються компактні трупоспалення, тоді як в пшеворських похованнях частіше зустрічаються розосереджені кремації. Безурнові поховання з компактно розміщеними залишками і без покриття характерні для обох культур.

Також виявлені безурнові поховання з компактно розміщеними залишками, покритими фрагментами кераміки, що присутні в обох культурах. У черняхівських похованнях іноді спостерігаються безурнові поховання з компактно розміщеними залишками, покритими посудиною або кількома посудинами. Також зустрічаються безурнові поховання, де залишки розміщені компактно і покриті каменем, фрагментами кераміки або посудиною. Деякі з цих типів поховань можуть свідчити про вплив вельбарської культури.

Безурнові поховання з розосереджено розміщеними залишками без покриття є поширеними як у черняхівських, так і у пшеворських могильниках. Цей тип поховання свідчить про особливості поховальних обрядів у обох культурах. Однак, деякі типи безурнових поховань спостерігаються лише на черняхівських трупоспаленнях. Зокрема, це безурнові поховання з розосереджено розміщеними залишками, які вкриті фрагментами кераміки,

камінням або посудиною. Ці конструктивні особливості є характерними для черняхівської культури і свідчать про її унікальність у формуванні поховальних обрядів. Насупроти цьому, для пшеворських трупоспалень характерним є безурнове поховання з розосереджено розміщеними залишками, які покриті умбоном. Виявлені дані свідчать про те, що цей тип поховання рідко зустрічається і відсутній на черняхівських могильниках.

Поховальний інвентар, зокрема знаряддя праці, прикраси, зброя та інші предмети, що були поховані разом з померлими, розкривають відомості про релігійні переконання, соціальний статус, звичаї та взаємні впливи давніх суспільств. Він є важливим джерелом інформації для археологів, допомагаючи реконструювати історію та культуру минулих цивілізацій.

Деякі категорії поховального інвентарю є загальними для пшеворської та черняхівської культур, такі як речі особистого убрання та знаряддя ремесла та праці. Однак, є також унікальні предмети, які характерні лише для конкретних культур. Наявність зброї у похованнях є поширеною в пшеворській культурі, але не характерною для черняхівської. Пшеворські поховання також відрізняються наявністю замків та ключів, що може свідчити про вплив східногерманських компонентів у їх поховальному обряді.

Деякі речі в похованнях показують сліди поховального вогнища, і це спостерігається частіше в пшеворських похованнях, що може свідчити про соціальну стратифікацію цієї культури. Також зустрічаються імпортовані речі, які вказують на контакти з іншими культурами.

В результаті аналізу поховального інвентарю в могильниках черняхівської та пшеворської культур були виявлені рослинні знахідки та мушлі. Проте, такі поховання з рослинними і мушляними елементами є досить рідкісними.

У черняхівській культурі спостерігається використання гончарного посуду, але іноді зустрічаються також ліпні вироби. Завдяки комплексам з

посудом пшеворського типу, які чітко простежуються на могильнику Косаново, ми отримуємо певну інформацію про поховання в цій культурі. Однак, в деяких випадках дослідники не надають достатньо детальної інформації про поховання загалом, що створює суперечки серед дослідників.

ВИСНОВОК

Аналізуючи дані черняхівських могильників, можна зробити висновок щодо співвідношення поховань-кремацій. Більшість поховань в цих могильниках є кремаційними, з переважанням безурнових кремацій. В поховальному посуді часто використовуються горщики, рідше - миски, а глечики, вази та кубки зустрічаються рідко. Цікавими є поховання в скинці, що зустрічається вкрай рідко. Іноді зустрічаються ліпні урни, що не є типовим для черняхівської культури. Безурнові трупоспалення часто мають компактне положення, а в урнових кремаціях більшість поховань розміщуються на дні, хоча іноді можна спостерігати поховання на боці або догори дном.

Покриття для поховань-кремацій використовується різне, з частим використанням фрагментів кераміки та посудин, таких як горщики, миски і вази. Кам'яні покриття є рідкісними і не є характерною рисою черняхівських поховань-кремацій. Рідко зустрічаються поховання-кремації з додатковим посудом, більшість з яких є урновими.

Поховальний інвентар черняхівської культури включає речі особистого ужитку, знаряддя ремесла і праці, військове знаряддя, імпорتنі предмети, плавлені речі, кераміку, замки та ключі, мушлі та унікальні знахідки. Особливу увагу слід звернути на поховання з ритуально зіпсованою зброєю, зокрема в могильнику Оселівка. Також спостерігаються трупоспалення з залишками поховального вогнища, з більшістю безурнових поховань.

Враховуючи отримані дані зазначених могильників, була розроблена типологія поховань-кремацій, яка враховує конструктивні особливості цих кремацій і хронологічні рамки.

Пшеворські поховання-кремації також поділяються на урнові та безурнові. Римська та пізньоримська доби характеризуються більшою кількістю урнових

поховань, тоді як безурнові поховання більш поширені у латенську добу. Ліпні посудини переважають серед урн, зокрема горщики, які використовуються як урни, а також вази і вазовидні горщики. Чаші і миски використовуються рідше.

Також було виявлено два типи урн: тонкостінні лощені посудини і товстостінні посудини з шорсткою поверхнею. Це може свідчити про соціальну диференціацію померлих або впливи ельбського культурного кола. Деякі особливі поховання, такі як покриття щитом, органічна урна та поховання з рештками спалення у бронзовому казані, свідчать про особливий статус деяких поховань. Також існують зруйновані поховання або поховання у невідомій посудині. Урнові поховання мають характерне положення на дні поховальної ями, на боці або догори дном, тоді як безурнові поховання поділяються на компактні або розосереджені.

Виявлення пшеворських елементів на черняхівських пам'ятках свідчить про їх впливи. Хоча поховальні обряди цих двох культур різняться, порівняння між ними є важливим для визначення впливу пшеворських традицій на черняхівську культуру. З'ясування глибини та обсягу цього впливу вимагає дослідження матеріалів могильників з усього ареалу черняхівської культури.

Особлива увага при порівняльному аналізі приділяється конструктивним елементам поховань. Порівняння різноманітних типів урнових і безурнових поховань свідчить про можливість впливу і взаємодії різних археологічних культур, таких як пшеворська та черняхівська. Дослідження показують, що цей вплив поширюється на широку територію, включаючи Молдову, Центральну та Західну Україну, а також віддалені від зони прямого контакту регіони, як Лівобережна Україна.

Обидві культури - черняхівська та пшеворська - мають спільні риси в поховальних обрядах. Однак, черняхівська культура виявляється унікальною у своїх конструктивних особливостях, зокрема використанні фрагментів кераміки, каміння або посудини для покриття залишків у безурнових похованнях. Щодо

пшеворських поховань, покриття залишків умбоном є характерним, і цей тип поховання зустрічається рідко і відсутній на черняхівських могильниках.

Отже аналіз поховань-кремацій на могильниках черняхівської та пшеворської культур дозволяє робити висновки щодо шляхів формування черняхівської культури. На основі порівняння даних аналізу вдається визначити істотну роль північно-західних пшеворських компонентів у генезі черняхівського поховального обряду.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Авраменко М.А. К вопросу о функциональных особенностях ваз черняховской культуры// ОІУМ. 2011. № 1. С. 53-60.
2. Амброз А.К. Фибулы юга Европейской части СССР II в. до н.э.–IV в. н.э. Москва: Наука, 1966. 111 с.
3. Баран В. Д. До питання про підгрунття черняхівської культури// Дослідження слов'яно-руської археології. Київ: «Наукова думка», 1976. С. 49-63.
4. Баран В. Д. Черняхівська культура. За матеріалами Верхнього Дністра та Західного Бугу. Київ: «Наукова думка», 1981. 264 с.
5. Березовец Д. Т., Петров В. П. Лохвицкий могильник// МИА. 1960. 82. С. 84-99.
6. Вакуленко Л. В. Возникновение гончарства и кельтский Ренессанс у племенного населения Европы// Вестник Санкт-Петербургского университета. 2009. Сер. 2. Вып. 1. С. 235-240.
7. Варачёва К. Г. Место стеклянных и глиняных кубков в «сервизе» погребений на могильниках черняховской культуры днепро-донецкой лесостепи// ОІУМ. 2011. № 1. С. 61-65.
8. Винокур И. С. Ружичанский могильник// Могильники черняховской культуры. Москва: Наука. С. 112-135.
9. Гопкало О.В. Аксессуары костюма как показатель социальной стратификации (на основе погребений черняховской культуры)// ОІУМ. 2014. № 4. С. 23-33.
10. Козак Д. Н. Венеди. Київ, 2002. 470 с.
11. Козак Д. Н. Пшеворська і черняхівська культури у Верхньому Подністров'ї і Західному Побужжі// Археологія. 1982. № 3. С. 31-48.
12. Кравченко Н. М. К вопросу о происхождении некоторых типов погребального обряда трупосожжения на черняховских могильниках// КСИА. 1970. Вып. 121. С. 41-52.

- 13.Кравченко Н. М. Косановский могильник (по материалам раскопок В. П. Петрова и Н. М. Кравченко)// МИА. 1967. 139. С. 77-135.
- 14.Кравченко Н. М. Погребения с сожжениями на черняховских могильниках// САИ. 1983. Вып. Д1-22. С. 41-51.
- 15.Кухаренко Ю. В. Баївський могильник// Археологія. 1975. 18. С. 51-60.
- 16.Кухаренко, Ю.В. Могильник Брест-Тришин. Москва: «Наука», 1980. С. 24-25.
- 17.Любичев М. В. Ранняя история днепро-донецкой лесостепи. Харьков: изд-во «Естет Принт», 2019. Ч. 1. 368 с.
- 18.Магомедов Б. В. Левада М. Е. Оружие черняховской культуры// Материалы по Археологии, Истории и Этнографии Таврии. 1996. Выпуск 5. С. 304-323.
- 19.Магомедов Б. В. Черняховская культура. Проблема этноса. Lublin: Wyd-wo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2001. 290 с.
- 20.Магомедов Б. В. Черняховский могильник Курники на Южном Буге// Stratum Plus. 1999. № 4. С. 102-120.
- 21.Махно Є. В. Типи поховань та планування Компаніївського могильника // Середні віки на Україні. К., Вип. 1. 1971. С. 87-95.
- 22.Милашевський О. С. Північно-західний компонент черняхівської культури (за матеріалами ліпного посуду): дис. ... канд. іст. наук. Київ, 2017. 383 с.
- 23.Никитина Г. Ф. Могильник у с. Оселивка Кельменецкого району Черновицкой области// Могильники черняховской культуры. Москва: Наука. С. 5-97.
- 24.Никитина Г. Ф. Могильник у станції Романковці// Могильники черняховской культуры в Северной Буковине и Бессарабии. Москва: Наука, 1996. С. 70-171.
- 25.Никитина Г. Ф. Могильников В. А. Погребальный обряд племен Северной и Средней Европы в I тысячелетии до н. э. – I тысячелетии н. э. Москва: Наука, 1974. 224 с.

- 26.Никитина Г. Ф. Население лесостепной полосы. Восточной Европы в первой половине I тыс. н. э. (проблема происхождения Черняховской культуры). Автореферат дисс... канд. наук., 1965. С. 11-16.
- 27.Никитина Г. Ф. Систематика погребального обряда племен черняховской культуры. Москва: «Наука», 1985. 206 с.
- 28.Никулицэ И. Т., Рикман Э. А. Могильник Ханска-Лутэрия II первых столетий н. э.// КСИА. 1973. 133. С.116-123.
- 29.Онищук Я. І. Населення Західної Волині та Західного Поділля у першій половині I тис. н. е: культурно-історичний аспект. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2018. 567 с.
- 30.Онищук Я. І. Дослідження могильника римського часу Карів I у Західному Побужжі в 2019—2020 роках// Археологія і давня історія України. Київ: ІА НАН України, 2022. Вип. 1 (42). С. 141-154.
- 31.Пачкова С. П. Яковенко Э. В. Черняховский могильник у с. Малиновцы на Днестре// Археологические памятники Среднего Поднестровья. Киев, 1956. С. 55-61.
- 32.Петраускас О. В. Типи археологічних комплексів трупоспалень черняхівської// Археологія. К., 2002. № 3. С. 40-65.
- 33.Петраускас О. В., Шишкін Р. Г. Про черняхівські пам'ятки «змішаного» типу на Правобережжі Київського Подніпров'я// Етнокультурні процеси в Південно-Східній Європі в I тисячолітті н. е. Київ-Львів: РАС, 1999. С. 217-229.
- 34.Петраускас О.В., Шишкін Р.Г. Могильник и поселение черняховской культуры у с. Великая Бугаевка. Оіum. Киев, 2013, № 2. 412 с.
- 35.Петров В. П. Масловский могильник на р. Товмач// МИА. 1964. 116. С.118-167.
- 36.Петров В. П. Черняховский могильник// МИА. 1984. № 116. С. 53-117.
- 37.Рейда Р. М., Гейко А. В., Сапегін С. В. «Потойбічний банкет»: набори глеків у похованнях черняхівської культури// Археологія. 2015. 1. С. 30-39.

- 38.Рикман Э. А. Памятник эпохи Великого переселения народов: по раскопкам поселения и могильника черняховской культуры у села Будешты. Кишинёв: «Картя Молдовеняскэ», 1967. 136 с.
- 39.Рикман Э. А. Этническая история населения Поднестровья и прилегающего Подунавья: в первых веках нашей эры// М.: Издательство «Наука», 1975. 336 с.
- 40.Скиба Л. Є. Урнові поховання зарубинецької культури// Проблеми походження та історичного розвитку слов'ян: зб. наук. ст., присвячений 100-річчю з дня народження Віктора Платоновича Петрова. Київ ; Львів: РАС, 1997. С. 49-54.
- 41.Супруненко О.Б., Гопкало О.В. Дівочий костюм фінального етапу черняхівської культури// Від венедів до Русі. Збірник наукових праць на пошану доктора історичних наук, професора Дениса Никодимовича Козака з нагоди його 70-ліття. Харків: Майдан, 2014. С. 205-224.
- 42.Сымонович Э. А. Раскопки могильника у овчарни совхоза Приднепровского на Нижнем Днепре// МИА. 1960. 82. С. 192-238.
- 43.Федоров Г. Б. Малаештский могильник// МИА. 1960. № 82. С. 253-301.
- 44.Andrzejowski J. Nadkole 2: A Cemetery of the Przeworsk Culture in Eastern Poland// Monumenta Archaeologica Barbarica. Kraków, 1998. T. V. 268 p.
- 45.Andrzejowski J. The Przeworsk Culture. A Brief Story (for the Foreigners)// Worlds Apart? Contacts across the Baltic Sea in the Iron Age/ U. Lund Hansen, A. Bitner-Wróblewska. København-Warszawa: Det kongelige Nordiske Oldskriftselskas. Pánstwowe Muzeum Archeologiczne, 2010. P. 1-52.
- 46.Balke B. Kultura przeworska nad dolną Pilicą: cmentarzysko w Brzeźcach, pow. Białobrzegi Radomskie osada w Dziarnowie, pow. Grójec. Warszawa: Instytut Archeologii i Etnologii PAN, 2004. 109 s.
- 47.Блажеjewski A. Obrządek pogrzebowy kultury przeworskiej na Śląsku. Wrocław: Katedra Archeologii Uniwersytetu Wrocławskiego, 1998. 223 s.

48. Błazejewski A., Bohr M., Chrzanowska A. Cmentarzyska kultur pomorskiej i przeworskiej w Głogowie-Nosocicach. Cemeteries of the Pomeranian and Przeworsk cultures at Głogów-Nosocice. Wrocław 2020. 274 s.
49. Ciesielski M. Pottery from the earliest phases of the Przeworsk culture from site 3 in Gniewowo// Settlements Pottery of the pre-Roman Iron Age in Central European Barbaricum – new research perspectives. Poznań: Biblioteka Telgte, 2017. P. 117-124.
50. Czarnecka K. Zum Totenritual der Bevölkerung der Przeworsk-Kultur// Die Vandalen. Nordstemme: Trigena/ A. Kokowski, Ch. Leiber. 2003. S. 273-294.
51. Dąbrowska, T. Jeszcze raz o najwcześniejszych wpływach rzymskich na ziemiach polskich// Antyk i barbarzyńcy. Księga dedykowana Profesorowi Jerzemu Kolendo w siedemdziesiątą rocznicę urodzin, Warszawa: Instytut Archeologii Uniwersytetu Warszawskiego, 2003. S. 153-160.
52. Dąbrowska, T. Wczesne fazy kultury przeworskiej. Chronologia – zasięg – powiązania. Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1988. 338 s.
53. Dąbrowska, T. Wschodnie tereny kultury przeworskiej w młodszym okresie przedrzymskim// Wiadomości Archeologiczne. 2001. LIV. S. 25-36.
54. Dziegielewska M., Kulczyńska M. Cieślówice Duże: ein Gräberfeld der Przeworsk-Kultur im südwestlichen Masowien// Monumenta Archaeologica Barbarica. Warszawa, 1995. T. XIV. 216 S.
55. Godłowski K. Kultura przeworska// Późny okres lateński i okres rzymski. Prahistoria Ziem Polskich V. Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk, 1981. S. 57-135.
56. Godłowski K., Wichman T. Chmielów Piaskowy. Ein Gräberfeld der Przeworsk-Kultur im Świętokrzyskie-Gebirge// Monumenta Archaeologica Barbarica. Kraków. 1998. Tom VI. 190 s.
57. Grzywaczyk T. Sposoby grzebania zmarłych w okresie poznołateńskim i rzymskim na terenie Wielkopolski// Archeologia-etnografia. 1961. 2.
58. Hadaczek K. Cmentarzysko ciałopalne koło Przeworska, z epoki Cesarstwa Rzymskiego. Lwów, 1909. 21 s.

59. Kempisty A. Obrządek pogrzebowy w okresie rzymskim na Masowszu// *Swiatowid*. T. XXVI. 1965. S. 5-12.
60. Kietlińska A. Struktura społeczna ludności kultury przeworskiej// *Mat. St.* 1963. T. 9. 151 s.
61. Kontny B. Diversification of Burials With Weapons in the Przeworsk Culture in the Late Pre-Roman Period// *Die Bewaffnung der Germanen und ihren Nachbarn in den letzten Jahrhunderten vor Christi Geburt*, Lublin: Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, 2002. P. 59-80.
62. Kontny B. Horse and its Use in the Przeworsk Culture in the Light of the Archaeological Evidence// *The Horse and Man in European Antiquity (Worldview, Burial Rites, and Military and Everyday Life)*, *Archaeologia Baltica*. 2009. vol. 11. P. 92-115.
63. Kostrzewski J. Die ostgermanische Kultur der Spätlatenezeit// *Mannus-Bibliothek*. 1918-1919. № 18-19. 257 s.
64. Kostrzewski J. Groby szkieletowe późnolateńskie w Wielkopolsce// *Sprw. PAN*. 1936. T. 41. S. 180-183.
65. Kostrzewski J. *Wielkopolska w pradziejach*. Warszawa. 1955. 348 s.
66. Kovács I. A marosszentannai népvándorláskori temető// *Dolgozatok az Erdélyi Nemzeti Múzeum Érem- és Régiségtárából* - 3. kötet. 1912. 2. füzet. O. 250-342.
67. Łuczkiwicz P. Miecze lateńskie z obszaru kultury przeworskiej// *Kultura przeworska*. 1997. t. III. S. 169-225.
68. Mistewicz A. Cmentarzisko ludności kultury przeworskiej z wczesnego okresu wpływów rzymskich na stan. 29 w Dąbku, pow. mławski// *Wiadomości Archeologiczne*, 2005. LVII. S. 197-239.
69. Niewęglowski A. Obrządek pogrzebowy ludności kultury przeworskiej na przełomie er. Warszawa – Wrocław – Kraków – Gdańsk – Łódź: Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 1981. 177 s.
70. Nowakowski Z. Cmentarzisko kultury przeworskiej w miejscowości Bielawy-Łuby, pow. łowicki, stan. 2// *Wiadomości Archeologiczne*, 2005. LVII. S. 177-196.

71. Onyshchuk J. Kariv I – nowo odkryte cmentarzysko z okresu wczesnorzymskiego na Zachodnim Pobużu. Wstępna analiza kulturowo-historyczna // *Kultura przeworska. Procesy przemian i kontakty zewnętrzne*. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2019. S. 359-375.
72. Rusin K. Cmentarzysko kultury przeworskiej w Niemirowe, gmina Mielnik, woj. Podlaskie // *Wiadomości Archeologiczne*, 2001. LIV(57). S. 101-108.
73. Ščukin M. B. 1975. Das Problem der Černjachov-Kultur in der sowjetischen archäologischen Literatur // *Zeitschrift für Archäologie*. 1975. Jahrtag 9. S. 25-41.
74. Szela A. Zgliczyn Pobodzy. Niepozorna nekropola z północnego Mazowsza // *Wiadomości Archeologiczne*, 2018. LXIX. S. 121-147.
75. Szydłowski J. Obrządek pogrzebowy na Górnym Śląsku w okresie wpływów rzymskich // *Rocznik Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu. Archeologia*. 1964. 2. 150 s.
76. Tackenberg K. *Die Wandalen in Niederschlesien*. Berlin. 1925. 133 s.
77. Wołagiewicz R. Lubowidz. Ein birituelles Gräberfeld der Wielbark-Kultur aus der Zeit vom Ende des 1. Jhs. v.Chr. bis zum Anfang des 3. Jhs. n.Chr. // *Monumenta Archaeologica Barbarica*. Kraków, 1995. T. I. 125 S.
78. Żychliński, D. Popielnica – ubranie zmarłego? Stratyfikacja społeczna ludności Wielkopolski w świetle istnienia dwóch odmian urn w okresie wpływów rzymskich // *Folia Praehistorica Posnaniensia*. 2016. 21. S. 505–519.

КАТАЛОГ ПОХОВАНЬ-КРЕМАЦІЙ НА МОГИЛЬНИКАХ ПШЕВОРСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
№ з/п	Могильник	№ поховання	На явність урні	Тип посудини	Супутні посудини	Поховальний інвентар	Розташування поховання	Покриття	Залишки вогнища
1.	Цеблові це-Дуже	1	+	Горщик	-	Прясло, бронзовий виріб, 3 фраг. кольчуги, фраг. кістяної голки, фраг. кераміки, кістки птаха	На дні, на фрагментах кольчуги	-	-
2.	Цеблові це-Дуже	2	+	Горщик	-	Фраг. залізних голок, роговий гребінь, фраг. кераміки, фраг. скла, кістки птаха	На дні	-	+
3.	Цеблові це-Дуже	3	+	Горщик	-	Фраг. кераміки, прясло, замкова фурнітура	На дні	-	-
4.	Цеблові це-Дуже	4	+	Горщик	+	2 вістря списа списа, ручка щита, фраг. умбона, фраг. кераміки	На дні	-	-
5.	Цеблові це-Дуже	5	+	Горщик	-	2 фраг. зал. фібули, 2 фраг. замка	На дні	-	-
6.	Цеблові це-Дуже	6	-	-	-	-	Компактно	-	+

7.	Цеблові це-Дуже	7	-	-	-	Залізне кресало, фраг. кераміки	Розосередж ено	-	+
8.	Цеблові це-Дуже	8	+	Горщик	-	Фраг. скам'янілої кріноїдея, 4 фраг. кераміки	На дні	-	-
9.	Цеблові це-Дуже	9	+	Горщик	-	2 вістря списа списа	На дні	-	-
10.	Цеблові це-Дуже	10 А	-	-	-	Фраг. кераміки	Розосередж ено	-	-
11.	Цеблові це-Дуже	10 В	+	Чаша Горщик	+	Фраг. бронз. фібули, бронз. кільце, заліз. ключ. заліз. шило, фраг. заліз. замка, фраг. рогового гребня, прясло, 2 капрі бронзи, фраг. кераміки	На дні, На урні	-	+

12.	Цеблові це-Дуже	11	+	Горщик	+	Точило, фраг. кераміки, розплав. заліз. предмет, 3 фраг. розплав. заліза, 16 бронз. фраг., прав. фраг. бронз. фібули, заліз. зачіпка, фраг. заліз. голки, 6 фраг. скляних намистин, 2 фраг. заліз. замка, заліз. ніж	На дні	-	+
13.	Цеблові це-Дуже	12	+	Горщик	+	Заліз. фібула, фраг. бронз. фібули, заліз. пряжка, фраг. замка, прясло, бронз. виріб	На дні, на замку	-	-
14.	Цеблові це-Дуже	13	+	Горщик	-	2 фраг. бронз., фраг. кераміки, голівки шпильок, фраг. бронз. голки, 2 посріблені фібули, ніж, 2 бронз. зачіпки, заліз. пряжка, фраг. ручки щита, заліз. шило, умбон, 13 фраг. окуття щита, кресало, ножиці, заліз. ніж, 2 вістря списа списа, фраг. кістяного гребня	На дні	-	+

15.	Цеблові це-Дуже	14	+	Горщик	+	4 заліз. фібули, заліз. пряжка, 2 фраг. розплав. заліза, бронз. підвіска, фраг. кераміки, фраг. бронз. предмета, 5 фраг. заліза, 30 фраг.бронзи, 12 фраг. скла, 3 намистини	На дні	-	-
16.	Цеблові це-Дуже	15	-	-	-	Заліз. ключ, антабка для меча, фраг. гребня, фраг. кераміки	Розосередж ено	-	-
17.	Цеблові це-Дуже	16	-	-	-	2 Фраг. кістяного гребня, фраг. кераміки	Розосередж ено	-	+
18.	Цеблові це-Дуже	17	+	Горщик	-	Заліз. голка, умбон, 2 вістря списа списа, ручка щита, фраг. гребня, фраг. плав. бронзи, фраг. кераміки	На дні	-	+
19.	Цеблові це-Дуже	18	+	Горщик	-	3 фраг. заліз. голки, фраг. кераміки	На дні	Миска JA ПЕ1.2b	-
20.	Цеблові це-Дуже	19	+	Горщик	+	Фраг. заліз. замка, заліз. пластина, прясло, фраг. кераміки	Компактно	-	+
21.	Цеблові це-Дуже	20	+	Горщик	-	Фраг. кераміки	На дні	-	+
22.	Цеблові це-Дуже	21	+	Горщик	-	Фраг. кераміки	На дні	-	+

23.	Цеблові це-Дуже	22	+	Горщик	-	Заліз. пряжка, фраг. кераміки, 2 вістря списа, умбон. 2 заліз. шпори, заліз. антабка, ручка щита, фраг. бронз. виробу, кінець заліз. ременя	На дні	-	+
24.	Цеблові це-Дуже	23	+	Горщик	-	Заліз. замок, заліз. ключ, фраг. замка, 2 фраг. закліпки, 2 прясла, фраг. кераміки, 3 фраг. бронз. виробу, 1 фраг. плав. бронз. виробу	На дні	-	+
25.	Цеблові це-Дуже	24	+	Горщик	-	3 фраг. заліз. голки, ножиці, заліз. вістря списа списа, заліз. ніж, фраг. кераміки	На дні	-	-
26.	Цеблові це-Дуже	25	+	Горщик	-	2 заліз. фібули, 1 бронз. фібула, заліз. пряжка, фраг. ручки горщика, фраг. кераміки	На дні	-	-
27.	Цеблові це-Дуже	26	+	Горщик	-	Фраг. бронз. фібули, фраг. кераміки	На дні	-	+
28.	Цеблові це-Дуже	27	+	Зруйнован а	-	2 фраг. фібули, 2 заліз. антабки, 3 фраг. заліз. голки, фраг. кераміки	На дні	2 вістря списа	-
29.	Цеблові це-Дуже	28	+	Горщик		Фраг. заліз. голки, фраг. кераміки	На дні	-	-
30.	Цеблові це-Дуже	29	+	Горщик	-	Пряжка. фраг. кераміки	На дні	-	+
31.	Цеблові це-Дуже	30	-	-	-	2 фраг. заліз. предмета, заліз. зажим, намистина, фраг. кераміки	Компактно	-	+

32.	Цеблові це-Дуже	31	-	-	+	Прясло, фраг. кераміки	Компактно	-	-
33.	Цеблові це-Дуже	32	+	Горщик	-	Заліз. пінцет, кам'яна намистина, фраг. гребня, 2 фраг. стекла, фраг. кераміки,	На дні	-	-
34.	Цеблові це-Дуже	33	+	Горщик Горщик	+	Бронз. пряжка, 2 фраг. ремня, фраг. замка, ніж, заліз. ключ, фраг. заліза, бронз. кільце, прясло, фраг. кераміки, фраг. гребня, 5 фраг. фибул, фраг. бронзи	На дні	-	-
35.	Цеблові це-Дуже	34	+	Горщик	-	Фраг. заліз. предмета, фраг. кераміки,	На боці	-	+
36.	Цеблові це-Дуже	35	+	Горщик	+	Заліз. пряжка, залз. вістря списа, роговий гребінь, фраг. кераміки	На дні	-	+
37.	Цеблові це-Дуже	36	+	Горщик	-	Фраг. кераміки	На дні	-	+
38.	Цеблові це-Дуже	37	+	Горщик	-	2 фраг. фібули, фраг. заліз. виробу, фраг. заліз. ножиць, умбон, 2 вістря списа, заліз. ніж, фраг. гребня, фраг. кераміки	На дні в умбоні	-	-
39.	Цеблові це-Дуже	38	-	-	+	Прясло, фраг. кераміки	Компактно	-	-

40.	Цеблові це-Дуже	39	+	Горщик	+	Заліз. пряжка, 3 фраг. окуття піхви, заліз. меч, вістря списа, фраг. щита, фраг. заліз. ножа, 3 фраг. заліз. виробів, фраг. кераміки	На дні	-	-
41.	Цеблові це-Дуже	40	+	Горщик	-	Фраг. кераміки	На дні	-	+
42.	Цеблові це-Дуже	41	+	Горщик	+	2 фібули, фраг. кераміки	На дні	-	-
43.	Цеблові це-Дуже	42	-	-	-	Фраг. гребня, фраг. кераміки	Розосередж ено	-	-
44.	Цеблові це-Дуже	43	+	Горщик	+	2 вістря списа, фраг. кераміки	На дні	-	+
45.	Цеблові це-Дуже	44	+	Горщик	+	Фібула, пряжка, 2 фраг. заліз. пластин, 2 вістря списа, заліз. ніж, фраг. кераміки	На дні	-	+
46.	Цеблові це-Дуже	45	-	-	-	Фраг. голки, фраг. кераміки	Розосередж ено	-	-
47.	Цеблові це-Дуже	46	+	Горщик	-	Фібула, прясло, фраг. заліз. замка, заліз. ключ, заліз. шило, фраг. гребня, фраг. кераміки	Зруйнована	-	-
48.	Цеблові це-Дуже	47	+	Ваза	-	2 заліз. фібули, заліз. ключ, прясло, фраг. кераміки	На дні	Каміня	-
49.	Цеблові це-Дуже	48	+	Горщик	-	Заліз. фібула, заліз. пряжка, фраг. заліз. вістря списа, фраг. окуття щита,	На дні	-	+

						2 шпори, заліз. сокира, заліз. шило, фраг. рогового гребня, фраг. кераміки			
50.	Цеблові це-Дуже	49	+	Горщик	-	Шпори, 2 вістря списа, умбон, ручка щита, фраг. гребня, фраг. кераміки	На дні	-	-
51.	Цеблові це-Дуже	50	+	Горщик	+	Заліз. антабка меча, фраг. замка, ключ, заліз. ніж, фраг. гребня, фраг. кераміки	На дні	-	-
52.	Цеблові це-Дуже	51	+	Горщик	-	2 фібули, 2 пряжки, фраг. заліз. голки, 2 фраг. замка, заліз. закліпка, 2 прясла, фраг. кераміки	На дні	-	+
53.	Цеблові це-Дуже	52	+	Чаша	-	Фраг. кераміки	На дні	-	-
54.	Цеблові це-Дуже	53	-	-	-	Фраг. кераміки	Розосередж ено	-	+
55.	Цеблові це-Дуже	54	-	-	-	Фраг. кераміки	Розосередж ено	-	+
56.	Цеблові це-Дуже	55	-	-	-	Заліз. пінцет, фраг. кераміки	Розосередж ено	-	+
57.	Цеблові це-Дуже	56	-	-	-	Фраг. кераміки	Розосередж ено	-	+

58.	Цеблові це-Дуже	57	+	Горщик	-	Вістря списа, умбон, ножиці, 2 заліз. закліпки, заліз. ключ, фраг. рогового гребня, фраг. кераміки, фраг. заліза, фраг. скла	На дні	-	+
59.	Цеблові це-Дуже	58	+	Горщик	-	Заліз. фібула, язичок ремня, круглий заліз. предмет, заліз. пряжка, заліз. ніж, 2 шпори, ручка щита, умбон, 2 вістря списа, заліз. ножиці, фраг. кераміки	На дні	Умбон	+
60.	Цеблові це-Дуже	59	-	-	+	2 фібули, роговий гребінь, скляна бусина, фраг. плав. бронзи, фраг. кераміки	Розосередж ено	-	+
61.	Цеблові це-Дуже	60	-	-	-	Фраг. плав. бронзи, фраг. плав. скла, фраг. кераміки	Розосередж ено	-	+

62.	Цеблові це-Дуже	61	+	Горщик	+	Заліз. фібула, бронз. пряжка, заліз. пряжка, заліз. закліпка, фраг. ремня, фраг. балтеуса, замок, меч, 2 вістря стріли, умбон, 2 фраг. ручки щита, 4 шпори, 2 вістря списа, заліз. ножиці, роговий гребінь, фраг. кераміки	На дні	-	+
63.	Цеблові це-Дуже	62	+	Горщик	+	3 фібули, 2 фраг. гачка спиці, ключ, точило, прясло, фраг. рогового гребня, фраг. скляної намистини, фраг. кераміки	На дні	Фраг. кераміки	+
64.	Цеблові це-Дуже	63	+	Горщик	-	Фраг. кераміки	На дні	-	+
65.	Цеблові це-Дуже	64	-	-	-	Фраг. кераміки	Розосередж ено	-	+
66.	Цеблові це-Дуже	65	+	Горщик	-	Язичок заліз. ремня, ножиці, серповидний ніж, фраг. заліза, закліпка, вістря списа, 3 фраг. ручки щита, умбон, фраг. гребня, фраг. кераміки	На дні	-	+

67.	Цеблові це-Дуже	66	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	+
68.	Цеблові це-Дуже	67	-	-	-	-	Компактно	-	+
69.	Цеблові це-Дуже	68	+	Горщик	-	Фраг. кераміки, фраг. гребня	На дні	-	+
70.	Цеблові це-Дуже	69	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	+
71.	Цеблові це-Дуже	70	+	Зруйнован а	-	Вістря списа, фраг. кераміки	На дні	-	-
72.	Цеблові це-Дуже	71	-	-	-	Фраг. кераміки	Розосередж ено	-	+
73.	Цеблові це-Дуже	72	+	Горщик	+	Умбон, 2 фраг. ручки щита, 2 вістря списа, шпора, 6 фраг. заліз ножа, заліз. ножиці, фраг. ремня, голка, 3 заліз. закліпки, цвях, фраг. заліза, фраг. кераміки	На дні	-	+
74.	Цеблові це-Дуже	73	+	Горщик	+	Пряжка, фраг. кераміки	На дні	-	-
75.	Цеблові це-Дуже	74	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	+
76.	Цеблові це-Дуже	75	+	Горщик	+	Фраг. замка, ключ, закліпка, прясло, фраг. плав. бронзи, фраг. кераміки	На дні	-	+

77.	Цеблові це-Дуже	76	-	Зруйнован а	-	Фраг. кераміки, фраг. ручки щита, фраг. фібули, фраг. заліза,	На дні	-	-
78.	Цеблові це-Дуже	77	+	Горщик	-	Фраг. кераміки, прясло	На дні	-	-
79.	Цеблові це-Дуже	78	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	+
80.	Цеблові це-Дуже	79	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	-
81.	Цеблові це-Дуже	80 A- D	+	Горщик ?	-	Фраг. кераміки, 2 фраг. ремня, бронз. фібула, 2 фраг вістря списа, 2 фраг. голки	На дні	-	-
82.	Цеблові це-Дуже	81	-	Зруйнован а	-	Прясло, фраг. кераміки	?	-	-
83.	Цеблові це-Дуже	82	+	Зруйнован а	-	Пряжка, фарг. ремня, вістря списа, 2 ключа, фраг. кераміки,	?	-	-
84.	Цеблові це-Дуже	83	-	-	-	Фраг. кераміки	Розосередж ено	-	-
85.	Цеблові це-Дуже	84	-	-	-	Фраг. кераміки, фраг. гребня	Компактно	-	-
86.	Цеблові це-Дуже	85	-	-	-	-	?	-	-
87.	Цеблові це-Дуже	86	-	-	-	Плав, намистина, бронз. кільце	Компактно	-	-

88.	Цеблові це-Дуже	87	-	-	-	Вістря списа, заліз. ніж, фраг. кераміки	Компактно	-	-
89.	Цеблові це-Дуже	88	+	Горщик	+	Заліз. голка, цвях, фраг. кераміки	На дні	-	+
90.	Цеблові це-Дуже	89	-	-	-	Замок, фраг. кераміки	Компактно	-	+
91.	Цеблові це-Дуже	90	+	Горщик	-	Фраг. заліза, цвях, зачіпка, 3 фраг. плав. бронзи, фраг. кераміки	На дні	-	+
92.	Цеблові це-Дуже	91	-	-	-	Гребінь, фраг. плав. заліза, 9 цвяхів, фраг. кераміки	Розосереджено	-	+
93.	Цеблові це-Дуже	92	-	-	-	Голка, цвях, 2 фраг. гребня, фраг. кераміки	Компактно	-	+
94.	Цеблові це-Дуже	93	+	Миска	-	3 фраг. плав. бронзи, фраг. кераміки	На дні	-	+
95.	Цеблові це-Дуже	94	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	+
96.	Цеблові це-Дуже	95	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	+
97.	Цеблові це-Дуже	96	-	-	-	Фраг. кераміки, фраг. фібули, заліз. зачіпка гребня	Компактно	-	+

98.	Цеблові це-Дуже	97	+	Горщик	-	2 фраг. замка, 3 фраг. голки, фраг. кераміки	На дні	-	+
99.	Цеблові це-Дуже	98	-	-	-	Прясло, фраг. кераміки	Розосереджено	-	+
100.	Цеблові це-Дуже	99	+	Умбон	-	Умбон, ручка щита, 2 вістря списа, голка, ножиці, ніж, фраг. гребня. фраг. кераміки	На дні	-	+
101.	Цеблові це-Дуже	100	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	+
102.	Цеблові це-Дуже	101	-	-	-	Фраг. бронзи, фраг. кераміки	Компактно	-	+
103.	Цеблові це-Дуже	102	?	?	-	Бронз. фібула, фраг. кераміки	?	-	-
104.	Цеблові це-Дуже	103	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	+
105.	Цеблові це-Дуже	104	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	+
106.	Цеблові це-Дуже	105	+	Горщик	-	2 фраг. заліз. фібули, цвях, фраг. кераміки	На дні	-	+
107.	Цеблові це-Дуже	106	+	Горщик	-	Заліз. пластини, фраг. голки, фраг. замка, закліпки, гачок, гребінь, прясло, фраг. плав. заліза, фраг. кераміки	На дні	Горщик JA ПД2	+

108.	Цеблові це-Дуже	10 7	-	-	-	Фраг. плав. бронзи	Компактно	-	+
109.	Цеблові це-Дуже	10 8	+	Горщик	-	2 бронз. фібули, фраг. голки, заліз. пластина, фраг. замка, ключ, кераміка	На дні	-	+
110.	Цеблові це-Дуже	10 9	-	-	-	Фраг. кераміки	Розосередж ено	-	+
111.	Цеблові це-Дуже	11 0	+	Горщик	-	бронз. фібули, голка, підвіска, заліз. виріб, фраг. замка, гребінь, прясло, фраг. плав. бронзи, фраг. кераміки, фраг. скляних намистин	На дні	-	+
112.	Цеблові це-Дуже	11 1	+	Горщик	+	2 фібули, пряжка, прясло, гребінь, фраг. заліза, фраг. плав. скла	На дні	-	+
113.	Цеблові це-Дуже	11 2	+	Зруйнован а	-	Фраг. кераміки	?	-	-
114.	Цеблові це-Дуже	11 3	+	Зруйнован а	-	-	?	-	-
115.	Цеблові це-Дуже	11 4	+	Горщик	-	Заліз. фібула, гребінь, фраг. кераміки	На дні	-	+
116.	Цеблові це-Дуже	11 5	+	Горщик	-	Заліз. фібула, ніж, фраг. кераміки	На дні	-	+
117.	Цеблові це-Дуже	11 6	+	Горщик	+	Заліз. цвях, фраг. голки, 3 фраг. замка, окуття скриньки, 3 фраг. гребня, прясло, фраг. кераміки, фраг. плав. бронзи	На дні	-	+

118.	Цеблові це-Дуже	11 7	+	Горщик	-	Фраг. фібули, фраг. кераміки	На дні	-	+
119.	Цеблові це-Дуже	11 8	+	Горщик	-	Прясло, 8 фраг. скляних намистин, фраг. кераміки	На дні	-	+
120.	Цеблові це-Дуже	11 9	+	Чаша	-	Фраг. кераміки	На дні	-	-
121.	Цеблові це-Дуже	12 0	+	Горщик?	-	Гребінь, 2 фраг. замка, прясло, фраг. кераміки	На дні	-	+
122.	Цеблові це-Дуже	12 6	+	Зруйнована	-	Фраг. кераміки	На дні	-	-
123.	Цеблові це-Дуже	12 7	+	Горщик	-	Заліз. пряжка, 4 фраг. голки, фраг. кераміки	На дні	-	-
124.	Цеблові це-Дуже	12 8	+	Горщик	+	2 бронз. фібули, голка, бронз. диск, 3 фраг. ключа, 10 скляних намистин, 4 фраг. плав. бронзи	На дні	-	+
125.	Цеблові це-Дуже	12 9	+	Горщик	-	Ніж, фраг. кераміки	На дні	-	+
126.	Цеблові це-Дуже	13 0	+	Горщик	+	Фраг. кераміки	На дні	-	+
127.	Цеблові це-Дуже	13 1	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	+
128.	Цеблові це-Дуже	13 2	+	Горщик	-	Вістря списа, 16 фраг. умбона, ручка щита, фраг гребня, фраг. кераміки	На дні	Камінь	+

129.	Цеблові це-Дуже	13 3	+	Зруйнован а	-	Фраг. кераміки	На дні	-	+
130.	Цеблові це-Дуже	13 4	-	-	-	Прясло, фраг. кераміки	Компактно	-	+
131.	Цеблові це-Дуже	13 5	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	+
132.	Цеблові це-Дуже	13 6	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	-
133.	Цеблові це-Дуже	13 7	+	Горщик?	-	Голка, ніж, ножиці, 2 вістря списа, 4 фраг. гребня, фраг. кераміки	На дні	-	+
134.	Цеблові це-Дуже	13 8	+	Горщик	-	Прясло, фраг. кераміки	На дні	-	-
135.	Цеблові це-Дуже	13 9	+	Горщик	+	Бронз. фібула, заліз. пряжка, ніж, закліпка, голки, прясло, фраг. плав. бронзи, плав. скляних намистин, фраг. кераміки	На дні	-	+
136.	Цеблові це-Дуже	14 0	-	-	-	Прясло, фраг. кераміки	Компактно	-	+
137.	Цеблові це-Дуже	14 1	+	Горщик	-	Фраг. кераміки	На дні	-	-
138.	Цеблові це-Дуже	14 2	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	-

139.	Цеблові це-Дуже	14 3	-	-	-	Фраг. кераміки	Розосередж ено	-	-
140.	Цеблові це-Дуже	14 4	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	+
141.	Цеблові це-Дуже	14 5	+	Горщик	-	Прясло, фраг. кераміки	На дні	-	-
142.	Цеблові це-Дуже	14 6	-	-	-	Фраг. кераміки	Розосередж ено	-	+
143.	Цеблові це-Дуже	14 7	-	-	-	Шпора, фраг. кераміки	Компактно	-	-
144.	Цеблові це-Дуже	14 8	-	-	-	Фраг. кераміки	Розосередж ено	-	+
145.	Цеблові це-Дуже	14 9	-	-	-	Прясло, фраг. кераміки	На дні	-	-
146.	Глогув- Носоціц е	1	+	Горщик	+	Фраг. кераміки, точил. камінь, умбон, 2 вістря списа, ніж, пряжка, ручка щита, фраг. заліза, кресало	На дні	-	-
147.	Глогув- Носоціц е	2- 3	+	Горщик	+	Фраг. кераміки, ключ, вістря списа	На дні	-	-
148.	Глогув- Носоціц е	4	+	Зруйнован а	-	Фраг. кераміки, бронз. фібула	На дні	-	-

149.	Глогув-Носоціце	5-6	+	Зруйновані	-	Фраг. кераміки, ніж, вістря списа, кресало, заліз. пластина, 2 пряжки, фраг. гребня, заліз. фібула, фраг. заліза	На дні	-	+
150.	Глогув-Носоціце	7	-	-	+	4 прясла, фраг. кераміки, фраг. плав. бронзи, фраг. замка, фраг. ножа, фраг. шила, заліз. пластини, фраг. бронз. кільця	Розосереджено	-	+
151.	Глогув-Носоціце	8	-	-	-	Прясло, 3 бронз. фібули, фраг. заліз. фібули, цвях, фраг. кераміки	Розосереджено	-	-
152.	Глогув-Носоціце	9	+	Ваза?	+	Фраг. гребня, фібула, ніж, фраг. кераміки	На дні	-	+
153.	Глогув-Носоціце	10	+	Горщик	-	Вістря списа, ніж, кресало, заліз. пряжка	На дні	-	+
154.	Глогув-Носоціце	16	+	Горщик?	-	Пряжка, вістря списа	На дні	-	+
155.	Глогув-Носоціце	22	+	Горщик	-	Фраг. кераміки	На дні	-	-
156.	Глогув-Носоціце	29	+	Ваза	+	Умбон, ручка щита, 2 вістря списа, шпора, 2 фраг. шпори, кресало,	На дні	-	+

						пряжка, фраг. ремня, фраг. гребня, фраг. ножа, 2 фраг. костяного шила			
157.	Глогув-Носоціце	31	+	Зруйнована	-	Фраг. кераміки	?	-	-
158.	Глогув-Носоціце	35	+	?	-	Фраг. бронзи, фраг. кераміки	На дні на дощі	-	+
159.	Глогув-Носоціце	42	+	Ваза	+	Серповидний ніж, фраг. бронз. фібули, бронз. фібула, ніж, шило, 2 фраг. костяної пластини	На дні	-	+
160.	Глогув-Носоціце	44	+	Горщик	+	Бронз. фібула, вістря списа, фраг. умбона, ручка щита, пряжка, фраг. кераміки	На дні	-	+
161.	Глогув-Носоціце	45	-	-	-	Фраг. кераміки, фраг. плав. заліза	Розосереджено	-	-
162.	Глогув-Носоціце	47	+	Ваза	-	Фраг. кераміки, 3 бронз. фібули, фраг. заліз. фібули, голка, ніж, ключ, фраг. замка, заліз. кільце, прясло, гребінь, заліз. окуття, бронз. окуття	На дні	-	+
163.	Глогув-Носоціце	51	+	Ваза	-	2 вістря списа, ножиці, заліз. лезо, шило, 2 кресала, фраг. бронз. виробів, 2 бронз. кільця, ніж, фраг. шила,	На дні	-	+

164.	Глогув-Носоціце	52	+	Горщик	-	Фраг. кераміки	На дні	-	+
165.	Глогув-Носоціце	72	+	Горщик?	+	Фраг. кераміки, прясло, фраг. бронзи	На дні	-	-
166.	Глогув-Носоціце	80	+	Ваза	-	Фраг. кераміки, бронз. фібула, пряжка, 2 фраг. ремня, ніж, вістря списа, шило	На дні на дерев'яній посудині	-	-
167.	Глогув-Носоціце	83	+	Ваза	-	2 вістря списа	На дні	-	-
168.	Глогув-Носоціце	84	+	Горщик	+	Фраг. кераміки, прясло, фраг. гребеня, ніж, заліз. пряжка, заліз. фібула, бронз. фібула	На дні	Ваза, камінь	-
169.	Глогув-Носоціце	85	+	Горщик?	-	Фраг. відра, 2 умбона, фраг. цвяха, фраг. заліза, фраг. кераміки	На дні	-	-
170.	Глогув-Носоціце	86	+	Ваза	-	Фраг. кераміки	На дні	-	-
171.	Глогув-Носоціце	87	+	Горщик?	-	Фраг. кераміки	На дні	-	-

172.	Глогув-Носоціце	88	+	Горщик?	-	Фраг. кераміки, фраг. відра	На дні	-	-
173.	Глогув-Носоціце	19 36 г	+	Горщик?	+	Окуття піхов меча, пілум, меч, шпора, фраг. ременя	На дні	-	+
174.	Глогув-Носоціце	1/ 19 50	+	Ваза	-	2 бронз. фібули, фраг кераміки	На дні	-	-
175.	Глогув-Носоціце	16 /8 7	+	Ваза	-	Прясло, фраг. скляних намистин, фраг. гребеня, ніж, пряжка, бронз. пряжка, бронз. фібула, фраг. бронз. фібули, ключ, замок, фраг. умбона, фраг. цвяхів	На дні	-	-
176.	Глогув-Носоціце	9/ 87	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	+
177.	Глогув-Носоціце	10 /8 7	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	-
178.	Глогув-Носоціце	14 /8 7	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	+

179.	Глогув-Носоціце	15 / 8 7	-	-	+	Фраг. кераміки, 2 бронз. фібули	Компактно	-	+
180.	Надколе 2	1	-	-	-	Фраг. гребеня, фраг. кераміки, плав. скляна намистина, фраг. заліза	Компактно	-	+
181.	Надколе 2	2	+	Горщик	-	Фраг. кераміки, фраг. бронз. фібули	На дні	-	+
182.	Надколе 2	3	+	Горщик	-	2 заліз. фібули, прясло	На дні	-	-
183.	Надколе 2	4	+	Вазовидний горщик	+	Бронз. фібула, умбон, фраг. ручки щита, фраг. окуття щита, вістря списа, точило, лезо, заліз. пряжка, фраг. бронзи,	На дні	-	+
184.	Надколе 2	5	+	Ваза	+	Заліз. фібула, 2 заліз. пряжки, умбон, 2 вістря списа, 2 закліпки, фраг. плав. заліза	На дні	-	+
185.	Надколе 2	6	+	Ваза	+	2 фраг. замка, 2 бронз. фібули, заліз. гачок для прясла, прясло, фраг. точила, фраг. голки	На дні	-	-
186.	Надколе 2	7	+	Горщик	-	2 фраг. бронз. фібули, заліз. пряжка, фраг. кераміки	На дні	-	-
187.	Надколе 2	8	?	Зруйнована	-	Фраг. кераміки, заліз. меч, фраг. піхов, заліз. умбон	?	?	+

188.	Надколе 2	9	+	Ваза	-	3 брон. фібули, прясло	На дні	-	-
189.	Надколе 2	10	+	Ваза	-	Фраг. кераміки, руків'я щита та умбон, 2 вістря списа	На дні	-	+
190.	Надколе 2	11	+	Ваза	+	Фраг. кераміки, фраг. замка, фраг. бронз. фібули, прясло, фраг. плав. бронзи, фраг. точ. камня	На дні	-	-
191.	Надколе 2	12	+	Ваза	+	Фраг. кераміки, прясло, фраг. бронз. фібули, фраг. плав. бронзи, фраг. кремня	На дні	-	+
192.	Надколе 2	13	+	Ваза	-	Умбон, ручка щита, вістря списа, фраг. бронз. фібули, гачок, фраг. бронзи, фраг. граніта, фраг. кераміки	На дні	-	-
193.	Надколе 2	14	+	Ваза	-	Фраг. кераміки, фраг. бронз. фібули	На дні	-	-
194.	Надколе 2	15	-	-	+	Фраг. кераміки, бронз. фібула, заліз. закліпка, фраг. плавленої бронзи	-	-	+
195.	Надколе 2	16	+	Ваза	-	2 вістря списа	На дні, без дна	-	-
196.	Надколе 2	17	+	Горщик	-	Фраг. кераміки	На дні	-	-
197.	Надколе 2	19	+	Ваза	-	Умбон, ручка щита, 2 вістря списа, закліпки, фраг. кераміки, фраг. плав. бронзи, фраг. бронз. фібули	На дні	-	-

198.	Надколе 2	20	+	Ваза	-	Ніж, 2 вістря списа, фраг. кераміки	На дні	-	+
199.	Надколе 2	22 А	+	Ваза	-	Фраг. кераміки, фраг. фібул, умбон, вістря списа, заліз. пряжка, зал. ніж	На дні	-	+
200.	Надколе 2	22 В	-	-	-	-	-	-	-
201.	Надколе 2	23	+	Ваза	+	Фраг. замка, заліз. ключ, фібула, пряжка, прясла, фраг. розплавленої бронзи	На дні	-	+
202.	Надколе 2	24	+	Ваза	+	Фраг. фібули, фраг. бронзового браслета, пряжка, прясло	На дні	-	+
203.	Надколе 2	25	-	-	+	Заліз. фібула, вістря списа, точило	-	-	-
204.	Надколе 2	26	+	Ваза	-	Срібна пружина, 2 бронз. фібули, фраг. бронз. фібули, прясло, фраг. замка, обробл. кремень, замок, фраг. кераміки	На дні	-	-
205.	Надколе 2	27	+	Ваза	-	Фраг. кераміки, фраг. заліз. фібули, фраг. бронз. фібули	На дні	-	-
206.	Надколе 2	28	-	-	+	Прясло, фраг. плав. бронзи,	На дні	-	-
207.	Надколе 2	29	-?	Органічна урна?	+	Фраг. кераміки, умбон, вістря списа, окуття списа	-	-	-

208.	Надколе 2	30	+	Горщик	+	Фраг. кераміки, 2 бронз. фібули, ніж	На дні	-	-
209.	Надколе 2	31	+	Ваза	+	Фраг. кераміки, бронз. фібула	На боці	-	+
210.	Надколе 2	33	-	-	-	Голка, фраг. бронз. фібули	Компактно	-	-
211.	Надколе 2	34	+	Горщик	+	Фраг. кераміки, бронз. закліпка, фраг. плав. бронзи	На дні	-	+
212.	Надколе 2	36	+	Ваза	-	2 фраг. бронз. плав. фібули, бронз. фібула, заліз. пряжка, замок, ключ, фраг. замка, бронз. браслет, фраг. плав. бронзи, фраг. кераміки	На дні	-	+
213.	Надколе 2	38	+	Ваза	+	Фраг. кераміки, заліз. ніж, заліз. ножиці, фрагм. бронз. фібули, кресало, залізна пряжка, оплавлена бронза, залізна бритва, фраг. кіст. гребеня	На дні	-	-
214.	Надколе 2	40	+	Ваза	-	Фраг. кераміки, 3 бронз. фібули, бронз. булавка, заліз. пряжка, 2 фраг. ременя, прясло. 2 фраг. голки, 2 фраг. закліпок, фраг. скла, фраг. плав. бронзи	На дні	-	+
215.	Надколе 2	42	+	Ваза	+	Фраг. кераміки, умбон, ручка щита, вістря списа, заліз. пряжка, заліз. скоба, фраг. плав. бронзи	На дні	-	+

216.	Надколе 2	43	+	Ваза	+	Фраг. кераміки, голка, заліз. пряжка, фраг. бронз. виріб, заліз. пластина, фраг. плав. бронзи, 2 скляні намистини, бронз. фібула, умбон, ручка щита, 2 вістря списа, гребінь	На дні	-	-
217.	Надколе 2	44 А	+	Ваза	+	Фраг. кераміки, меч, 3 антабки, ножни, кільце, шпоря, заліз. пряжка, фраг. булавки, фраг. гребня, гральні кості, 24 жетона, 2 ножа	На дні	-	+
218.	Надколе 2	44 В	+	Ваза	+	Фраг. кераміки, гребінь, заліз. пряжка, фраг. бронз. фібули, золота підвіска, заліз. підвіска, булавка, роговий виріб, 2 ножа, шило, 7 прясел, фраг. плав. бронзи, фраг. плав. срібла, фраг. плав. скла	На дні	-	+
219.	Надколе 2	46	+	Ваза	+	Фраг. кераміки, умбон, ручка щита, 2 вістря списа, фраг. щита, заліз. пряжка, заліз. 2 закліпки, фраг. плав. бронзи	На дні	-	+
220.	Надколе 2	47	+	Горщик	-	2 бронз. фібули, заліз. пряжка, замок, фраг. замка, прясло, фраг. кермня, фраг. кварца, фраг. кераміки	На дні	-	-
221.	Надколе 2	49	+	Ваза	-	Фраг. кераміки, заліз. фібула, вістря списа, ніж, заліз. пряжка, бронз. пряжка, фраг. ремня, фраг. плав. бронзи	На дні	-	+

222.	Надколе 2	51	+	Ваза	-	Фраг. кераміки, заліз. фібула, заліз. пряжка, заліз. пластина, кресало, ніж, фраг. заліза, фраг. кремня	На дні	-	+
223.	Надколе 2	52	-	-	-	Бронз. фібула, фраг. плав. бронзи	Розосередженно	-	-
224.	Надколе 2	53	+	Горщик	-	Бронз. фібула, фраг. кераміки, прясло, фраг. кремня.	На дні	-	-
225.	Надколе 2	54	+	Горщик	-	Бронз. фібула, фраг. кераміки, вістря списа, браслет з залізного дроту	На дні	-	-
226.	Надколе 2	55	+	Горщик	+	Бронз. фібула, фраг. кремня, фраг. кераміки	На дні	-	+
227.	Надколе 2	56	+	Горщик	+	Фраг. кераміки, бронз. фібула, бронз. закліпка, 3 прясла, бронз. крючок	На дні	-	+
228.	Надколе 2	58 А	+	Горщик	-	Фраг. бронзових фібул, фраг. кераміки, фраг. бронз. браслета,	На дні	-	+
229.	Надколе 2	58 В	+	Горщик	+	Кіст. гребінь, фраг. фібул, заліз. пряжка, плав. бронза, плав. срібло, глиняні намистини, прясло	На дні	-	-
230.	Надколе 2	59	+	Горщик	+	Фраг. кераміки, бронз. фібула, бронз. браслет, замок, фраг. замка, прясло, фраг. плав. бронзи, фраг. плав. скла	На дні	-	+
231.	Надколе 2	63	+	Ваза, зруйнована	-	Фраг. кераміки, бронз. фібула, фраг. бронз. фібули, голка, заліз. пряжка,	На дні	-	-

						бронз. крючок, фраг. гребня, фраг. плав. бронзи, прясло			
232.	Надколе 2	64	+	Горщик	-	2 фраг. бронз. фібул, фраг. кераміки, фраг. плав. бронзи	На дні	-	-
233.	Надколе 2	66	+	Ваза	+	Фраг. кераміки, 3 бронз. фібули, замок, фраг. замка, заліз. кільце, бронз. кільце, заліз. пряжка, кістяна булавка, прясло, фраг. бронз. голки, фраг. гребня, фраг. плав. бронзи	На дні	-	+
234.	Надколе 2	68	+?	Горщик	?	Фраг. бронз. фібули, бронз. фібула, заліз. пряжка, плав. бронза	?	-	-
235.	Надколе 2	69	+	Горщик	-	Фраг. кераміки, фраг. бронз. фібули, залізна пряжка, плав. бронза	На дні	-	-
236.	Надколе 2	72	+	Зруйнована	-	Фраг. кераміки, фраг. плав. скла	На дні	-	-
237.	Надколе 2	74	+	Горщик	-	Фраг. кераміки, фраг. плав. скла, фраг. фібули, прясло, плав. бронза	На дні	-	-
238.	Надколе 2	75	+	Горщик	-	Окуття щита, руків'я щита, умбон, 2 вістря списа, фраг. плав. бронзи, гребінь	На дні	-	+
239.	Надколе 2	76	-	-	-	Фраг. кераміки, фраг. гребня, фраг. плав. срібла, фраг. плав. бронзи	Компактно	-	-

240.	Надколе 2	78	+	Ваза	-	Фраг. кераміки, фраг. бронз. фібул, плав. скляна намистина, фраг. плав. бронзи, заліз. пряжка	На дні	-	+
241.	Надколе 2	79	+	Ваза	+	Фраг. кераміки, фраг. бронз. фібули, замок, ключ, заліз. кільце, намистина, фраг. плав. скла, 2 прясла, фраг. плав. срібла, фраг. плав. бронзи, фраг. граніта	Догори дном	-	-
242.	Надколе 2	80 А	+	Ваза	-	Фраг. кераміки, 2 фраг. бронз. фібула, бронз. браслет, бронз. зачіпка, фраг. бронз. пластин, прясло, фраг. плав. бронзи, фраг. плав. срібла	На дні	-	+
243.	Надколе 2	80 В	-	-	+	Фраг. кераміки, умбон, фраг. плав. бронзи, ручка щита, 2 вістря списа, фраг. заліза	Розосередж ено	-	-
244.	Надколе 2	80 С	?	Зруйнован а	-	Фраг. кераміки, заліз. пряжка, кресало, бронз. крічок, фраг. бронз. фібули	?	-	-
245.	Надколе 2	81	+	Горщик	-	Фраг. кераміки, фраг. бронзи	На дні	-	+
246.	Надколе 2	83	+	Ваза	-	Фраг. кераміки, 2 бронз. фібули, скляна намистина, прясло, фраг. заліза	На дні	-	+
247.	Надколе 2	84	+	Горщик	-	Фраг. кераміки, заліз. фібула, фраг. плав. скла	На дні	-	+

248.	Надколе 2	86	+	Ваза	-	Фраг. кераміки, бронз. фібула, кресало, прясло, 2 фраг. бронз. пряжки, фраг. плав. бронзи	На дні	-	+
249.	Надколе 2	88	+	Горщик	-	Фраг. кераміки, 3 бронз. фібули, замок, ключ, фраг. замка, фраг. кремня, бронз. голка, прясло, заліз. пластина, заліз. закліпка, фраг. гребня, фраг. плав. скла, фраг. плав. бронзи	На дні	-	-
250.	Надколе 2	91	-	-	+	-	Розосереджено	-	+
251.	Надколе 2	92	+	Ваза	+	Фраг. бронз. фібули, заліз. фібула, заліз. пряжка, заліз. закліпка, прясло	На дні	Горщик ІІІЗа	-
252.	Надколе 2	93	+	Ваза	-	Фраг. кераміки, 2 вістря списа, фраг. граніта	На дні, на камні	-	+
253.	Надколе 2	94	+	Ваза	+	Фраг. кераміки, фраг. замка, фраг. бронз. фібули, фраг. бронз. голки, фраг. плав. бронзи, фраг. плав. намістин	На дні	-	+
254.	Надколе 2	97	+	Ваза	+	Фраг. кераміки, фраг. бронз. фібул, фраг. браслету, бронз. пластина, кістяна підвіска, замок, фраг. замка, ключ, заліз. пластини, фраг. бронз. голки, заліз. крючок, бронз. крючок, 3 прясла, фраг. плав. скла, фраг. плав. срібла, фраг. плав. бронзи	На дні	-	+

255.	Надколе 2	98	+	Горщик	-	Фраг. кераміки, заліз. фібула, фраг. бронз. фібули, плав. намистина, фраг. плав. срібла	На дні	-	+
256.	Надколе 2	10 0	-	-	-	Фраг. кераміки, умбон, ручка щита, вістря списа	Розосереджено	-	-
257.	Надколе 2	10 3	+	Горщик	+	Фраг. кераміки	На дні	-	-
258.	Надколе 2	10 4	+	Горщик	-	Фраг. кераміки, умбон, 2 цвяха, 2 вістря списа, фраг. плав. бронзи	На дні	-	-
259.	Надколе 2	10 5	+	Ваза	-	Фраг. кераміки, 2 вістря списа	На дні	-	+
260.	Надколе 2	10 6	+	Горщик	+	Фраг. кераміки, 2 бронз. браслета, фраг. плав. бронзи	Догоридном	-	-
261.	Надколе 2	10 7	+	Ваза	+	Бронз. фібула, фраг. плав. бронзи	На дні	-	-
262.	Надколе 2	10 8	+	Ваза	-	Фраг. кераміки, заліз. фібула, умбон, ручка щита, 2 вістря списа	На дні, на інвентарі	-	-
263.	Надколе 2	10 9	+	Горщик	-	Бронз. фібула, прясло, фраг. плав. скла, фраг. граніта	На дні	-	-
264.	Надколе 2	11 0	+	Горщик	+	Фраг. кераміки	На дні	-	+
265.	Надколе 2	11 1	-	-	+	2 бронз. фібули, фраг. плав. скла	Компактно	-	+

266.	Надколе 2	11 2	-	-	-	Бронз. фібула, заліз. голка, заліз. крючок, прясло, заліз. пряжка, заліз. закліпка, гребінь, фраг. плав. срібла, фраг. плав. бронзи	Розосереджено	-	+
267.	Надколе 2	11 3	+	Ваза	+	Фраг. кераміки, фраг. бронз. фібул, фраг. бронз. браслета, бронз. закліпка, бронз. штифт, заліз. пряжка, замок, фраг. замка, ключ, фраг. заліза, прясло, шило, бронз. голка, підвіска, намистина, фраг. намистин, фраг. плав. бронзи	На дні	-	+
268.	Надколе 2	11 4	+	Ваза	+	2 бронз. фібули, фраг. фібули, фраг. срібн. булавки, фраг. браслетів, бронз. підвіска, фраг. намистини, заліз. пряжка, фраг. заліза, замок, фраг. замка, ключ, фраг. бронз. голки, фраг. плав. срібн. намистин, фраг. плав. намистин, фраг. плав. бронзи, фраг. граніта, фраг. плав. срібла, фраг. кераміки	На дні	-	+
269.	Надколе 2	11 7	-	-	-	Фраг. кераміки, бронз. фібула	Компактно	-	-
270.	Надколе 2	11 8	+	Ваза	-	Фраг. кераміки	На дні	-	-
271.	Надколе 2	12 0	+	Горщик?	+	Фраг. кераміки, бронз. фібула, заліз. фібула, фраг. плав. бронзи	На дні	-	+

272.	Надколе 2	12 1	-	-	-	Фраг. кераміки, золота підвіска, заліз. фібула, фраг. бронз. фібули, заліз. пряжка, фраг. замка, ніж, 2 прясла, фраг. плав, срібла, фраг. плав. скла	Розосереджено	-	-
273.	Надколе 2	12 2	+	Горщик	+	Фраг. кераміки, 2 вістря списа, кресало, заліз. пряжка, бронз. пластина, фраг. плав. бронзи	На дні	-	+
274.	Надколе 2	12 4	+	Ваза	+	Фраг. кераміки, фраг. заліз. голки, фраг. плав. бронзи, 2 бронз. фібули, фраг. бронз. фібули, ключ, прясло, фраг. бронз. голки, бронз. кільце, фраг. плав. бронзи	На дні	-	+
275.	Надколе 2	12 5	+	Зруйнована	-	Фраг. кераміки, шпора, кресало, вістря списа, шило, окуття щита, фраг. бронз. фібули, фраг. плав. бронзи, фраг. заліза	На дні	-	+
276.	Надколе 2	12 6	+	Горщик	+	Фраг. кераміки, гребінь, заліз. пряжка, фраг. ременя, заліз. пластина, умбон, 2 вістря списа, глиняний виріб, точ. камінь, бронз. закліпка, фраг. плав. бронзи	На дні	-	-
277.	Надколе 2	13 1	-	-	+	Фраг. кераміки, 2 бронз. браслета, кремнева підвіска,	На дні	-	-
278.	Надколе 2	13 2	+	Горщик	-	Фраг. кераміки, фраг. бронз. фібули, фраг. плав. бронзи, фраг. кремня, фраг. граніта	На дні	-	+

279.	Надколе 2	13 4	-	-	+	Фраг. кераміки, бронз. фібула, ручка щита, окуття щита, вістря списа, заліз. кільце, заліз. бритва	Компактно	Умбон	-
280.	Надколе 2	13 5	+	Горщик	-	Фраг. кераміки, заліз. пряжка	На дні	-	+
281.	Надколе 2	13 8	+	Ваза, зруйнован а	-	Фраг. кераміки, фраг. бронз. фібули, бронз. браслет, фраг. плав. бронзи	На дні	-	+
282.	Надколе 2	13 9	-	-	+	Бронз. фібула, ніж, прясло, фраг. плав. бронзи, точ. камінь	Компактно	Фраг. кераміки	+
283.	Надколе 2	14 0	+	Зруйнован а	-	Фраг. кераміки, фраг. плав. бронз. фібули, прясло	На дні	-	+
284.	Надколе 2	14 1A	-	-	-	Фраг. кераміки, 2 бронз. фібули, 2 бронз. браслета, роговий виріб, заліз. пряжка, 5 намистин, фраг. плав. намистин, прясло, 2 фраг. бронз. голки, фраг. бронзи	Компактно	-	+
285.	Надколе 2	14 1B	+	Ваза	-	Фраг. кераміки, фраг. бронз. фібул, фраг. бронз. браслета, бронз. штифт, мініатюрний щит, заліз. пряжка, фраг. ремня, 2 заліз. закліпки, 3 бронз. голки, 6 намистин, фраг. плав. скла, бронз. пластини, фраг. плав. срібла, фраг. плав. бронзи	На дні	-	+

286.	Карів I	1	-	-	+	Фраг. ліпн. кераміки, кістки тварин, фраг. кінських вудил, ніж, ножиці, 5 наконечників стріл, 2 шпори, фраг. ручки щита, 4 цвяхи, бронз. Фраг. ремня, 2 бронз. шпори, 2 бронз. бляхи, фраг. кільця, фраг. вуздечка	Розосереджено	-	+
287.	Карів I	2	+	Казан бронзовий	+	2 ножиці, ніж, шпори, бронз. пряжка, фраг. гребня, фраг. меча, фраг. скла, заліз. стрижні, бронз. кінцевик. рогу для пиття,	На дні	-	+
288.	Карів I	3	-	-	-	Фраг. ліпн. кераміки, ніж, фраг. гребня	Компактно	-	-
289.	Карів I	4	-	-	-	Фраг. кераміки, вістря стріли,	Розосереджено	-	+
290.	Карів I	5	-	-	-	Бронз. предмети	Розосереджено	-	+
291.	Карів I	6	-	-	-	Заліз. фібула, фраг. гребня, 2 голки, прясло, намистина, 2 шпильки, фраг. підвіски	Компактно	-	-
292.	Карів I	7	-	-	+	Меч, умбон, ручка щита, бронз. диск,	Розосереджено	Умбон	-
293.	Карів I	8	+	Горщик	+	Ніж, намистина, фраг. кераміки, вістря списа, фраг. кремня	На дні, розосереджено	-	-
294.	Карів I	9	+	Горщик	-	Фраг. бронз. фібул, шпора, жорно	На дні	-	-

295.	Карів І	10	-	-	-	Фраг. кераміки	Розосереджено	-	+
296.	Карів І	11	-	-	-	Фраг. ліпн. кераміки, фраг. бронз. дроту	Розосереджено	-	-
297.	Карів І	12	-	-	-	Фраг. кераміки, 2 ключі, пружина скриньки, фраг. поясу, фраг. шпильок, цвях, фраг. бронз. пластини, фраг. бронз. підвіски, намистини	Розосереджено	-	-
298.	Хмелюв Пяскови й	1	+	Горщик вазовидний	+	Прясло, фраг. ремня, фраг. кераміки, фраг. бронз. пластини, фраг. заліз. фібули, бронз. виріб, заліз. стрічка, фраг. плав. скла, замок	На дні	-	+
299.	Хмелюв Пяскови й	2А	+	Горщик	-	Заліз. пряжка, заліз. кільце, фраг. шпильки, окуття, фраг. плав. бронзи, капля срібла, фраг. плав. скла	На дні	-	-
300.	Хмелюв Пяскови й	2В	+	Горщик	-	Фраг. кераміки, фраг. скла, ніж, фраг. прясла, фраг. заліз. фібули, фраг. плав. бронзи, terra sigillata	На дні	Чаша	-
301.	Хмелюв Пяскови й	3	+	Миска	-	Фраг. кераміки, заліз. фібула, заліз. пряжка, заріз. ремінь, заліз. дріт, 3 заліз. підвіски, вістря списа, ніж, заліз. стрижень, голка, закліпка, бляха, фраг. плав. скла	На дні	-	+

302.	Хмелюв Пяскови й	4	+	Горщик	+	Фраг. кераміки, намистини, фраг. гребня, фраг. заліз. та бронз. фібули, фраг. скла, фраг. вапняка, стебло лілії, фраг. плав. скла, підвіска, бронз. фраг. ремня, фраг. бронз. пластини, бронз. виріб, цвях,	На дні	-	+
303.	Хмелюв Пяскови й	5	+	Посудина	+	Фраг. скриньки, прясло, заліз. фібула, фраг. бронз. фібули, 2 заліз. кільця, заліз. зачіпка, ніж, шило, голка, фраг. бронзи	На дні	Фраг. миски	-
304.	Хмелюв Пяскови й	6	+	Горщик ліпний	-	Вістря списа, фраг. плав. скла	На дні	-	-
305.	Хмелюв Пяскови й	7	-	-	-	Меч, фраг. щита, фраг. заліз. виробу, фраг. кераміки, обгоріла деревина, terra sigillata	Компактно	-	+
306.	Хмелюв Пяскови й	8	+	Горщик	-	Фраг. кераміки, 2 бронз. фібули, ножиці, шпора, гребінь, фраг. шила, фрагмент пісковика	На дні	-	+
307.	Хмелюв Пяскови й	8a	-	-	-	Ніж	Компактно	-	-
308.	Хмелюв Пяскови й	9	+	Горщик	-	Фраг. кераміки, фраг. пряжки, заліз. пряжка, вістря списа, фраг. ножа, фраг. плав. заліза, фраг. шила, заліз. стрічки, фраг. плав. скла	На дні	-	+

309.	Хмелюв Пяскови й	10	+	Горщик	-	Фраг. кераміки, заліз. пряжка, заліз. виріб, умбон, дужка щита, 2 вістря списа, ніж, фраг. шила, фраг. голки, фраг. замка, закліпка, фраг. гребня, фраг. кермня, фраг. плав. бронзи, фраг. заліз. дрота	На дні	-	-
310.	Хмелюв Пяскови й	11	+	Горщик	-	Фраг. кераміки, сланець, заліз. виріб, terra sigillata, фраг. бронз. фібули, плав. бронз. фібула, фраг. голки, фраг. ножа, намистина	На дні?	-	-
311.	Хмелюв Пяскови й	12	+	Посудина	+	Фраг. кераміки, вістря списа, ножиці, фраг. ножа	На дні	-	-
312.	Хмелюв Пяскови й	13	+	Горщик	+	Заліз. фібула, ножиці, голка, фраг. плав. бронзи	На дні	Фраг. кераміки	-
313.	Хмелюв Пяскови й	14	+	Горщик	+	Фраг. кераміки, ножиці, фраг. плав. бронз. фібули, заліз. фібула, фраг. бронз. підвіски, фраг. ремня, плав. намистини, фраг. гребня, фраг. окуття, ніж, замок, фраг. замка, фраг. плав. бронзи, фраг. плав. скла, прясло	Догори дном	-	+
314.	Хмелюв Пяскови й	15	+	Горщик ліпний	-	2 заліз. фібули, 2 заліз. пряжки, фраг. заліз. виробу, голка, фраг. пояса, ніж, шило, ключ, фраг. замка, фраг. окуття, фраг. плав. бронзи, фраг. плав. скла	На дні	-	-

315.	Хмелюв Пясковий	16	+	Горщик	-	Фраг. кераміки, фібула, фраг. заліз. фібул, заліз. пряжка, фраг. ножа, фраг. заліза, фраг. шила, фраг. замка, ключ, заліз. виріб, прясло, заліз. закліпка	На дні на чаші	-	-
316.	Хмелюв Пясковий	17	+	Горщик	-	Бронз. кільце, заліз. ланцюг, ніж, фраг. плав. скла	На дні	-	-
317.	Хмелюв Пясковий	18 N	-	-	-	2 заліз. пряжки, фраг. пояса, фраг. заліза, заліз. фібула, підвіска, умбон, заліз. закліпка, фраг. плав. бронзи, фраг. плав. скла, наверхшя піхов,	Компактно	Фраг. кераміки	-
318.	Хмелюв Пясковий	18 S	+	Горщик		Заліз. пряжка, 2 вістря списа, пробійник, 2 ножа, фраг. фібули, фраг. бронзи, фраг. плав. скла	На дні	Горщик	+
319.	Хмелюв Пясковий	19	+	Горщик	+	Фраг. кераміки, заліз. пряжка, заліз. кільце, 2 закліпки, ніж, шило, 2 прясла	На дні	-	-
320.	Хмелюв Пясковий	20	+	Горщик ліпний	-	2 шпори, 2 заліз. пряжки, фраг. ремня, меч, піхви, 2 вістря списа, фраг. окуття щита, ножиці, 2 ножа, пінцет, шило, фраг. голок, заліз. закліпки, бронз. фраг. піхов, фраг. плав. срібла, фраг. плав. скла	На дні	Фраг. кераміки	+
321.	Хмелюв Пясковий	21	-	-	-	Фраг. плав. бронзи, фраг. кераміки, заліз. фібула, 2 заліз. пряжки, фраг. ножа	Компактно	-	+

322.	Хмелюв Пясковий	22	-	-	+	Меч, фраг. піхов, умбон, ручка щита, 2 вістря списа, ножиці, ніж, фраг. гребня	Розосереджено	-	+
323.	Хмелюв Пясковий	22 а	+	Горщик вазовидний	+	Фраг. кераміки, бронз. фібули, фраг. голки, прясло, бронз. дріт, фраг. плав. скла, фраг. заліза	На дні	-	-
324.	Хмелюв Пясковий	23	+	Горщик	+	Фраг. кераміки, фраг. заліз. фібули, 3 прясла, фраг. кам'ян. плити, фраг. плав. бронзи, фраг. плав. скла	На дні	-	-
325.	Хмелюв Пясковий	24	+	Горщик	-	Бронз. фібула, бронз. закліпка, фраг. окуття, дріт, фраг. замка, заліз. фібула, заліз. прясло, ніж, шило, фраг. плав. бронзи, фраг. бронз. браслета, фраг. цвяха, фраг. плав. скла	На дні	Фраг. кераміки	+
326.	Хмелюв Пясковий	25	+	Горщик	-	Фраг. кераміки, фраг. фібули, заліз. пряжка, ніж, заліз. закліпки	На дні	Посудина	+
327.	Хмелюв Пясковий	26	+	Горщик	+	Фраг. кераміки, terra sigillata, гребінь, вістря, списа, шило, заліз. пластина	На дні	-	-
328.	Хмелюв Пясковий	27 А	+	Горщик	-	Фраг. кераміки, фраг. бронз. кільця, ніж, прясло, фраг. плав. бронзи, фраг. плав. скла	На дні	-	+

329.	Хмелюв Пясковий	27 В	+	Миска	+	-	На дні	-	+
330.	Хмелюв Пясковий	27 С	+	Горщик ліпний	+	Голка	На дні	-	-
331.	Хмелюв Пясковий	27 D	+	Горщик	-	Фраг. кераміки, заліз. пряжка, фраг. гребня, вістря списа, ніж	На дні	-	-
332.	Хмелюв Пясковий	27 E	-	-	-	2 вістря списа, 2 шпори, ніж, фраг. плав. скла, фраг. плав. бронзи	Компактно	-	-
333.	Хмелюв Пясковий	27 F	+	Миска	-	2 заліз. фібули, плав. бронз. фібула, фраг. гребня, ніж, 2 шила, фраг. замка, ключ, 3 прясла, фраг. плав. бронзи, фраг. плав. скла	На дні	-	-
334.	Хмелюв Пясковий	28	+	Горщик	-	Фраг. кераміки, вістря списа, умбон, фраг. окуття щита, напилок, долото, 2 сокири, 2 ножа, цвях, фраг. плав. скла	На дні	-	-
335.	Хмелюв Пясковий	29	+	Горщик	-	Вістря списа, фраг. гребня	На дні	Фраг. кераміки	-
336.	Хмелюв Пясковий	30 N E	+	Горщик	-	Плав. склян. намистина, фраг. гребня, ніж, шило, фраг. замка, пряжка, стрижень, бронз. цвяхи, заліз. цвях,	На дні	Фраг. кераміки, миска	+

						прясло, фраг. плав. бронзи, фраг. замка,			
337.	Хмелюв Пяскови й	30 S W	+	Горщик	-	Фраг. кераміки, фраг. бронз. фібули, вістря списа, ніж, фраг. ножиць, фраг. замка	На дні	-	+
338.	Хмелюв Пяскови й	31	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	-
339.	Хмелюв Пяскови й	32	+	Горщик вазовидни й	-	Фраг. кераміки, голка, ніж, фраг. гребня, фраг. плав. бронзи, фраг. плав. скла, пален. шмат дерева	На дні	-	+
340.	Хмелюв Пяскови й	33	+	Горщик	-	Пряжка, фраг. кераміки, заліз. пряжка, фраг. гребня, 2 заліз. ножа, ключ, фраг. замка, фраг. цвяха, прясло, склян. намистини, фраг. плав. скла	На дні	-	+
341.	Хмелюв Пяскови й	34	+	Горщик	-	Фраг. кераміки, фраг. гребня, фраг. заліз. фібул, заліз. пряжка, плав. бронз. предмет, заліз. кільце, фраг. пояса, ніж, фраг. шила, фраг. замка	На дні	-	-
342.	Хмелюв Пяскови й	35	+	Горщик	+	Фраг. кераміки, шило, голка, ніж	На дні	-	-
343.	Хмелюв Пяскови й	36	+	Горщик	+	Фраг. фібул, вістря списа, шпора, голка, оправа, прясло	На дні	-	-

344.	Хмелюв Пяскови й	37	+	Горщик	-	Фраг. кераміки, terra sigillata, пряжка, склян. намистини, фраг. замка, фраг. прясла, фраг. плав. скла	На дні	-	-
345.	Хмелюв Пяскови й	38 А	+	Горщик	-	Фраг. кераміки, фраг. ножа, ключ, фраг. замка, заліз. кільце, оправка, фраг. плав. скла	На дні	-	-
346.	Хмелюв Пяскови й	38 В	+	Горщик	+	Фраг. пояса, заліз. шпилька, 2 вістря списа, умбон, фраг. ручки щита, меч, ніж, шило, пряжка, фраг. гребня, фраг. плав. скла	На дні	-	-
347.	Хмелюв Пяскови й	38 С	+	Горщик	-	-	На дні	-	-
348.	Хмелюв Пяскови й	39	+	Горщик	+	Фраг. кераміки, бронз. фібули, фраг. гребня, фраг. срібн. виробу, золот. підвіски, фраг. срібн. підвіски, намистина, бронз. фраг. пояса, фраг. бронз. ремня, ніж, шило, голка, 2 ключа, замок, бронз. кільце, фраг. скриньки, фраг. заліз. пластини, цвяхи, срібн. пластини, фраг. плав. срібла, залишки рослин, фраг. тканини	На дні	-	+
349.	Хмелюв Пяскови й	40	+	Посудина	+	Фраг. кераміки, фраг. бронз. фібул, фраг. гребня, фраг. ножа, шило, голка, фраг. замка, фраг. бронз. пластини, фраг. плав. скла	На дні	-	-

350.	Хмелюв Пяскови й	41	+	Посудина	+	Бронз. фібула, заліз. пряжка, 2 вістря списа, плав. бронз. пінцет, 2 ножа, точило, голка, камінь	На дні	-	-
351.	Хмелюв Пяскови й	42	+	Горщик	-	Фраг. кераміки, вістря списа, заліз. ніж, прясло,	На дні	-	-
352.	Хмелюв Пяскови й	43	+	Горщик	-	Фраг. кераміки, фраг. бронз. фібули, плав. бронз. зачіпка, фраг. плав. бронз. листа	На дні	-	-
353.	Хмелюв Пяскови й	45	+	Посудина	-	Заліз. ніж, шило, ключ, фраг. замка, 2 прясла, фраг. плав. бронзи, фраг. камня	На дні	Фраг. кераміки	-
354.	Хмелюв Пяскови й	47	-	-	-	Фраг. кераміки, вістря списа	Компактно	-	-
355.	Хмелюв Пяскови й	50	-	-	-	Фраг. кераміки, заліз. пряжка, підвіска, фраг. гребня	Компактно	-	-
356.	Хмелюв Пяскови й	51	+	Горщик	-	-	На дні	-	-
357.	Хмелюв Пяскови й	52	-	-	-	Підвіска, 2 прясла, шпилька	Розосередж ено	-	-

358.	Хмелюв Пяскови й	53 А	+	Горщик	+	Фраг. ремня, кресало, фраг. плав. скла	На дні	-	-
359.	Хмелюв Пяскови й	53 В	+	Посудина	-	2 заліз. фібули, заліз. пряжка, намистина, ніж, фраг. голки, 2 прясла, фраг. плав. скла	На дні	-	-
360.	Хмелюв Пяскови й	54	-	-	-	Фраг. кераміки, фраг. гребня, бронз. стрижень, фраг. плав. скла	Компактно	-	-
361.	Хмелюв Пяскови й	55	-	-	+	Фраг. кераміки, заліз. фібула, заліз. пряжка, голка, фраг. гребня, шило, фраг. замка, заліз. виріб, прясло	Компактно	-	-
362.	Хмелюв Пяскови й	56	-	-	-	Фраг. кераміки, фраг. шила, фраг. прясла	Розосередж ено	-	-
363.	Хмелюв Пяскови й	58	+	Горщик	-	Фраг. кераміки, заліз. фібула, фраг. бронз. фібули, заліз. голка, ніж, шило, ключ, фраг. замка, 2 прясла, плав. фраг. бронзи, фраг. плав. скла	На дні	-	-
364.	Хмелюв Пяскови й	59	+	Горщик	-	Заліз. пряжка, голка, 2 кресала, рубанок, скобель, ніж, долото, шило, точила, фраг. плав. скла	На дні	-	-
365.	Хмелюв Пяскови й	60	+	Горщик	-	Фраг. кераміки, бронз. фібула, заліз. пряжка, голка, фраг. гребня, ключ,	На дні	-	+

						заліз. кільце, фраг. замка, прясло, фраг. плав. бронзи			
366.	Хмелюв Пяскови й	61	+	Посудина	-	Плав. склян. намистина, фраг. плав. скла	На дні	-	-
367.	Хмелюв Пяскови й	62	+	Горщик	-	-	На дні	-	-
368.	Хмелюв Пяскови й	63	+	Горщик	+	Фраг. кераміки, фраг. бронз. фібули, фраг. заліз. підвіски, кіст. підвіска, намистини, плав. склян. намистина, заліз. дріт, бронз. дріт, ключ, прясло, стебло лілії	На дні	-	+
369.	Бжезьце	1	+	Горщик 2	-	Фраг. кераміки, меч, фраг. руків'я меча, умбон, ручка щита, 3 вістря списа, 2 ножа, ножиці, заліз. пряжка, фраг. ремня, кресало, фраг. заліза, закліпки	На дні	-	+
370.	Бжезьце	3	-	-	-	Фраг. кераміки, плав. бронз. фібула,	Розосередж ено	-	-
371.	Бжезьце	8	-	-	+	Фраг. кераміки	Розосередж ено	-	+
372.	Бжезьце	9	-	-	-	Фраг. кераміки, заліз. виріб, фраг. бронзи	Компактно	-	+

373.	Бжезьце	10	+	Горщик	-	Заліз. дріт, підвіска, склян. намистини, фраг. плав. бронзи, фраг. кераміки	На дні	Чаша	-
374.	Бжезьце	11	-	-	-	Фраг. кераміки	Розосереджено	-	-
375.	Бжезьце	16	-	-	-	Фраг. кераміки, заліз. виріб	Компактно	-	-
376.	Бжезьце	20	+	Горщик	-	Умбон, вістря списа	На дні	-	-
377.	Біляви-Луби	1	+	Горщик	+	Фраг. кераміки	На дні	-	-
378.	Біляви-Луби	3	+	Горщик	+	Фраг. кераміки, ніж, фраг. пояса, прясло, фраг. заліза	На дні	-	-
379.	Біляви-Луби	15	-	-	-	Фраг. кераміки	Розосереджено	-	+
380.	Біляви-Луби	16	-	-	-	Фраг. кераміки, каміння, раковини	Розосереджено	-	+
381.	Біляви-Луби	17	-	-	-	Каміння, фраг. кераміки, фраг. плав. скла, срібн. виріб	Компактно на камні	-	-
382.	Біляви-Луби	18	-	-	-	Фраг. кераміки, каміння	Розосереджено	-	-
383.	Неміров	2	-	-	-	-	Розосереджено	-	-
384.	Неміров	3	-	-	-	Пряжка, фраг. кераміки	Розосереджено	-	+

385.	Неміров	4	+	Горщик	-	Фраг. кераміки, 2 бронз. фібули	На дні на камінні	-	+
386.	Неміров	5	-	-	-	Гребінь, фібула, фраг. замка	Розосереджено	-	-
387.	Неміров	5а	+	Горщик	-	Умбон, 2 вістря списа, фраг. кераміки, каміння, ручка щита	На боці	-	+
388.	Неміров	8	-	-	-	Бронз. фібула, пряжка, камінь	Розосереджено	-	-
389.	Неміров	8а	-	-	-	-	Розосереджено	-	-
390.	Неміров	10	-	-	-	Голка, камінь	Розосереджено	-	-
391.	Неміров	11	-	-	-	Гребінь, бронз. фібула	Розосереджено	-	+
392.	Неміров	12	-	-	-	Фраг. кераміки, бронз. фібула, закліпка	Розосереджено	-	+
393.	Домбек	1	+	Горщик	-	Фраг. кераміки	На дні	-	-
394.	Домбек	3	-	-	-	Фраг. кераміки	Розосереджено	-	+
395.	Домбек	4	-	-	-	Фраг. кераміки, фраг. плав. бронзи, заліз. предмет	Розосереджено	-	+
396.	Домбек	5	-	-	-	Фраг. кераміки	Розосереджено	-	-

397.	Домбек	6	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	+
398.	Домбек	10	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	-
399.	Домбек	12	+	Горщик	+	Плав. бронз. фібула, заліз. пряжка, фраг. кераміки	На дні	-	-
400.	Домбек	13	-	-	-	Фраг. кераміки, бронз. фібули, фраг. бронз. браслета	Компактно	-	-
401.	Домбек	14	-	-	-	Фраг. кераміки	Розосереджено	-	+
402.	Домбек	18	-	-	+	Фраг. кераміки	Розосереджено	-	-
403.	Домбек	19	-	-	-	Фраг. кераміки, 2 заліз. пряжки	Розосереджено	-	-
404.	Домбек	20	+	Горщик-вазовидний, горщик	+	Фраг. кераміки, бронз. фібула	На дні	-	+
405.	Домбек	21	-	-	-	Фраг. кераміки, заліз. фібула	Розосереджено	-	-
406.	Домбек	22	-	-	-	Фраг. кераміки, заліз. кільце	Розосереджено	-	-
407.	Домбек	23	+	Горщики 2, чашка	+	2 прясла, фраг. плав. бронзи, бронз. та мет. виріб, заліз. пряжка, окуття скриньки, фраг. замка	На дні	-	-

408.	Домбек	25	+	Горщик	-	-	На дні	-	-
409.	Домбек	26	+	Горщик	-	Бронз. фраг. ремня, бронз. голка	На дні	-	-
410.	Домбек	27	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	-
411.	Зглічин-Пободзи	1	-	-	-	Фраг. кераміки	Розосереджено	-	-
412.	Зглічин-Пободзи	2	-	-	+	Фраг. кераміки, фраг. гребня	Розосереджено	-	-
413.	Зглічин-Пободзи	3	-	-	-	Фраг. кераміки	Розосереджено	-	-
414.	Зглічин-Пободзи	6	-	-	-	-	Розосереджено	-	-
415.	Зглічин-Пободзи	7	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно?	-	-
416.	Зглічин-Пободзи	8	+	Горщик	+	Фраг. кераміки	На дні	-	-
417.	Зглічин-Пободзи	9	-	-	-	Фраг. кераміки	Розосереджено	-	-
418.	Зглічин-Пободзи	10	-	-	-	Каміння, 2 бронз. фібули, прясло	Розосереджено	-	-
419.	Зглічин-Пободзи	11	-	-	-	Фраг. кераміки	Розосереджено	-	-
420.	Зглічин-Пободзи	12	-	-	-	Фраг. кераміки, фраг. гребня, каміння	Розосереджено	-	-

421.	Зглічин-Пободзи	13	-	-	-	Каміння, фраг. кераміки	Розосереджено	-	-
422.	Зглічин-Пободзи	14	-	-	-	Фраг. кераміки	Розосереджено	-	-

КАТАЛОГ ПОХОВАНЬ-КРЕМАЦІЙ НА МОГИЛЬНИКАХ ЧЕРНЯХІВСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

№ з/п	Могильник	№ поховання	На явності урні	Тип посудини	Супутні посудини	Поховальний інвентар	Розташування поховання	Покриття	Залишки поховального вогнища
1.	Велика Бугаївка	1	+	Горщик	-	Фраг. ліпн. кераміки	На дні	-	-
2.	Велика Бугаївка	3	-	-	-	Фраг. кераміки, фраг. плав. скла,	Розосереджено	-	+
3.	Велика Бугаївка	4	+	Миска	+	Фраг. кераміки	На дні	Горщик	-
4.	Велика Бугаївка	5	-	-	-	Фраг. кераміки, фраг. плав. скла	Розосереджено	-	+
5.	Велика Бугаївка	6	+	Горщик	-	Фраг. кераміки	На дні	-	-
6.	Велика Бугаївка	7	-	-	-	Фраг. кераміки, сердолікові намистини	Компактно	-	-
7.	Велика Бугаївка	9	+	Миска, Глечик, Горщик	-	Фраг. кераміки, фраг. рог. гребня	На дні компактно	Горщик, ваза	-
8.	Велика Бугаївка	10	+	Горщик	+	Фраг. кераміки, 2 прясла	В іншому горщику на дні	Миски 3	+
9.	Велика Бугаївка	12	+	Горщик	-	Фраг. кераміки	На дні	-	-
10.	Велика Бугаївка	13	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	+

11.	Велика Бугаївка	14	+	Горщик	-	Фраг. кераміки, заліз цвях	На дні	-	-
12.	Велика Бугаївка	15	-	-	-	Фраг. кераміки, заліз. виріб	Розосереджено	-	+
13.	Велика Бугаївка	16	+	Миска ліпна	+	Фраг. кераміки	На дні	-	-
14.	Велика Бугаївка	17	+	?	-	Фраг. кераміки, підвіска, заліз. виріб	На дні	-	+
15.	Велика Бугаївка	18	-	-	-	Підвіски, намистина, кільце, шпора	Компактно	-	-
16.	Велика Бугаївка	20 - 1	-	-	-	Фраг. кераміки, намистини, прясло, фраг. гребня, фраг. підвіски,	Компактно	Фраг. керам іки	-
17.	Велика Бугаївка	20 - 2	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	-
18.	Велика Бугаївка	20 - 3	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	-
19.	Велика Бугаївка	20 - 4	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	-
20.	Велика Бугаївка	21	-	-	+	Підвіска, фраг. гребня, фраг. кераміки	Компактно	Фраг. керам іки	+
21.	Велика Бугаївка	22	-	-	-	Фраг. кераміки, фраг. ліпн. кераміки	Компактно	-	-

22.	Велика Бугаївка	24	+	Горщик	-	Фраг. плав. скла, фраг. кераміки	На дні	Миска	-
23.	Велика Бугаївка	25	+	Горщик	-	Фраг. кераміки	На дні	-	-
24.	Велика Бугаївка	26	-	-	-	-	Компактно	-	+
25.	Велика Бугаївка	27	-	-	-	Фраг. гребня, ікло-підвіска, фраг. кераміки,	Компактно	Фраг. кераміки	-
26.	Велика Бугаївка	35	-	-	-	Фраг. гребня, фраг. кераміки	Розосереджено	-	+
27.	Велика Бугаївка	41	+	Горщик	-	Фраг. кераміки	На дні	Фраг. кераміки	-
28.	Велика Бугаївка	44	-	-	-	Фраг. кераміки, фраг. гребня, фраг. намистин	Компактно	-	-
29.	Велика Бугаївка	46	-	-	-	Фраг. кераміки, намистина	Компактно	-	-
30.	Велика Бугаївка	46 а	+	Горщик	-	Фраг. кераміки	На дні	-	-
31.	Велика Бугаївка	47	-	-	-	Фраг. кераміки	Розосереджено	-	-
32.	Велика Бугаївка	58	+	Горщик	-	Фраг. кераміки	На дні	-	-
33.	Велика Бугаївка	59	+	Горщик	-	Фраг. кераміки	На боці	-	+
34.	Велика Бугаївка	62	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	+
35.	Велика Бугаївка	64	+	Горщик	-	Фраг. кераміки	На дні	Дно миски чи	-

								глечи ка	
36.	Велика Бугаївка	67	+	Горщик	-	-	Догори дном	-	-
37.	Велика Бугаївка	72	-	-	-	Прясло, фраг. кістяного гостроконечника	Компактно	-	-
38.	Велика Бугаївка	74	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	-
39.	Велика Бугаївка	75	+	Горщик	+	Фраг. кераміки, срібн. фібула, сердолік. намистини, склян. намистина, мінераль. намистина	На дні	Горщик, фраг. кераміки	-
40.	Велика Бугаївка	88	-	-	+	Фраг. кераміки, сердолік. намистини, фраг. плав. скла	Компактно	-	-
41.	Велика Бугаївка	90	+	Горщик	-	Фраг. кераміки, сердолік. намистина	На дні	-	-
42.	Велика Бугаївка	94	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	-
43.	Велика Бугаївка	95	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	-
44.	Велика Бугаївка	96	+	Зруйнована	-	Фраг. кераміки	Догори дном	-	-
45.	Велика Бугаївка	100 - 1	-	-	-	Фраг. скла	Компактно	-	-

46.	Велика Бугаївка	10 0 - 2	-	-	+	Бронз. окуття, голка, плав. фраг. бронзи, фраг. кераміки, фраг. скла, фраг. склян. та сердолік. намистин, заліз. виріб, 2 прясла, фраг. гребня, фраг. рог. браслета	Компактно	-	+
47.	Велика Бугаївка	10 0 - 3	-	-	-	-	Компактно	-	-
48.	Велика Бугаївка	10 0 - 4	-	-	-	-	Компактно	-	-
49.	Велика Бугаївка	10 2	-	-	-	Фраг. гребня	Компактно	-	-
50.	Велика Бугаївка	10 4	+	Горщик	-	Фраг. кераміки	На дні	-	-
51.	Велика Бугаївка	10 8	+	Горщик	+	Ніж, фраг. гребня, склян. та керам. намистини, бронз. фібула, 2 прясла, фраг. скла, морська раковина, білий порошок (сода?), фраг. кераміки	На дні	Фраг. кераміки	-
52.	Велика Бугаївка	11 0	+	Горщик	-	Фраг. заліз. пластини	?	-	-
53.	Велика Бугаївка	11 1	+	Горщик	-	Фраг. кераміки, бронз. пряжка, бронз. фібули, фраг. скла, сердолік. намистини	На дні	Фраг. кераміки	+

54.	Велика Бугаївка	11 2	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	+
55.	Велика Бугаївка	11 3	+	Горщик Миска	-	Фраг. кераміки	На боці на урні на дні	-	+
56.	Велика Бугаївка	11 6	-	-	-	Прясло, фраг. гребня, фраг. плав. скла, 2 підвіски	Компактно	Фраг. кераміки	
57.	Велика Бугаївка	11 7	+	Горщик	-	Фраг. заліз. пряжки, сердолік. намистина, бронз. фібула, бронз. виріб, фраг. кераміки	На дні	-	-
58.	Велика Бугаївка	11 8	-	-	-	Фраг. кераміки, фраг. плав. скла, сердолік. намистини	Компактно	Фраг. кераміки	-
59.	Велика Бугаївка	11 9	+	Горщик	-	Фраг. кераміки	На дні	Горщик-дно	+
60.	Велика Бугаївка	12 4	-	-	-	Фраг. кераміки, прясло	Розосереджено	-	+
61.	Велика Бугаївка	12 6 - 1	-	-	-	Фраг. гонч. та ліпн. кераміки, фраг. гребня, намистини	Компактно	-	-
62.	Велика Бугаївка	12 6 - 2	-	-	+	Фраг. гонч. та ліпн. кераміки. 2 гральн. жетона, фраг. плав. скла,	Компактно	-	-

						слян. та сердолік. намистина, бронз. фібула, бронз. пряжка			
63.	Велика Бугаївка	12 7	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	-
64.	Велика Бугаївка	12 8	-	-	-	Фраг. кераміки, сердолік. намистина, склян. виріб	?	-	-
65.	Велика Бугаївка	12 9	+	Горщик	-	Фраг. кераміки. фраг. гребня	На дні	-	-
66.	Велика Бугаївка	13 0	+	Горщик	-	Фраг. кераміки	На дні	Фраг. кераміки	-
67.	Велика Бугаївка	13 1	-	-	-	Фраг. кераміки, фраг. бронз. виробу	Компактно	-	-
68.	Велика Бугаївка	13 3	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	-
69.	Велика Бугаївка	13 4	+	Горщик	-	Фраг. гонч. та ліпн. кераміки, ключ (від шкатулки), ключ (від дверей), заліз. виріб, заліз. скоба, сердолік. намистина, бронз. фібула	На дні	Фраг. кераміки	+
70.	Велика Бугаївка	13 5	-	-	-	Фраг. кераміки, фраг. гребня, фраг. скла	Компактно	Фраг. кераміки	-
71.	Велика Бугаївка	13 6	-	-	-	Фраг. кераміки, прясло, заліз. цвях	?	-	-

72.	Велика Бугаївка	13 7	+	Горщик, частина	-	Фраг. кераміки	На дні	-	+
73.	Велика Бугаївка	13 8	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	-
74.	Велика Бугаївка	13 9	-	-	-	-	Компактно	-	-
75.	Велика Бугаївка	14 0	+	Горщик		Фраг. кераміки, бронз. фібула, 2 прясла, склян. та сердолік. намистини, кістян. футляр для голок, заліз. стрижень	На дні	Фраг. керам іки	-
76.	Велика Бугаївка	14 1	-	-	-	Фраг. кераміки, фраг. заліз. пластини, фраг. бронз. фібули	Розосереджено	-	-
77.	Велика Бугаївка	14 2	-	-	-	Фраг. кераміки	Розосереджено	-	-
78.	Велика Бугаївка	14 3	+	Горщик		Фраг. кераміки, ніж	На дні	Фраг. керам іки	-
79.	Велика Бугаївка	14 4	-	-	-	Фраг. кераміки	Розосереджено	-	-
80.	Велика Бугаївка	14 7	+	Миска	-	Фраг. рог. браслета	На дні	Фраг. керам іки	-

81.	Велика Бугаївка	14 8 - 1	-	-	-	Фраг. кераміки, шпора, бронз. фібула, бронз. пряжка	Розосереджено	-	+
82.	Велика Бугаївка	14 8 - 2	+	Глечик	+	-	На дні	Фраг. кераміки	-
83.	Велика Бугаївка	15 0	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	-
84.	Велика Бугаївка	15 3	-	-	-	Фраг. кераміки, фраг. бронз. голки, сердолік. намистина	Компактно	-	+
85.	Велика Бугаївка	15 5	-	-	-	Фраг. кераміки, жетон	Компактно	-	+
86.	Велика Бугаївка	15 7	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	+
87.	Велика Бугаївка	15 8	-	-	-	Фраг. кераміки, фраг. ножа	Компактно	-	+
88.	Велика Бугаївка	16 3	-	-	-	Фраг. кераміки, фраг. плав. скла	Розосереджено	-	-
89.	Велика Бугаївка	16 4	-	-	-	Фраг. кераміки, фраг. прясла	Розосереджено	-	-
90.	Велика Бугаївка	16 6	-	-	-	Фраг. кераміки, гральн. жетон	Розосереджено	-	-
91.	Велика Бугаївка	16 7	-	-	-	-	Компактно	-	-

92.	Велика Бугаївка	16 8	+	Горщик	-	Фраг. кераміки, 2 заліз. пряжки	На дні	Фраг. керам іки	+
93.	Романковці	36	-	-	-	Фраг. кераміки, ніж, бронз. пряжка	Розосереджено	-	+
94.	Романковці	39	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	-
95.	Романковці	46	-	-	-	Фраг. бронз. пряжки, фраг. скла, цвях, фраг. золот. обкламки, фраг. намистини, фраг. кераміки	Розосереджено	-	-
96.	Романковці	51	+	Горщик	-	Плав. склян. жетон	На дні	-	-
97.	Романковці	52	-	-	-	-	Компактно	Фраг. керам іки	-
98.	Романковці	53	+	Фраг. посудин и	-	Фраг. кераміки	?	Дно урни	-
99.	Романковці	54	-	-	-	Фраг. кераміки, фраг. скла, намистини	Компактно	Фраг. керам іки	+
100.	Романковці	55	-	-	-	Фраг. кераміки, прясло	Компактно	-	+
101.	Романковці	63	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	+
102.	Романковці	67	+	Горщик, дно	-	-	На дні	Фраг. керам іки	-

103.	Романковці	68	-	-	-	Фраг. кераміки, бронз. пряжка	Розосереджено	-	-
104.	Романковці	71	-	-	-	-	Компактно	-	-
105.	Романковці	73	-	-	-	Фраг. кераміки	Розосереджено	-	-
106.	Романковці	75	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	+
107.	Романковці	84	+	Горщик	+	-	На боці	-	+
108.	Романковці	10 2	-	-	-	Фраг. скла	Розосереджено	-	+
109.	Романковці	10 3	-	-	-	Фраг. кераміки, заліз. зачіпка, сердолік. намистини, фраг. скла	Розосереджено	-	+
110.	Малиновці	2	+	Горщик	+	-	На дні	-	-
111.	Малиновці	3	+	Горщик	+	Прясло	На дні	-	-
112.	Малиновці	4	+	Горщик	-	Фраг. кераміки	На дні	-	-
113.	Малиновці	5а	+	Горщик	+	-	На дні	-	-
114.	Малиновці	5б	+	Горщик	-	Фраг. кераміки	На дні	-	-
115.	Малиновці	7	+	Горщик	+	Фраг. кераміки, фраг. плав. скла, фраг. гребня, ніж	На дні	Кам'яні плити	-
116.	Ружичанка	5	+	Горщик	-	Фраг. кераміки, раковина равлика	На дні	-	+
117.	Ружичанка	22	+	Миска	-	-	На дні	-	+
118.	Ружичанка	32	-	-	-	Фраг. кераміки	Розосереджено	-	+

119.	Ружичанка	33	-	-	-	Фраг. кераміки	Розосереджено	-	+
120.	Ружичанка	34	-	-	-	Фраг. кераміки	Розосереджено	-	+
121.	Ружичанка	35	-	-	-	Фраг. кераміки	Розосереджено	-	+
122.	Ружичанка	36	-	-	-	Фраг. кераміки	Розосереджено	-	+
123.	Ружичанка	37	-	-	-	-	Компактно	-	+
124.	Ружичанка	38	-	-	-	-	Розосереджено	-	+
125.	Ружичанка	39	-	-	-	Фраг. кераміки	Розосереджено	-	+
126.	Ружичанка	40	-	-	-	Фраг. кераміки	Розосереджено	-	+
127.	Ружичанка	41	-	-	-	Фраг. кераміки	Розосереджено	-	+
128.	Ружичанка	45	-	-	-	-	Розосереджено	-	+
129.	Ружичанка	46	-	-	-	-	Розосереджено	-	+
130.	Ружичанка	47	-	-	-	-	Розосереджено	-	+
131.	Ружичанка	48	-	-	-	Обмазка	Розосереджено	-	+
132.	Ружичанка	51	-	-	-	-	Розосереджено	-	+
133.	Ружичанка	52	-	-	-	-	Розосереджено	-	+
134.	Ружичанка	53	-	-	-	-	Розосереджено	-	+
135.	Ружичанка	54	-	-	-	-	Розосереджено	-	+
136.	Ружичанка	56	-	-	-	-	Розосереджено	-	+
137.	Ружичанка	58	-	-	-	-	Розосереджено	-	+

138.	Ружичанка	59	-	-	-	-	Розосереджено	-	+
139.	Ружичанка	60	-	-	-	-	Розосереджено	-	+
140.	Ружичанка	62	-	-	-	-	Розосереджено	-	+
141.	Ружичанка	63	-	-	-	Кіст. птаха	Розосереджено	-	+
142.	Ружичанка	64	-	-	-	-	Розосереджено	-	+
143.	Ружичанка	65	-	-	-	-	Розосереджено	-	+
144.	Ружичанка	66	-	-	-	-	Розосереджено	-	+
145.	Ружичанка	67	-	-	-	-	Розосереджено	-	+
146.	Ружичанка	68	-	-	-	-	Розосереджено	-	+
147.	Ружичанка	69	-	-	-	-	Розосереджено	-	+
148.	Ружичанка	70	-	-	-	-	Розосереджено	-	+
149.	Ружичанка	71	-	-	-	-	Розосереджено	-	+
150.	Ружичанка	72	-	-	-	Фраг. кераміки	Розосереджено	-	+
151.	Ружичанка	73	-	-	-	-	Розосереджено	-	+
152.	Оселівка	1	+	Горщик	-	Фраг. кераміки, заліз. підвіска, фраг. ножа, прясло, намистина	На дні	-	+
153.	Оселівка	2	+	Горщик	-	Фраг. прясла	На дні	-	-
154.	Оселівка	3	+	Горщик-дно	-	-	На дні	Горщик	-

155.	Оселівка	6	+	Горщик- дно	-	-	На дні	Фраг. керам іки	-
156.	Оселівка	7	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	-
157.	Оселівка	10	+	Горщик	-	-	На дні	-	-
158.	Оселівка	11	+	Горщик	-	-	На дні	Фраг. керам іки	-
159.	Оселівка	12	+	Горщик	-	Фраг. гребня	На дні	Миск а	+
160.	Оселівка	13	-	-	-	Фраг. кераміки, прясло, фраг. склян. та глин. намистин, фраг. ножа	Компактно	-	-
161.	Оселівка	19	+	Горщик, зруйн. навмисн о	-	Камінь	На дні/Т	-	-
162.	Оселівка	20	+	Горщик	-	Ніж зігнутий навмисно	На дні/Т	Миск а, фраг. керам іки	+
163.	Оселівка	21	-	-	+	Фраг. намистини	Компактно	-	-

164.	Оселівка	23	+	Горщик	-	-	На дні	Фраг. кераміки	-
165.	Оселівка	25	+	Скринька	-	Фраг. кераміки, кістк. скота, каміння, бронз. булавка, прясло, фраг. скла, намистина, склян. вставка для персня, заліз. закліпка,	На дні	Фраг. кераміки	-
166.	Оселівка	26	-	-	-	Камінь	Компактно/Т	Фраг. кераміки	-
167.	Оселівка	27	+	Горщик	-	Фраг. ліпн. кераміки, фраг. кераміки	На дні	-	-
168.	Оселівка	28	+	Горщик-дно	-	Фраг. ліпн. кераміки, фраг. кераміки, 3 камня	На дні	-	-
169.	Оселівка	29	+	Горщик	-	Фраг. кераміки	На дні/Т	Кільце з каміння	-
170.	Оселівка	30	-	-	-	2 намистини	Компактно	Фраг. кераміки, каміння	-
171.	Оселівка	31	+	Горщик 2	-	Фраг. кераміки	На дні	-	-

172.	Оселівка	32	-	-	-	-	Компактно/Т	Фраг. кераміки	-
173.	Оселівка	33	-	-	-	-	Компактно	Миска-дно	-
174.	Оселівка	34	+	Горщик	-	Фраг. бронз. фібули, фраг. плав. скла	На дні	Фраг. кераміки	+
175.	Оселівка	35	-	-	-	Фраг. кераміки, каміння	Розосереджено	-	-
176.	Оселівка	36	+	Горщик, двоскладений	-	Фраг. плав. скла	На дні, на камні	Фраг. кераміки	-
177.	Оселівка	37	+	Горщик	+	Фраг. фібули	На дні, на попелі	Миска, плита	+
178.	Оселівка	38	+	Горщик	-	Бронз. кулька, фраг. скла, склян. намистина, 2 гальки,	На дні	Фраг. кераміки, кам'яна огранка надпохованням	+
179.	Оселівка	39	-	-	-	-	Розосереджено	Кам'яня,	-

								фраг. керам іки	
180.	Оселівка	42	?	-	-	Фраг. обкладки, фраг. скла, фраг. гребня, ключ, прясло, каміння,	Компактно	Камінь	-
181.	Оселівка	43	+	Горщик	-	Фраг. бронз. фібули	На дні	Фраг. керам іки	-
182.	Оселівка	44	+	Горщик	-	Камінь, намистина	На дні	Фраг. керам іки	-
183.	Оселівка	45	+	Горщик, зруйнов аний	-	Камінь	На дні	Фраг. керам іки	-
184.	Оселівка	46	+	Глечик, зруйнов аний	-	-	На дні	Фраг. керам іки	-
185.	Оселівка	47	-	-	-	Фраг. скла	Компактно	-	-
186.	Оселівка	48	-	-	-	Фраг. кераміки, каміння, кіст. проколка, склян. намистина, бронз. плав. предмет, фраг. скла, бронз. булавка, фраг. фібули, капля срібла, фраг. бронз. пластини	Розосереджено	-	-
187.	Оселівка	49	-	-	-	Фраг. бронз. фібули, прясло, підвіска, фраг. кераміки	Компактно	Камінь над	-

								похованням	
188.	Оселівка	50	+	Горщик	-	Камінь	На дні на камні	Фраг. кераміки	-
189.	Оселівка	52	-	-	-	Камінь	Компактно на щебні	Фраг. кераміки, камінь	-
190.	Оселівка	53	+	Горщик	-	-	На дні	Фраг. кераміки	-
191.	Оселівка	54	-	-	-	Фраг. плав. скла, фраг. заліз. стрижня, заліз. проволка	Розосереджено	Фраг. кераміки	-
192.	Оселівка	57	+	Горщик-дно	-	Фраг. плав. скла	На дні/Т	-	-
193.	Оселівка	60	+	Горщик-ліпний	-	Бронз. пряжка, бронз. фібула, кам'яна намистина	На боці/Т	-	-
194.	Оселівка	61	+	Горщик	-	Бронз. фібула	На дні	Фраг. кераміки	-

195.	Оселівка	62	-	-	-	-	Розосереджено	Фраг. кераміки	-
196.	Оселівка	63	-	-	-	Фраг. бронз. фібули	Компактно/Т	Фраг. кераміки	-
197.	Оселівка	64	-	-	-	Фраг. кераміки	Розосереджено	-	-
198.	Оселівка	65	-	-	-	Фраг. кераміки, фраг. плав. скла	Розосереджено	-	+
199.	Оселівка	67	+	Горщик	-	Камінь	На дні	Фраг. кераміки	+
200.	Оселівка	68	+	Горщик	-	-	На дні	Камінь	+
201.	Оселівка	69	+	Горщик	-	Фраг. амфори, фраг. гребня, фраг. заліз. виробу, намистини	На дні	Фраг. кераміки	+
202.	Оселівка	70	+	Горщик-дно, миска	-	Фраг. гребня, фраг. бронз. накладки, фраг. заліз. пластин, ручка щита, заліз. закліпки, вістря списа, деформ. меч, прясло	На дні	Камінь, фраг. кераміки	-
203.	Оселівка	71	-	-	-	Фраг. гребня, фраг. скла, фраг. бронз. пряжки	Компактно	Камінь, фраг.	+

								керам іки	
204.	Оселівка	72	-	-	-	Фраг. бронз. дрота, фраг. скла	Компактно	Фраг. керам іки	-
205.	Оселівка	73	-	-	-	Фраг. гребня, заліз. виріб	Розосереджено	Фраг. керам іки	+
206.	Оселівка	74	-	-	-	Бронз. пряжка, бронз. накладки, бронз. пластини, фраг. гребня, бронз. голка, фраг. плав. бронзи, фраг. плав. скла, фраг. охри, цвях, фраг. стрижня	Компактно на фраг. кераміки	Камін ня, фраг. керам іки	+
207.	Оселівка	75	-	-	-	Фраг. кераміки	Розосереджено	-	-
208.	Оселівка	76	+	Горщик	+	Фраг. намистини, фраг. плав. скла, 3 прясла	На дні	Фраг. керам іки, камін ня	-
209.	Оселівка	77	+	Горщик, зруйнов аний	-	Фраг. гребня, каміння	На дні	Фраг. керам іки	-
210.	Оселівка	78	-	-	-	Фраг. бронз. голок, фраг. пряжки, фраг. заліз. обойми, фраг. гребня,	Компактно	Фраг. керам іки	+

						бронз. та заліз. вироби, фраг. плав. бронзи			
211.	Оселівка	79	-	-	-	-	Компактно	Фраг. кераміки, горщик-дно на дні	-
212.	Оселівка	81	+	Миска	-	-	На дні	Фраг. кераміки	-
213.	Оселівка	82	-	-	-	Фраг. плав. скла	Розосереджено	Фраг. кераміки	+
214.	Оселівка	83	-	-	-	-	Компактно	Фраг. кераміки	+
215.	Оселівка	84	-	-	-	Фраг. фібули, голка, фраг. гребня, фраг. пряжки	Розосереджено	Камінь, фраг. кераміки	+
216.	Оселівка	85	+	Скринька?	-	Заліз. предмет, склян. вставка,	На дні	Фраг. кераміки	+

217.	Оселівка	87	-	-	-	-	Компактно	Горщ ик- дно, фраг. керам іки	-
218.	Оселівка	88	+	Горщик	-	-	На дні	Фраг. керам іки	-
219.	Оселівка	89	-	-	-	Фраг. обклашки, фраг. фібули, бронз. пряжка, фраг. гребня	Розосереджено	Фраг. керам іки	-
220.	Будешти	6	+	Горщик	-	Фраг. склян. намистини, фраг. скла, заліз. підвіска	На дні	Дно посуд ини	-
221.	Будешти	7	+	Горщик	-	Ключ, підвіска, ніж, прясло, фраг. намистини, пряжка, фраг. замка, фраг. гребня, бронз. закліпка, фраг. плав. скла	На дні	Фраг. керам іки	+
222.	Будешти	8	+	Горщик ліпний	-	Фраг. намистини, фраг. скла	На дні	Миск а	-
223.	Будешти	9	+	Горщик ліпний	-	Ключ, бронз. голка, бронз. фібули, бронз. намистина, бронз. закліпки 2	На дні	Миск а-дно	+

224.	Будешти	10	+	Горщик 3	-	Глин. кулька, фраг. скла	На дні	Фраг. миски	-
225.	Будешти	12	+	Горщик, глечик	-	-	На дні	-	-
226.	Будешти	13	+	Горщик	-	Бронз. пряжка	На дні	Фраг. керам іки	-
227.	Будешти	14	+	Горщик	-	Фраг. скла	На дні	-	+
228.	Будешти	16	-	-	-	-	Компактно	2 посуд ини	-
229.	Будешти	17	-	-	-	-	Компактно	Фраг. керам іки	-
230.	Будешти	18	-	-	+	Фраг. намистини, фраг. кераміки	Компактно	-	-
231.	Будешти	19	+	Посудин а	-	-	На дні	Посуд ина	-
232.	Будешти	20	+	Посудин а	-	-	На дні	-	-
233.	Будешти	27	+	Горщик- дно	-	-	На дні	-	-
234.	Будешти	28	+	Горщик	-	-	На дні	Фраг. посуд ини	-

235.	Будешти	29	+	Горщик	-	Фраг. скла	На дні	-	-
236.	Будешти	30	+	Горщик	-	-	На дні	Фраг. кераміки	-
237.	Будешти	31	+	Посудина	-	Намистини	На дні	-	-
238.	Будешти	32	+	Горщик	-	Ніж, бронз. фібули 2	На дні	Горщик	-
239.	Будешти	34	+	Горщик	-	Фраг. скла	На дні	Миска	-
240.	Будешти	35	+	Горщик	-	Намистини	На дні	Фраг. кераміки	-
241.	Будешти	40	+	Горщик	-	-	На дні	Фраг. кераміки	-
242.	Будешти	41	+	Горщик	-	Бронз. фібула, фраг. бронз. фібули, бронз. пряжка, фраг. гребня, ніж	На дні	Кам'яна плита, фраг. кераміки	-
243.	Будешти	42	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	-

244.	Будешти	46	+	Горщик	-	-	На дні	Горщик	-
245.	Будешти	47	+	Посудина-дно	-	Мушля	На дні	-	-
246.	Будешти	48	+	Горщик	-	-	На дні	Фраг. посудини	-
247.	Будешти	50	-	-	-	-	Компактно	Фраг. кераміки	-
248.	Будешти	52	+	Горщик	-	Фраг. кераміки	На дні	-	-
249.	Будешти	54	+	Горщик	-	2 підвіски, ніж, підвіски, гудзики, фраг. гребня, бронз. зачіпка, намистини, бронз. голка, мушля, заліз. вироби	На дні	Посудина-дно	-
250.	Будешти	55	-	-	-	Намистини	Компактно	Горщики (ліпн. та гонч.) на боці, догорі дном	-

251.	Будешти	58	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	+
252.	Будешти	59	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	-
253.	Будешти	60	-	-	-	Фраг. прясла, намистини, фраг. бронз. фібули, фраг. кераміки	Компактно	-	-
254.	Будешти	61	-	-	-	Фраг. кераміки, намистина	Компактно	-	-
255.	Будешти	62	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	-
256.	Будешти	63	+	Посудина	-	-	На дні	Посудина	-
257.	Будешти	64	+	Посудина ліпна	-	Фраг. кераміки, фраг. бронз. дрота	На дні	-	-
258.	Будешти	67	+	Посудина	-	-	На дні	-	-
259.	Будешти	68	+	Горщик	-	-	На дні	Посудина ліпна, фраг. кераміки	-
260.	Будешти	69	+	Горщик ліпний	-	Фраг. замка, ключ, заліз. скоби, заліз. пластини	На дні	-	-
261.	Будешти	70	+	Горщик	-	-	На дні	Фраг. посудини	-

262.	Будешти	71	+	Горщик	-	-	На дні	Посудина	-
263.	Будешти	72	+	Посудина	-	-	На дні	Посудина	-
264.	Будешти	73	+	Миска	-	-	На дні	Горщик	-
265.	Будешти	74	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	-
266.	Будешти	75	+	Ваза	-	2 прясла, фраг. кераміки	На дні	-	-
267.	Будешти	76	+	Ваза, горщик ліпний	-	-	На дні	-	-
268.	Будешти	82	+	Ваза	-	-	На дні	Посудина	-
269.	Будешти	83	-	-	-	Фраг. кераміки, фраг. ножа	Компактно	-	-
270.	Будешти	85	+	Посудина ліпна	-	-	На дні	-	-
271.	Будешти	88	+	Миска	-	Фраг. кераміки, намистина	На дні	Миска	-
272.	Будешти	90	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	-
273.	Будешти	91	+	Горщик	-	-	На дні	-	-
274.	Будешти	92	+	Горщик ліпний	-	-	На дні	-	-

275.	Будешти	95	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	-
276.	Будешти	99	+	Горщик	-	-	На дні	-	-
277.	Будешти	100	+	Посудина	-	Бронз. закліпка	На дні	Посудина	-
278.	Будешти	101	-	-	-	Фраг. кераміки, намистина	Компактно	-	-
279.	Будешти	102	+	Посудина	-	-	На дні	-	-
280.	Будешти	103	+	Горщик	-	-	На дні	-	-
281.	Будешти	104	+	Посудина	-	-	На дні	-	-
282.	Будешти	105	+	Посудина	+	3 бронз. кульки, прясло, фраг. бронз. виробів, бронз. піхви	На дні	-	-
283.	Будешти	115	+	Горщик	+	Бронз. виріб	На дні	-	-
284.	Будешти	118	-	-	+	Фраг. дрота, фраг. бляшки	Компактно	-	-
285.	Будешти	120	+	Горщик	-	Намистина	На дні	-	-
286.	Будешти	124	-	-	-	Фраг. гребня, намистина	Компактно	Миска,	-

								посудина	
287.	Будешти	12 7	+	Посудина	+	Фраг. кераміки, фраг. ножа, плав. намистини, прясло	На дні	-	-
288.	Будешти	12 8	+	Посудина	-	2 заліз. підвіски, фраг. дрота, бронз. фібула, склян. намистина	На дні	Посудина	-
289.	Будешти	13 2	+	Горщик ліпний	-	-	На дні	Фраг. горщика	-
290.	Будешти	13 3	-	-	-	Фраг. кераміки, намистини, фраг. плав. скла,	Компактно	-	-
291.	Будешти	13 4	-	-	-	Фраг. кераміки, фраг. ножа, бронз. пластина, фраг. вістря, бронз. виріб	Компактно	-	-
292.	Будешти	13 6	+	Горщик ліпний	-	-	На дні	Горщик ліпний	-
293.	Будешти	15 3	+	Горщик	-	Фраг. бронз. фібули, фраг. кераміки	На дні	Посудина	-
294.	Будешти	15 4	+	Посудина	-	-	На дні	-	-
295.	Будешти	15 5	+	Посудина ліпні 2	-	Фраг. кераміки	На дні	Горщик	-

296.	Будешти	16 2	+	Горщик	-	Фраг. кераміки, заліз. підвіска, прясло, фраг. прясла	Догори дном	-	-
297.	Будешти	16 8	+	Посудина	-	-	На дні	-	-
298.	Будешти	16 9	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	-
299.	Будешти	17 4	+	Горщик ліпний	-	Фраг. кераміки, голка, пряжка	На дні	-	-
300.	Будешти	17 5	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	-
301.	Будешти	18 9	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	-
302.	Будешти	19 3	-	-	-	Фраг. кераміки, фраг. бронз. дрота, 2 бронз. закліпки	Компактно	-	-
303.	Будешти	19 6	+	Посудина	+	Кинжал, ніж, бронз. пряжка	На дні	Посудина	-
304.	Будешти	20 7	+	Посудина	-	Ніж	На дні	Посудина	-
305.	Будешти	20 8	+	Горщик	-	-	На дні	Чаша, посудина	+
306.	Будешти	22 0	+	Горщик ліпний	-	-	На дні	Фраг. горщика	-

307.	Будешти	22 1	+	Горщик		Фраг. пряжки	На дні	Фраг. горщи ка	-
308.	Будешти	22 7	+	Горщик	-	-	На дні	Миск а ліпна	-
309.	Будешти	23 7	+	Посудин а	-	Точ. камінь, ніж, 2 бронз. закліпки	На дні	Посуд ина	-
310.	Будешти	23 8	+	Горщик	+	Фраг. кераміки	На дні	Горщ ик	-
311.	Будешти	23 9	-	-	-	-	Компактно	Фраг. керам іки	-
312.	Будешти	24 0	+	Горщик	-	-	На дні	-	-
313.	Будешти	25 5	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	-
314.	Будешти	25 6	+	Горщик	-	Плав. намистина	На дні	-	-
315.	Будешти	25 8	-	-	-	Фраг. кераміки, бронз. кулька, фраг. ножа	Компактно	-	-
316.	Будешти	26 9	+	Горщик	-	-	На дні	Горщ ик	-

317.	Будешти	29 9	+	Горщик	-	-	Догори дном	-	-
318.	Будешти	30 0	+	Посудина	-	Фраг. кераміки	На дні	-	-
319.	Будешти	30 1	+	Посудина	-	-	На дні	-	-
320.	Будешти	30 2	+	Посудина	-	Прясло, намистина	На дні	-	-
321.	Будешти	30 3	+	Миска	-	2 прясла	На дні	Горщик	-
322.	Будешти	30 4	+	Посудина	-	Фраг. кераміки	На дні	Посудина	-
323.	Будешти	30 5	+	Посудина ліпна	-	-	На дні	-	-
324.	Будешти	30 7	+	Горщик	-	Фраг. кераміки	На дні	-	-
325.	Будешти	31 2	+	Горщик	-	-	На дні	Фраг. кераміки	-
326.	Будешти	31 3	+	Кубок ліпний	-	-	На дні	Горщик, кераміка	-

327.	Будешти	31 4	+	Посудин а	-	-	На дні	Фраг. керам іки	-
328.	Будешти	31 5	-	-	-	Плав. намистина, фраг. скла, фраг. кераміки	Компактно	-	-
329.	Будешти	31 6	+	Горщик	-	-	На дні	Посуд ина	-
330.	Будешти	31 7	+	Посудин а	-	-	На дні	-	-
331.	Будешти	31 9	+	Миска	-	Фраг. кераміки, фраг. плав. скла, фраг. бронз. фібули	На дні	Горщ ик	-
332.	Будешти	32 8	+	Посудин а	-	-	На дні	Посуд ина	-
333.	Будешти	35 3	+	Горщик	-	Фраг. намистин	На дні	Фраг. керам іки	-
334.	Будешти	49	-	-	-	-	Компактно	-	-
335.	Будешти	51	-	-	-	Ніж, прясло, фраг. бронз. фібули	Компактно	-	-
336.	Будешти	86	-	-	-	-	Компактно	-	-
337.	Будешти	12 3	-	-	-	-	Компактно	-	-

338.	Будешти	12 9	-	-	-	-	Компактно	-	+
339.	Будешти	13 1	-	-	-	-	Компактно	-	-
340.	Будешти	13 8	-	-	-	-	Компактно	-	+
341.	Будешти	15 9	-	-	-	Намистина, фраг. ножа, бронз. голка	Компактно	-	-
342.	Будешти	21 0	-	-	-	-	Компактно	-	-
343.	Будешти	30 6	-	-	-	Бронз. голка	Компактно	-	-
344.	Будешти	32 6	-	-	-	-	Компактно	-	-
345.	Будешти	32 7	-	-	-	-	Компактно	-	-
346.	Будешти	21	-	-	-	Фраг. кераміки, намистини, фраг. скла, 2 прясла	Розосереджено	-	-
347.	Будешти	22	-	-	-	Фраг. кераміки	Розосереджено	-	-
348.	Будешти	23	-	-	-	Фраг. кераміки, намистини, фраг. скла, кіст. пластина	Розосереджено	-	+
349.	Будешти	44	-	-	-	Фраг. кераміки, фраг. бронз. пряжки	Розосереджено	-	-

350.	Будешти	45	-	-	-	Фраг. кераміки, намистини, фраг. скла, фраг. бронзи, фраг. ножа	Розосереджено	-	-
351.	Лохвиця	1	+	Горщик	-	-	На дні	Горщик	-
352.	Лохвиця	2	+	Горщик	-	-	На боці	Фраг. кераміки	-
353.	Лохвиця	5	+	Горщик	-	-	На дні в мисці та посудині	-	-
354.	Лохвиця	6	+	Горщик	-	2 намистини, 2 підвіски	На дні	Миска	+
355.	Лохвиця	10	+	Горщик	-	-	На дні	Миски	-
356.	Лохвиця	15	-	-	-	-	Компактно	-	-
357.	Лохвиця	18	+	Посудина	-	-	?	-	-
358.	Лохвиця	19	+	Горщик	-	-	На дні	-	-
359.	Гаврилівка	30	+	Посудина	-	Фраг. гребня	На дні	-	-
360.	Гаврилівка	31	+	Кубок	-	Бронз. фібула, заліз. виріб, фраг. ножа, фраг. кільця, фраг. підвіски	На дні	Фраг. кераміки	-

361.	Гаврилівка	51	+	Горщик	+	-	На дні	Фраг. кераміки	-
362.	Гаврилівка	56	+	Горщик ліпний	-	-	На дні	-	-
363.	Гаврилівка	62	+	Миска	-	Фраг. заліз. фібули	На дні	-	-
364.	Гаврилівка	66	+	Горщик и 2	-	-	На дні	Фраг. глечика	-
365.	Гаврилівка	76	+	Горщик ліпний	-	Фраг. кераміки	На дні	-	-
366.	Гаврилівка	77	+	Част. горщика , част. миски	-	-	На дні	-	-
367.	Гаврилівка	86	+	Фраг. ліпн. горщика	-	Фраг. ключа, фраг. намистин	На дні	Фраг. кубка	-
368.	Гаврилівка	96	+	Горщик ліпний	-	-	На дні	-	-
369.	Гаврилівка	28	-	-	-	-	Компактно	Фраг. кераміки	-

370.	Гаврилівка	52	-	-	-	-	Компактно	Фраг. кераміки	-
371.	Гаврилівка	64	-	-	-	Фраг. бронз. пряжки	Компактно	Фраг. кераміки	-
372.	Гаврилівка	67	-	-	+	-	Компактно	Горщик ліпн, фраг. кераміки	-
373.	Гаврилівка	101	-	-	+	Прясло, намистини, фраг. бронз. фібули	Компактно	Фраг. кераміки	-
374.	Гаврилівка	27	-	-	-	Фраг. кераміки	Розосереджено	-	-
375.	Гаврилівка	29	-	-	-	Фраг. кераміки	Розосереджено	-	-
376.	Гаврилівка	40	-	-	-	Фраг. кераміки	Розосереджено	-	-
377.	Гаврилівка	41	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	-
378.	Гаврилівка	42	-	-	-	Фраг. кераміки, бронз. пряжка	Компактно	-	-
379.	Гаврилівка	53	-	-	-	Фраг. кераміки, намистина	Розосереджено	-	-
380.	Гаврилівка	54	-	-	-	Фраг. кераміки	Розосереджено	-	-
381.	Гаврилівка	63	-	-	-	Фраг. кераміки	Розосереджено	-	-

382.	Гаврилівка	95	-	-	-	-	Компактно	-	-
383.	Гаврилівка	10 0	-	-	-	-	Компактно	-	-
384.	Баїв	6	-	-	-	Склян. намистина	Компактно	-	-
385.	Баїв	7	-	-	-	-	Компактно	-	-
386.	Баїв	8	-	-	-	Фраг. кераміки, фраг. плав. скла, фраг. бронз. пластини	Розосереджено	-	-
387.	Баїв	9	-	-	-	-	Компактно	-	-
388.	Баїв	11	+	Горщик ліпний	+	Фраг. бронз. фібули, фраг. гребня	На дні	-	+
389.	Баїв	12	-	-	-	Склян. намистина	Компактно	-	-
390.	Баїв	13	-	-	-	-	Компактно	-	-
391.	Баїв	14	-	-	-	-	Компактно	-	-
392.	Баїв	15	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	+
393.	Баїв	16	-	-	-	-	Компактно	-	-
394.	Баїв	17	-	-	-	Бронз. фібула	Компактно	-	-
395.	Баїв	18	-	-	-	Фраг. гребня	Компактно	-	-
396.	Баїв	23	-	-	-	-	Компактно	-	-
397.	Баїв	24	-	-	-	-	Компактно	-	-
398.	Баїв	25	-	-	-	-	Компактно	-	-

399.	Баїв	26	-	-	-	-	Компактно	-	-
400.	Баїв	27	-	-	-	-	Компактно	-	-
401.	Баїв	28	-	-	-	-	Компактно	-	-
402.	Баїв	29	-	-	-	-	Компактно	-	-
403.	Маслове	1	-	-	-	Фраг. кераміки	Розосереджено	Миска	-
404.	Маслове	2	+	Горщик	-	-	На дні	Миска	+
405.	Маслове	3	+	Горщик	-	Фраг. намистини	На дні	Горщик	+
406.	Маслове	4	+	Горщик	-	Намистини, фраг. бронз. фібули, фраг. срібн. фібули, фраг. скла, фраг. прясла, підвіска	На дні	Миска	-
407.	Маслове	5	-	-	-	Фраг. кераміки, 3 прясла, фраг. срібн. кільця, бронз. намистина, склян. намистина	Розосереджено	-	-
408.	Маслове	6	+	Горщик	-	2 прясла	На дні	Миска	-
409.	Маслове	7	+	Горщик	-	-	На дні	Миска	-
410.	Маслове	8	+	Горщик	-	-	На дні	Ваза	-
411.	Маслове	9	+	Горщик	-	-	На дні	Горщик,	-

								фраг. керам іки	
412.	Маслове	10	+	Горщик	-	-	На дні	Горщ ик	-
413.	Маслове	11	+	Горщик	-	-	На дні	Горщ ик	-
414.	Маслове	12	-	-	-	-	На дні	Горщ ик	-
415.	Маслове	13	-	-	-	Фраг. кераміки, бронз. пряжка, фраг. склян. намистини	Розосереджено	-	-
416.	Маслове	14	+	Прсудин а	-	-	На дні	Горщ ик	-
417.	Маслове	15	+	Горщик	-	Фраг. кераміки	На дні	Горщ ик	-
418.	Маслове	16	+	Горщик	-	Фраг. бронз. пряжки	На дні	Миск а	-
419.	Маслове	17	-	-	-	Фраг. намистини	Компактно	Фраг. горщи ка	-
420.	Маслове	18	-	-	-	-	Компактно	Фраг. горщи ка	-

421.	Маслове	19	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	Миска	-
422.	Маслове	20	+	Горщик	-	-	На дні	Горщик	-
423.	Маслове	21	+	Горщик	-	-	На дні	Миска	-
424.	Маслове	22	+	Горщик	-	Склян. намистина, фраг. кераміки	На дні	Миска	-
425.	Маслове	23	+	Горщик	+	Фраг. ножа, фраг. склян. намистини	На дні	Горщик	-
426.	Маслове	24	-	-	-	Бронз. пряжка, фраг. склян. намистини	Компактно	Горщик	-
427.	Маслове	25	+	Горщик	-	-	На дні	Горщик	-
428.	Маслове	26	-	-	-	Бронз. фібула	Компактно	Горщик	-
429.	Маслове	27	-	-	-	Фраг. кераміки, фраг. склян. намистини	Компактно	-	-
430.	Маслове	28	-	-	-	Фраг. склян. намистини, фраг. склян. кульки, фраг. раковини	Компактно	-	-
431.	Маслове	29	-	-	-	-	Компактно	Горщик	-

432.	Маслове	30	+	Горщик	-	-	На дні	Миска	-
433.	Маслове	31	+	Горщик	-	Фраг. плав. бронз. пряжки	На дні	Горщик	-
434.	Маслове	32	-	-	-	-	Компактно	Горщик	-
435.	Маслове	33	-	-	-	-	Компактно	Горщик	-
436.	Маслове	34	+	Горщик	-	-	На дні	Миска	-
437.	Маслове	35	-	-	-	-	Компактно	Горщик	-
438.	Маслове	36	-	-	-	-	Компактно	Горщик	-
439.	Маслове	37	+	Горщик	-	Глин. намистина	На дні	Миска	-
440.	Маслове	38	+	Горщик	-	Фраг. плав. бронз. фібули, фраг. прясла	На дні	Миска	-
441.	Маслове	39	-	-	-	-	Компактно	Горщик	-
442.	Маслове	40	+	Горщик	-	-	На дні	Миска	-
443.	Маслове	41	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	-

444.	Маслове	42	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	-
445.	Маслове	43	-	-	-	Фраг. плав. бронз. пряжки	Компактно	-	-
446.	Маслове	44	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	-
447.	Маслове	45	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	-
448.	Маслове	46	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	-
449.	Маслове	47	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	-
450.	Маслове	48	-	-	-	Фраг. кераміки, фраг. раковини	Компактно	-	-
451.	Маслове	49	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	-
452.	Маслове	50	-	-	-	Фраг. кераміки, фраг. прясла	Компактно	-	-
453.	Косаново	40	+	Скринька	-	-	На дні	Фраг. кераміки	-
454.	Косаново	41	+	Миска	-	-	На дні	-	+
455.	Косаново	42	+	Посудина ліпна, миска	-	Фраг. кераміки	На дні	-	-
456.	Косаново	44	-	-	-	Намистина, бронз. пластина, фраг. срібн. браслету	Компактно	-	-
457.	Косаново	45	-	-	-	Бронз. псалій, фраг. бронз. фібули	Компактно	-	-
458.	Косаново	46	-	-	-	Фраг. гребня	Компактно	-	-
459.	Косаново	47	-	-	-	Фраг. гребня	Компактно	-	-

460.	Косаново	48	-	-	-	Бронз. браслет, бронз. пластина, фраг. бронз. фібули, намистина	Компактно	Фраг. кераміки	-
461.	Косаново	50	-	-	-	-	Компактно	Фраг. кераміки	-
462.	Косаново	51	-	-	-	Фраг. гребня	Компактно	-	-
463.	Косаново	55	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	+
464.	Косаново	56	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	+
465.	Косаново	57	-	-	-	Фраг. ножа, фраг. підвіски, фраг. гребня	Розосереджено	-	-
466.	Косаново	58	-	-	-	Фраг. кераміки, прясло	Компактно	-	+
467.	Косаново	59	-	-	-	2 прясла, бронз. пластина, бронз. цвях, фраг. кераміки	Розосереджено	-	-
468.	Косаново	60	-	-	-	Фраг. кераміки	Розосереджено	-	+
469.	Косаново	61	-	-	-	Фраг. гребня, фраг. плав. бронзи, намистина, бронз. фібула,	Розосереджено	-	-
470.	Косаново	62	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	-
471.	Косаново	63	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	-
472.	Косаново	64	-	-	-	Фраг. кераміки, заліз. підвіска	Компактно	-	-
473.	Косаново	66	-	-	-	Фраг. кераміки	Розосереджено	-	-

474.	Косаново	67	-	-	-	Фраг. кераміки	Розосереджено	-	-
475.	Косаново	68	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	-
476.	Косаново	69	-	-	-	Фраг. бронз. браслета	Розосереджено	-	-
477.	Косаново	70	-	-	-	Фраг. кераміки	Розосереджено	-	-
478.	Косаново	71	-	-	-	-	Компактно	-	-
479.	Косаново	72	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	-
480.	Косаново	73	-	-	-	Фраг. плав. намистини	Компактно	-	-
481.	Косаново	75	-	-	-	Фраг. кераміки, фраг. поясу	Компактно	-	-
482.	Косаново	76	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	-
483.	Косаново	77	-	-	-	-	Компактно	-	-
484.	Косаново	78	-	-	-	-	Компактно	-	-
485.	Косаново	79	-	-	-	Фраг. кераміки, фраг. заліза	Розосереджено	-	-
486.	Косаново	80	-	-	-	-	Компактно	-	-
487.	Косаново	81	-	-	-	-	Компактно	-	-
488.	Косаново	82	-	-	-	-	Компактно	-	-
489.	Косаново	83	-	-	-	-	Компактно	-	-
490.	Косаново	84	-	-	-	-	Компактно	-	-
491.	Косаново	85	-	-	-	Намистина	Компактно	-	-
492.	Косаново	86	-	-	-	Фраг. кераміки	Розосереджено	-	-

493.	Косаново	87	-	-	-	-	Компактно	-	-
494.	Косаново	88	-	-	-	Фраг. кераміки	Розосереджено	-	-
495.	Косаново	89	-	-	-	-	Компактно	-	-
496.	Косаново	90	-	-	-	Фраг. бронз. фібули, фраг. гребня	Компактно	-	-
497.	Косаново	91	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	-
498.	Косаново	92	-	-	-	-	Компактно	-	-
499.	Косаново	93	-	-	-	Фраг. бронз. фібули, фраг. кераміки	Розосереджено	-	-
500.	Косаново	94	-	-	-	Фраг. кераміки	Розосереджено	-	-
501.	Косаново	95	-	-	-	Фраг. кераміки	Розосереджено	-	-
502.	Косаново	96	-	-	-	-	Компактно	-	-
503.	Косаново	97	-	-	-	Бронз. пряжка	Компактно	-	-
504.	Косаново	98	-	-	-	Фраг. гребня	Компактно	-	-
505.	Косаново	99	-	-	-	Фібула	Компактно	-	+
506.	Косаново	100	-	-	-	Бронз. ключ, заліз. пряжка	Розосереджено	-	-
507.	Косаново	101	-	-	-	Плав. бронз. фібула	Компактно	-	-
508.	Косаново	102	-	-	-	Фраг. бронз. пластини, фраг. гребня	Компактно	-	-

509.	Косаново	10 3	-	-	-	-	Розосереджено	-	-
510.	Косаново	10 4	-	-	-	Фраг. бронз. фібули	Розосереджено	Фраг. кераміки	-
511.	Косаново	10 5	-	-	-	Бронз. цвях	Розосереджено	Фраг. кераміки	-
512.	Косаново	10 6	-	-	-	Бронз. кільце, бронз. фібула, фраг. кераміки	Компактно	-	-
513.	Косаново	10 7	-	-	-	Прясло	Розосереджено	-	-
514.	Косаново	10 8	-	-	-	Фраг. кераміки. фраг. склян. намистини	Компактно	-	-
515.	Косаново	10 9	-	-	-	Фраг. кераміки, фраг. граніта, фраг. каоліну, фраг. бронзи	Розосереджено	-	-
516.	Косаново	11 0	-	-	-	-	Розосереджено	-	-
517.	Косаново	11 1	-	-	-	Фраг. бронз. фібули	Розосереджено	-	-
518.	Косаново	11 2	-	-	-	Фраг. бронзи	Розосереджено	-	-
519.	Косаново	11 3	-	-	-	Бронз. цвях	Компактно	-	-

520.	Косаново	11 4	-	-	-	Плав. бронз. фібула	Компактно	-	-
521.	Косаново	11 5	-	-	-	Фраг. кераміки, фраг. намистин, фраг. плав. бронзи	Компактно	-	-
522.	Косаново	11 6	-	-	-	-	Компактно	-	-
523.	Косаново	11 7	-	-	-	-	Компактно	-	-
524.	Косаново	11 8	-	-	-	Фраг. кераміки, фраг. плав. бронз. фібули	Розосереджено	-	-
525.	Косаново	11 9	-	-	-	Срібн. кільце, фраг. прясла	Розосереджено	Фраг. кераміки. фраг. граніту	-
526.	Косаново	12 0	-	-	-	Фраг. заліз. предмету	Розосереджено	Фраг. кераміки	-
527.	Косаново	12 1	-	-	-	Бронз. пряжка	Розосереджено	Фраг. кераміки	-
528.	Ханска-Лутерія II	12	-	-	-	Фраг. бронз. посудин	Розосереджено	-	+

529.	Ханска-Лутерія II	14	-	-	-	Фраг. бронз. посудин, вістря стріл, вістря дротика, 2 пластини, фраг. ножа, бронз. пінцет, гачок, фраг. золот. дрот. браслету, склян. жетон, намистини, фраг. ліпн. та гонч. кераміки	Розосереджено	-	+
530.	Ханска-Лутерія II	16	-	-	+	Фраг. срібн. позолоч. фібули, бронз. голки, прясло, керам. виріб, фраг. ліпн. та гонч. кераміки	Розосереджено	-	-
531.	Ханска-Лутерія II	25	-	-	-	Бронз. виріб, фраг. ліпн. кераміки	Компактно	-	+
532.	Ханска-Лутерія II	26	-	-	-	Фраг. ліпн. кераміки, керам. фігурки, фраг. гребня, фраг. склян. намистин, фраг. бронзи, підвіска	Розосереджено	-	+
533.	Ханска-Лутерія II	28	-	-	-	Фраг. ліпн. кераміки, бронз. фраг. замка, підвіска, глин. фішка, цвяхи, бронз. ніж	Компактно	-	-
534.	Ханска-Лутерія II	33	-	-	-	Фраг. гонч. та ліпн. кераміки, прясло, заліз. гребінь, підвіска	Компактно	-	-
535.	Ханска-Лутерія II	36	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	-
536.	Ханска-Лутерія II	38	-	-	-	Фраг. гонч. та ліпн. кераміки	Компактно	-	-
537.	Ханска-Лутерія II	42	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	-

538.	Ханска-Лутерія II	49	-	-	-	Фраг. кераміки	Компактно	-	-
539.	Ханска-Лутерія II	50	+	Посудин а ліпна	-	Фраг. кераміки, прясло	На дні	-	+
540.	Ханска-Лутерія II	51	-	-	-	Бронз. кільце, фраг. гребня, фраг. скла, склян. намистини, 2 прясла	Компактно	-	-
541.	Ханска-Лутерія II	52	-	-	-	Фраг. гонч. та ліпн. кераміки, 2 прясла, фраг. скла, фраг. заліз. пластини, цвяхи	Компактно	-	-
542.	Ханска-Лутерія II	54	+	Миска	-	Фраг. гонч. та ліпн. кераміки, срібн. фраг. гребня, підвіска, склян. намистина	Догори дном	-	-

РЕЗЮМЕ

Резюме. Дослідження присвячено вивченню особливостей поховань-кремацій на могильниках пшеворської та черняхівської археологічних культур. Виявлено основні особливості поховань-трупоспалень. Сформовано каталоги поховань-кремацій на основі яких створено їх типології. На основі типологій проведено порівняльну характеристику поховань-кремацій на могильниках пшеворської та черняхівської культур.

Summary. The research is devoted to the study of the features of cremation burials at the cemeteries of the Przeworsk and Cherniakhiv archaeological cultures. The main features of cremation burials are revealed. The catalogs of cremation burials were formed on the basis of which their typologies were created. On the basis of the typologies, a comparative characterization of cremation burials at the cemeteries of the Przeworsk and Cherniakhiv cultures is carried out.